

Leto XXXIII

St. 5

Murska Sobota,

20. januarja 1981

CENA 4 DIN

VESTNIK



V zimskem sportu v Pomurju zaostajamo za naglim razvojem ostalih športnih zvrsti, kar je tudi razumljivo, saj zato nimamo veliko pogojev. Pa vendar bodo v letošnjih polletnih počitnicah vsaj deloma prišli na svoj račun šolarji in tudi odrasli. Hladno vreme in pa tudi bela snežna odeja je omogočila vsaj nekaj veselja.

Foto: A. Abraham

Rezervirano za urednika

S počitnicami je prišel tudi sneg in otroci so tako končno le prišli na svoj račun. Tudi tisti, ki si ne morejo privoščiti zimskih počitnic kje na naših znanih smučiščih, saj so tudi pomurske snežne poljane, seveda tiste bolj hribovite, kot nalašč za belo zimsko veselje na smučeh. Čeprav so polletne počitnice tokrat daljše za teden dni in bodo trajale tri tedne, pa bodo kar prehitro minile. Želim vam, da jih prijetno izkoristite, o svojih doživetjih pa nam pošljite zapis za vašo rubriko Krížem po naših šolah.

PRED REPUBLIŠKO PROGRAMSKO KONFERENCO
SZDL

V FRONTI (ŠE) OBČUTNE VRZELI

V vseh štirih pomurskih občinah so lani decembra opravili letne (volilno) programske konference SZDL, na njih pa temeljito pretehtali, v kolikšni meri se socialistična zveza „v času novih izzivov“ in preskušenj uveljavlja kot frontna organizacija, in ali ji uspeva združevati vrste delavcev, delovnih ljudi in občanov v enotno, celovito in učinkovito fronto. Na osnovi že izdelanih analiz o delovanju delegatskega sistema se jim ni bilo težko in (samo)krično opredeliti do vrste odprtih vprašanj, dilem, problemov in nalog, ki so pred socialistično zvezo v Pomurju.

Prevladuje ugotovitev, da smo bili v naši regiji predvsem zelo uspešni takrat, ko je šlo za splošne aktivnosti, denimo ob naravnih nesrečah, ki so nas zadele, pa ob decembrskem referendumu, drugih solidarnostnih akcijah, manj pa, ko je šlo za soočanja z argumenti in je bilo treba uporabljati preudarnejše prijeme in delovne metode socialistične zveze, recimo pri oblikovanju nekaterih srednjeročnih in letnih planskih dokumentov.

Aktualna tema

Vse preveč je še forumstva, odločitev predsedstev občinskih konferenc SZDL in prešibke povezanosti z delovnimi telesi, krajevnimi konferencami, hišnimi in potrošniškimi sveti in konferencami svetov potrošnikov, sekcijami, skratka krajevno samoupravo. Na področju povezovanja socialistične zveze s sindikatom ubiramo v Pomurju šele začetne korake, saj otipljivih, stvarnih rezultatov še ni ali so le tu pa tam.

Kot vse kaže, smo se tudi v tem delu naše republike navadili in navzeli lagodnega in lahkega življenja ali smo — žal! — še vedno taki, da „vsi delamo vse“ ali — kar je skoraj vsesplošen pojav — smo prenasršeni s sestankovanji. Pomurci se pa zato dosti bolj ogrevamo za neposrednejše stike, lahko bi slikovito rekli „dogovore pod lipo“, ki nam jih omogočajo sekcijski načini dela socialistične zveze. Toda — to si le priznajmo! — spodbude zanje prihajajo najraje „od zgoraj“ in le redkokdaj „od spodaj“, od tistih torej, ki jih določena nadloga teži ali žuli. Saj ne da bi bilo posredi nezaupanje, a dozdeva se, da smo še premalo aktivirali sicer številna delovna telesa socialistične zveze kot so sveti, koordinacije, komisije in podobna.

V Gornji Radgoni so se morali zaradi skorajda „kroničnih“ težav s sklepčnostjo zateči k odpoklicu oziroma nadomestnim volitvam za člane družbenopolitičnega zbora, kar je redek primer, da ne rečemo svetla izjema v delegatski praksi, kjer ta ni najbolj utečena. V Murski Soboti se prav tako ubadajo s sklepčnostjo delegatov na raznih zasedanjih, povezovanjem sindikatov s krajevnimi skupnostmi in sekcijskim delovanjem socialistične zveze. Nekaj podobnega so ugotovili na programskih konferencah v Ljutomeru in Lendavi, v slednji s posebnim poudarkom na krajevnih konferencah SZDL, ki jih menda dajejo „začetne“ težave in se v delovnih metodah in oblikah še „iščejo“.

„Nenehno in povsod moramo tehtati politično razpoloženje ljudi, dajati odgovore in skrbeti za mobilizacijo, kot je to delala med NOB Osvobodilna fronta,“ je v enem od zadnjih intervjujev dejal predsednik RK SZDL Slovenije Mitja Ribičič. Kljub še občutnim vrzelim je socialistična zveza v Pomurju to zmožna in sposobna. V tak optimizem vodi spoznanje, da imamo ničkoliko „terenskih“ aktivstov socialistične zveze, ki namenijo veliko svojega prostega časa za politično delo — to se je pokazalo še posebej ob referendumu — da imamo; navzlic izjemam, utrjeno gospodarstvo in da je nadaljnji razvoj političnega sistema v naši regiji zagotovljen. Na republiški programski konferenci SZDL bodo lahko pomurski delegati postregli z zares zanimivimi in koristnimi izkušnjami — zase in seveda tudi za druge.

Branko Žunec

GORNJA RADGONA

„TANJŠI“ PRORAČUN

Lanskoletna, ne ravno ugodna, gospodarska gibanja so jih v tej pomurski občini primorala, da so letošnji občinski proračun dosti bolj stabilizacijsko oblikovali kot bi ga sicer. Čeprav bi lahko po resoluciji rast splošne porabe zvečali za 21 odstotkov, so jo raje uokvirile v skoraj 18 odstotkov, kar pomeni v številkah nekaj nad 60 milijonov dinarjev.

Za to navajajo dva razloga: po novem zakonu o davkih občanov, ki bo kmalu sprejet, ne bo več obdavčitve na tovorna in priklopna vozila, znatno nižji pa so tudi lanskoletni proračunski presežki, saj znašajo zgolj okrog 1,4 milijona dinarjev, kar je za skoraj 1,6 milijona dinarjev manj kot v letu 1979.

O proračunu bodo odločali delegati na skupščini 26. tega meseca. B. Ž.

MURSKA SOBOTA

PROIZVODNO DELO V OZD

Ko v murskosoboški občini razmišljajo o kadrovskih potrebah za srednjeročno obdobje 1981—1985, posvečajo veliko pozornost tudi proizvodnemu delu oziroma delovni praksi v organizacijah združenega dela. Po še nedopolnjenem seznamu predlaganih organizacij združenega dela, ki za zdaj zajema 29 temeljnih in drugih organizacij združenega dela v Pomurju, je med njimi polovica iz murskosoboške občine. Natančneje — gre za 14 takih organizacij, ki so doslej pokazale poseben interes za delovno prakso v svojem okolju. To so zaenkrat: DO Ikos TOZD Panonija, PTT podjetje, DES TOZD Elektro, Opekarna Puconci, Sobotna, Mura, Gozdno in lesno gospodarstvo, Platana, Mesna industrija ABC Pomurka, KG Rakičan, Potrošnik, ABC Pomurka, temeljna pomurska banka in zavarovalnica.

M. J.

LJUTOMER

PODPIS DOGOVORA

V Sloveniji doslej še vedno ni celovito muzeološko in znanstveno obdelano obdobje taborniškega gibanja pri nas, ki je bilo tako pomembno pri reševanju slovenskega narodnostnega vprašanja. Ljutomer je, poleg tega da je bil v tem mestu 9. avgusta 1868. leta PRVI SLOVENSKEGA TABOR, tudi pobudnik za ustanovitev take muzejske zbirke. Ker pa to ni stvar samo Ljutomera in občine, temveč vseslovenska, bo v četrtlet v Ljutomeru podpisan dogovor o ureditvi medsebojnih pravic in obveznosti v zvezi z ustanovitvijo in delovanjem muzeja taborniškega gibanja. Predsednik odbora za ustanovitev muzeja taborniškega gibanja na Slovenskem tovariš Mitja Ribičič (predsednik RK SZDL Slovenije) je obenem sklical tudi sejo osrednjega odbora, na kateri bodo razpravljali o vsebinski zasnovi muzejske zbirke in programu ob otvoritvi muzeja v Ljutomeru. D. L.

LENDAVA

RACIONALIZIRATI PROSLAVE

Po oceni koordinacijskega odbora za proslave in praznovanja pri občinski konferenci socialistične zveze delovnih ljudi občine Lendava, so bile lanskoletne proslave republiških, državnih in občinskega praznika uspešne, dobro pripravljene in v duhu splošnih varčevalnih naporov. Takšne naj bi bile tudi letošnje, koordinacijski odbor je na seji zaradi tega sprejel program letošnjih proslav v takem obsegu kot so bile v lanskem letu, le da bo letos dan poudarek praznovanju 40. obletnice ustanovitve OF in vstaje jugoslovanskih narodov. Proslavo občinskega praznika naj bi povežali z otvoritvijo kulturnega doma v Dobrovniku, če bo dom zgrajen, ali pa z otvoritvijo novega otroškega vrtca v Lendavi. Proslave pomembnih obletnic, republiških in državnih praznikov pa naj bi organizirali tudi v vseh KS in OZD.

Jani D.

EKIPA ZSMS IN ZRVS M. SOBOTA V DRAŽGOŠAH 81 — Ze vrsto let se člani ZSMS in ZRVS iz soboške občine udeležujejo vsakoletne prireditve »Po stezah partizanske Jelovice«, kjer se pomerijo v tekmovalnem pohodu »Po poti narodnega heroja Lojzeta Kebeta«. Tako je bilo tudi letos, ko so soboško občino zastopali člani OO ZSMS iz Bogojine in člani KO ZRVS iz Belčinec. Zasedli so 23. mesto.



Dileme neuvrščenih

Od 9. do 12. februarja bo v indijskem glavnem mestu New Delhiju ministrska konferenca neuvrščenih držav. Tako je bilo odločeno že na šestem vrhu neuvrščenih v Havani. Napovedano je bilo, da bo to redno zasedanje sredi letošnjega leta. Vrsta zapletenih problemov je zahtevala, da so ministrski konferenci sklicali že v februarju, zato ji bodo dali tudi naslov

»izredna«. Kot je bilo v Havani že odločeno, se bodo v New Delhiju pogovarjali o političnih in gospodarskih vprašanjih, s katerimi se sooča gibanje med obema srečanjema voditeljev držav oziroma vlad. Na priporočilo šestega vrha v Havani naj bi konferenca spet obravnavala vprašanje kampučijskega zastopstva na srečanjih gibanja pa tudi status Egipta.

Značaj izrednosti in pomena daje bližnjemu srečanju neuvrščenih nadaljnje nevarno zaostrovanje mednarodnih političnih in gospodarskih odnosov, ki ga spremlja ustvarjanje novih in obnavljanje starih kriznih žarišč in spopadov, med katerimi žal divjajo ali tlijo nekateri tudi med posameznimi neuvrščenimi državami (Irak—Iran, spor med arabskimi državami v zvezi z mirovnimi pogajanjmi med Egiptom in Izraelom).

Mednarodni položaj narekuje še odločnejše pobude in akcije neuvrščenih držav, ki so tudi v minulem obdobju pokazale, da so edina sila, ki je sposobna zavirati vrtoglavo slabšanje odnosov v svetu. Pri reševanju sporov ni bilo uspeha. S tem se ne more pohvaliti noben pomemben dejavnik v mednarodnih odnosih. Ministri neuvrščenih se bodo v Delhiju spopadli z vprašanji življenjskega interesa za gibanje in njegovo politiko pri uresničevanju načel in ciljev, sprejetih pred dvema desetletjema v Beogradu. Zato je akcijska enotnost oziroma sposobnost gibanja, da ponudi rešitve za nevarne mednarodne krize in probleme, posebna naloga delhijskega srečanja.

Afriške integracije

Pred tremi tedni napovedana združitve Libije in Čada, dveh afriških držav, je povzročila zaskrbljenost v nekaterih afriških državah pa tudi v Franciji in Veliki Britaniji. Zaskrbljeni so tudi v Egiptu, ker se bojijo, da se tej zvezi lahko v bližnji ali daljnji bodočnosti pridruži tudi Sudan, kar pomeni nekakšno »libijsko obkolitev Egipta«. V Londonu pa se boje, da bi libijska dejavnost kaj lahko segla v prihodnje tudi na njihovo interesno območje, od Gambije prek Gane do Nigerije. Francija je že poslala letalske okrepitve v Gabon, v Centralnoafriško republiko, sosedo Čada, pa dodatne oddelke pehote.

Z združitvijo Libije in Čada bi nastala največja afriška država (doslej je to Sudan), pomenila pa bi tudi žarišče »islamske revolucije« ter odpor dosedanji dejavnosti Organizacije afriške enotnosti.

Za zdaj še ni jasno, katera od vesele bi ulegla pokazati svoj interes za nameravano združitve. Ta domneva daje seveda pobudi Libije nove in velike politične razsežnosti.

PREDSEDSTVO CENTRALNEGA KOMITEJA ZK SLOVENIJE

Glavni cilj — več haska

od zemlje

Razprava na nedavni seji predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije je zavrnila mnenje, da je mogoče kmetijske probleme rešiti zgolj z ukrepi ekonomske politike ali celo le s podražitvami, kajti podatki o razdrobljenosti zemlje, skromni izkoriščenosti mehanizacije in nizki storilnosti dovolj jasno govorijo, da je potrebno povečati storilnost.

Posebno pozornost so posvetili zasebnemu kmetijstvu, to pa ne brez razloga, saj je v zasebni lasti 80 odstotkov slovenske obdelovalne zemlje.

Rečeno je bilo, da niti tozdi za kooperacije niti kmetijske zadruge ne delujejo, kot bi morali. Med zadrugami in kmeti obstajajo čisto navadni pogodbeni odnosi, ki jih tako ena kot druga stran krši, kadar lahko drugje več zasluži. O odnosu zadrug do kmeta pričita tudi podatke, da so ob delitvi dohodka po zaključnih računih za leto 1979 le en odstotek sredstev namenili kmetom. Nadalje je bilo rečeno, da je vse več tako imenovanih polkmetov, saj imajo delavci, ki so zaposleni, približno petino vse obdelovalne zemlje; ti pa praviloma slabo kmetujejo, saj jim je to le postransko delo. Zato je treba z vsemi možnimi

ukrepi spodbujati zasebne kmete, da bodo zemljo čim bolj obdelovali, neobdelano zemljo pa dati tistemu, ki bo zanjo skrbel.

Navajamo nekatere trditve, ugotovitve in poudarke iz razprave.

V prihodnje bo potrebno investirati predvsem v družbeni sektor proizvodnje, ki že zdaj dosega zadovoljive rezultate v hektarskih odnosih. Dosledneje uresničiti načelo, da naj ima zemljo tisti, ki jo obdeluje in na tem mora sloneti tudi davčna politika.

Vzrok problemov, s katerimi se srečujemo, je dejstvo, da kmet kot proizvajalec še vedno nima odločujoče besede v zadrugah in kooperantskih organizacijah.

Pokojnine je leta 1979 prejelo malo 42 tisoč kmetov, sredstva zanje pa prispevalo le 70 tisoč aktivnih zavarovancev, ki niso mogli zagotoviti vsega, zato je bilo treba 60 odstotkov sredstev primakniti iz sredstev, ki jih združujejo v gospodarstvu zaposleni delavci.

Socialno varnost kmeta je treba okrepiti, toda večji prihodek širše družbe zanjo moramo pogojevati z večjo kmetijsko proizvodnjo.

Slovenski kmetje so doslej vse prevečkrat podlegli špekulacijam, ki jih je spodbujal

neurejeni trg.

V Sloveniji je vsega 19 odstotkov kmetov mlajših od 50 let in le 20 odstotkov kmetij ima naslednika.

Naše zadruge imajo tolikšen aparat strokovnih delavcev, ki ga ne bi preneslo nobeno gospodarstvo, še najmanj pa tako razbito, kot je naše kmetijstvo.

Kmetu je treba pri davčni politiki priznati kot olajšavo denar, ki ga vlaga v povečanje proizvodnje.

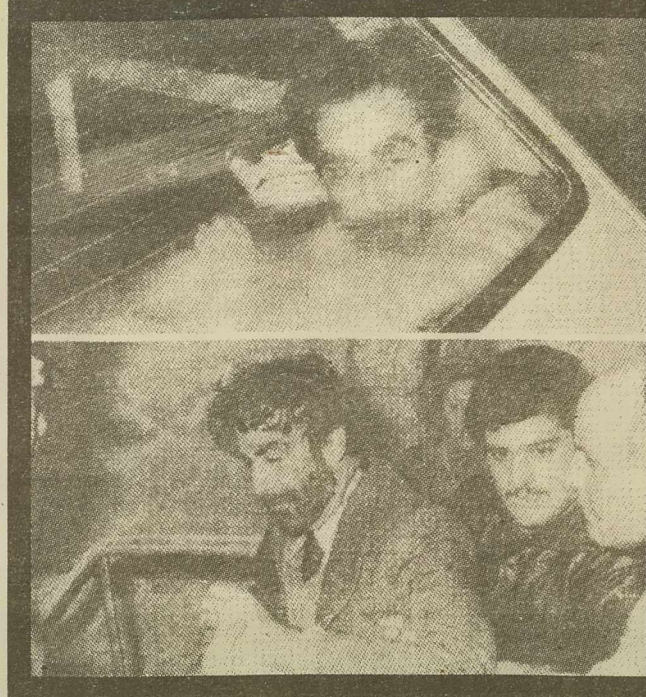
Konec šestdesetih let smo začeli razvijati usmerjene kmetije in na njih dosegli večjo učinkovitost dela, zdaj pa terja čas, da izdelamo rešitve za delovne proizvodnih skupnosti.

Od ostalih kmetov ni mogoče terjati, naj bi ustvarjali dovolj dohodka, da si zagotovijo socialno varnost, pač pa je treba v takih primerih zaostri vprašanje lastnine, ne pa da terjamo, naj družba poskrbi za socialno varnost kmetov, dediči pa vzamejo zemljo, ki je niso pripravili obdelovati.

Slovenija je lani izvozila za dobro milijardo dinarjev kmetijskih pridelkov, uvozila pa jih je za dobre tri milijarde; vrednost kmetijskega izvoza v celotnem slovenskem izvozu je od leta 1979 do lani padla s 3,2 na 2,4 odstotka.

D'Urso na prostosti

Po več kot enem mesecu negotovosti se je zadeva D'Urso vendarle srečno iztekla. Teroristi so 15. januarja v jutranjih urah izpustili ugrabljenega sodnika, policija pa ga je odkrila v nekem avtomobilu, ki je bil parkiran v bližini pravosodnega ministrstva. Sporočilo o tem, kje se nahaja ugrabljeni sodnik, je po telefonu sporočil neznanelec in sicer tiskovni agenciji ANSA.



Po 33 dneh negotovosti je sodnik D'Urso končno na prostosti. Fotografiji prikazujejo Giovannija D'Urso v prtljajniku fiata 127, kjer so ga pustili teroristi in prizor, ko policisti pomagajo sodniku iz avtomobila. Parkiran avtomobil s sodnikom je bil nedaleč od prostora, kjer so teroristi leta 1978 pustili truplo Alda Mora.

ŠOLSKO VARČEVANJE

Beograjsko šolstvo se je odločilo za podaljšane zimske počitnice učencev osnovnih in srednjih šol. Tak predlog je prišel že jeseni iz RIS Srbije in so o njem dolgo razpravljali v vseh mestih v ožji Srbiji, torej na področju Srbije razen pokrajin. Od vsega začetka so bila mnenja različna, kajti motiv podaljšanja zimskih počitnic je bil in je — varčevanje z energijo, ki jo uporabljajo za ogrevanje šolskih prostorov.

Veliko je bilo takšnih, ki so menili, da to sploh ni prispevek k varčevanju z energijo, kajti šole so najmanjši, neznatni porabnik te energije, tiste, ki so vezane na centralno kurjavo, pa sploh ne prispevajo k varčevanju, saj poraba toplote zaradi tega ne bo nič manjša, če gre za ogrevanje recimo Novega Beograda ali podobnega velikega mestnega naselja.

Predlog RIS pa so kljub temu mišljenju upoštevali in sprejeli, saj so izračuni vendarle kazali na nekaj prispevek k splošnemu varčevanju. Zdaj, ko je to uresničeno, pa so nastali drugi problemi. Veliko staršev je namreč zaposlenih, in zato imajo njihovi otroci zagotovljeno podaljšano ali tudi celodnevno bivanje v šolah. Zdaj je nastalo vprašanje, kaj bodo naredile šole, s temi otroki, kajti dogovorov s starši ne morejo enostransko prekiniti.

Povsem logičen je bil predlog, da uvedejo dežurstvo nekatere šole. Torej, da bi imeli podaljšano bivanje otrok v nekaterih šolah, vendar se s tem mnogi prosvetni delavci niso strinjali, češ da so potem oni prizadeti, prikrajšani in v neenakopravnem položaju z ostalimi, ki bodo imeli podaljšane počitnice.

Nekatere šole so poskušale rešiti problem z odhodom otrok na zimske počitnice, v letovišča, ki so za ta namen na voljo, vendar so ugotovile, da je za polovico otrok še kar dovolj prostora, da pa je za ostale potrebno najti drugačno rešitev.

Tako so nekateri prišli na misel, da bi otroke z avtobusi vozili v beograjsko pionirsko mesto, znan kraj za otroke, kjer so svoj čas zgradili tudi pionirsko železnico.

Ena izmed beograjskih občin, tista v Rakovici, bo na ta način rešila problem svojih 300 otrok, vendar bodo šole imele ob tem večje stroške kot so predvideni s plačilom za podaljšano oziroma celodnevno bivanje učencev v šolah. Ta večji strošek je vožnja otrok z avtobusi v pionirsko mesto in nazaj, ki ga bodo plačale šole same.

To pa so vse več ali manj tehnični problemi, kajti v resnici bi bilo mogoče rešiti vse to že jeseni, vendar takrat o tem niso razmišljali konkretno, temveč načelno, kot je pri nas tudi sicer preveč v navadi. Preveč abstraktno razpravljamo in drobnih težav ne vidimo. Te nastajajo v vsakdanji praksi, kjer so potrebna ustrezna predvidevanja tudi tistih problemov, ki jih sicer ni mogoče predvideti v okvirih ustaljene prakse in znanih načinov dela.

Spreminjanje navad je menda tisto najbolj pomembno pri varčevanju, zato imajo prav tisti, ki pravijo, da je največji prispevek k varčevanju — ustvarjanje racionalnega obnašanja že pri otrocih, torej v šoli, in sicer v vseh oblikah. Beograjsko šolstvo pa prav na tem področju ne deluje tako kot bi moralo. Starši se namreč pritožujejo, tisti zlasti, ki so navajeni na racionalno obnašanje, da jim otroci prihajajo iz šol z idejami, da so starši dolžni skrbeti zanje do njihovega sedemindvajsetega leta starosti. Da torej od otrok ni treba pričakovati drugačnega življenja kot življenje na račun staršev — tudi če otrok zanemarljivo učenje, uhaja iz šole, ponavlja razrede ali pa sploh noče več v šolo in se potepa po ulicah in mestu.

Kadar se torej lotimo vprašanja šolskega varčevanja, je to vprašanje pojmovanja nasploh, kajti v samoupravljanju je tudi varčevanje dobilo druge pojmovne dimenzije kot sicer vse ostalo pri nas. Varčevanje je racionalna uporaba minulega dela in naravnih bogastev, je rečeno v programu družbene akcije varčevanja, ki ga žal ne uresničujemo, kdo ve kako zavzeto. Ker pa je samoupravljanje samo po sebi sistem racionalnega delovanja, torej tudi gospodarjenja, bi šole morale vplivneje delovati na takšno usmerjenost učencev. Kar se Janezek nauči, to Janez zna, pravimo, ali ne?

Viktor Širec

PISMO IZ BEOGRADA

stora, da pa je za ostale potrebno najti drugačno rešitev. Tako so nekateri prišli na misel, da bi otroke z avtobusi vozili v beograjsko pionirsko mesto, znan kraj za otroke, kjer so svoj čas zgradili tudi pionirsko železnico.

Ena izmed beograjskih občin, tista v Rakovici, bo na ta način rešila problem svojih 300 otrok, vendar bodo šole imele ob tem večje stroške kot so predvideni s plačilom za podaljšano oziroma celodnevno bivanje učencev v šolah. Ta večji strošek je vožnja otrok z avtobusi v pionirsko mesto in nazaj, ki ga bodo plačale šole same.

To pa so vse več ali manj tehnični problemi, kajti v resnici bi bilo mogoče rešiti vse to že jeseni, vendar takrat o tem niso razmišljali konkretno, temveč načelno, kot je pri nas tudi sicer preveč v navadi. Preveč abstraktno razpravljamo in drobnih težav ne vidimo. Te nastajajo v vsakdanji praksi, kjer so potrebna ustrezna predvidevanja tudi tistih problemov, ki jih sicer ni mogoče predvideti v okvirih ustaljene prakse in znanih načinov dela.

Spreminjanje navad je menda tisto najbolj pomembno pri varčevanju, zato imajo prav tisti, ki pravijo, da je največji prispevek k varčevanju — ustvarjanje racionalnega obnašanja že pri otrocih, torej v šoli, in sicer v vseh oblikah. Beograjsko šolstvo pa prav na tem področju ne deluje tako kot bi moralo. Starši se namreč pritožujejo, tisti zlasti, ki so navajeni na racionalno obnašanje, da jim otroci prihajajo iz šol z idejami, da so starši dolžni skrbeti zanje do njihovega sedemindvajsetega leta starosti. Da torej od otrok ni treba pričakovati drugačnega življenja kot življenje na račun staršev — tudi če otrok zanemarljivo učenje, uhaja iz šole, ponavlja razrede ali pa sploh noče več v šolo in se potepa po ulicah in mestu.

Kadar se torej lotimo vprašanja šolskega varčevanja, je to vprašanje pojmovanja nasploh, kajti v samoupravljanju je tudi varčevanje dobilo druge pojmovne dimenzije kot sicer vse ostalo pri nas. Varčevanje je racionalna uporaba minulega dela in naravnih bogastev, je rečeno v programu družbene akcije varčevanja, ki ga žal ne uresničujemo, kdo ve kako zavzeto. Ker pa je samoupravljanje samo po sebi sistem racionalnega delovanja, torej tudi gospodarjenja, bi šole morale vplivneje delovati na takšno usmerjenost učencev. Kar se Janezek nauči, to Janez zna, pravimo, ali ne?

Viktor Širec

Telegrami

ADIS ABEBA — Na konferenci o energetskih virih v Afriki so poudarili, da naj bi razvili lastno tehnologijo za raziskave energetskih in drugih naravnih virov.

AKRA — Gana predvideva, da se bo uvrstila v sam vrh izvoznikov zlata. Do konca leta naj bi namesto 370 tisoč unč zlata pridobili dva milijona unč.

BERLIN — V DR Nemčiji bodo v naslednjih štirih letih elektrificirali 750 kilometrov železniških prog, in to v trikrat krajšem času kot so prvotno predvidevali. Tako bodo imeli elektrificiranih 16 odstotkov vseh prog.

BRASILIA — Brazilija se je odločila prodati Sovjetski zvezi 300 do 400 tisoč ton soje. Prej so sovjeti kupovali sojo preko žitne borze v Chicagu.

MADRID — Španija je imela lani 7,1 milijarde dolarjev turističnega priliva. Deželo je obiskalo 38,5 milijona tujih turistov.

TEHERAN — Iran še vedno odklanja vsakršno pogajanje o prenehanju vojne z Irakom, dokler bodo iraški vojaki na iranskem ozemlju. To je izjavil predsednik iranskega parlamenta.

RIM — Petnajstčlanska delegacija poljskega sindikata »Solidarnost« je bila na enotedenskem obisku v Rimu. Delegacijo je sprejel tudi papež.

JERUZALEM — Po odstopu izraelskega finančnega ministra se je večina članov vlade izrekla za predčasni razpis volitev.

CIUDAD MEXICO — Domala po vsem Salvadorju se nadaljujejo boji, s katerimi je fronta za nacionalno osvoboditev

(FMLN) začela pričakovano sklepno ofenzivo, katere namen je strmoglaviti vojaško — krščansko-demokratski režim v tej državi.

KAIRO — Nekega funkcionarja sovjetskega trgovskega predstavništva v Kairu so aretirali zaradi suma špijonaže. Po vesteh egiptovske časopisne agencije je aretirani navedel stike z nekim funkcionarjem, da bi dobil zaupne informacije.

Telegrami

Bolj kilavi obeti

Na tiskovni konferenci v Gospodarski zbornici Jugoslavije so predstavniki centra za raziskovanje konjunkturalne povedali, da pol jugoslovanske industrije čaka na podražitev njihovih izdelkov; trgovina pa si obeta spremembo davka na promet. Razen nafte, cene na svetovnem trgu pri vseh surovinah padajo, pri nas pa je opaziti nasprotna gibanja. To seveda ne bo povečalo naše konkurenčnosti na zunanjem tržišču kjer moramo že sedaj prodajati veliko ceneje kot doma. Izvoz se bo v prvih mesecih najbrž obdržal pri živahni rasti, predvsem po zaslugi večjih naročil po devalvaciji. Dohodki in hranilne vloge občinov, zaradi inflacije manj vredni, bodo narekovali manjšo porabo. To bo vplivalo, da bodo upadla domača naročila za industrijsko blago široke potrošnje in da bo realen nakup v trgovini manjši. Manjše investicije bodo vplivale tudi na skromnejšo zaposlenost gradbene operative, visoke cene gradnje pa bodo podaljšale stagnacijo stanovanjske gradnje.

Torej konjunkturalne napovedi za prvo polletje niso najbolj rožnate.

Kongres — spodbuda za širšo razpravo

Priprave na 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije, ki bo potekal od 16. do 18. junija 1981 v Beogradu, njegova osnovna tema pa bo »Združeno delo v borbi za socialistično samoupravljanje in družbenoekonomski razvoj«. So ugodna priložnost za problematiko in kritično spoznavanje lastnega dela v vseh okoljih. To so med drugim poudarili na seji koordinacijskega odbora za pripravo omenjenega kongresa, ki jo je v Murski Soboti organiziral medobčinski svet zveze sindikatov za Pomurje. V temeljnih in drugih organizacijah združenega dela se bodo v

kratkem začele javne razprave o kongresnih težah, njihovi nosilci pa bodo osnovne organizacije zveze sindikatov, v krajevnih skupnostih in strokovnih združenjih pa socialistična zveza.

Na seji so poudarili, da je potrebna širša akcija osnovnih sindikalnih organizacij pri organiziranju vsebinske in široke javne razprave o kongresnih dokumentih, k čemur bodo pritegnili tudi svete za samoupravljanje in klube samoupravljalcev, v vseh štirih pomurskih občinah. Ob tem so sprejeli poslovnik dela koordinacijskega odbora ter za pred-

sednika izvolili Martina Horvata, sekretarja komiteja OK ZKS v Murski Soboti, za sekretarja pa Mirka Hajdinjaka, predsednika MS ZSS za Pomurje.

Pričakujejo, da bo javna razprava o težah za 3. kongres samoupravljalcev dobila veliko širše razsežnosti, saj teza zastavlja vrsto vprašanj, ki so bistvenega pomena za nadaljnji razvoj samoupravljanja in gospodarske stabilizacije. Tako gre za temeljna stališča v zvezi s pridobivanjem in razporejanjem dohodka, glede samoupravnega povezovala in združevanja na dohodkovnih osnovah ter o

vlogi združenih delavcev v delegatskem sistemu. V ta namen so tudi imenovali tri delovne skupine, ki bodo usklajevale aktivnost v Pomurju. Pri tem vztrajajo pri čim širši javni razpravi v združenem delu in poročilih, ki naj bi vsebovala pozitivne izkušnje, sprožala vprašanja in predlagala rešitve. Hkrati pa so zlasti opozorili na vlogo subjektivnih družbenih sil in na pomen 3. kongresa samoupravljalcev, ki bo dobra priprava na partijske in sindikalne kongrese v letu 1982.

M. Jerše

Doklej kadrovske službe kot privesek?

Na pobudo medobčinskega sveta zveze sindikatov za Pomurje je bil v Murski Soboti delovni posvet o organizaciji proizvodnega dela oziroma delovne prakse za učence usmerjenega izobraževanja v organizacijah združenega dela. Regijskega posveta, na katerem so osrednjo pozornost namenili problematiki kadrovske službe v združenem delu in kadrovskim potrebam v srednjeročnem obdobju 1981—1985, se je udeležil tudi član sekretariata republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Boris Lipužič.

Manjkajoča neustrezna kadrovska zasedba, pomanjkljiv pregled nad dejanskimi kadrovskimi potrebami, neopredeljene kadrovske funkcije v organizacijah združenega dela, neusklajeni kadrovski plani med temeljnimi organizacijami znotraj iste delovne organizacije — vse to priča o nič kaj rožnatem stanju kadrovskih služb v Pomurju. In kot so v razpravi večkrat opozorili: kadrovske službe so postale nekakšno administrativno telo za opravljanje zadev iz delovnega razmerja in disciplinskih postopkov, nekakšen privesek planskim in ostalim strokovnim službam. Veliko problemov pa nastaja, kot so omenili, tudi zaradi pomanjkljivega organiziranja kadrovskih služb na občinskem nivoju.

Dosedanja razhajanja med potrebami in izobraževanjem pa jasno dokazujejo, da bo morala biti v prihodnje večja usklajenost med kadrovsko in študentsko politiko ter šolskim omrežjem v regiji. Nekateri podatki za naslednje srednjeročno obdobje, ko bi se naj uveljavilo usmerjeno izobraževanje, kažejo zlasti na izboljšanje strukture kadrov z visoko in višješolsko izobrazbo, ki jih zdaj primanjkuje. To bi naj dosegli predvsem z rednim izobraževanjem ob delu in iz dela, pri čemer pa gre tudi za tesno povezavo z razvojem tehnologije in proizvodnih procesov. Zato je treba v vsaki občini opraviti analizo dejanskega stanja, kjer morajo biti občinski sveti zveze sindikatov nosilci politične akcije. V razpravi so se tudi dogovorili, da je treba do 25. januarja dopolniti spisek OZD, predlaganih za izvajanje proizvodnega dela, podprli pa so tudi pobudo, da o tej problematiki razpravljajo tudi delegati zborov združenega dela.

M. Jerše

GORNJA RADGONA

Izvršni svet o kulturi

Na svoji zadnji seji — bila je pretekli ponedeljek — so člani občinskega izvršnega sveta v Gornji Radgoni obravnavali osnutek proračuna občine za leto 1981, se poglobljeno lotili problematike in nadaljnjega razvoja kulturnih društev in kinematografi-

je v občini in se opredelili do nekaterih odločitev. Med njimi kaže omeniti osnutek odloka o davkih občanov in odloka o finansiranju obrambe proti toči in o uvedbi občinskega samopriskrbe.

—brž—

LENDAVA

Poznamo našo naravno dediščino?

Če bi katerekoli občana lendarjske občine povprašal, kaj na področju lendarjske občine sodi v naravno dediščino, bi me nemara čudno pogledal in še bolj čudno zmajal z glavo. Res je, da teh naravnih dediščin nimamo veliko, vendarle pa so in nanje moramo biti ponosni; še bolj kot doslej jih moramo zaščititi in varovati.

No pa k dejstvu: Naravni spomenik predstavljata dve veliki drevesi brezi pri cerkvi v Kobilju in velik skorž na Martinovem bregu v Kobilju. To so najbolj znana drevesa

pri nas v Sloveniji in so posebnost. Petišovsko jezero ali mrtev rokav reke Mure predstavlja vodni biotop, bogat z redkimi rastlinami in živalskimi vrstami, zaradi tega ima znanstvenoraziskovalni in ekološki pomen. Naravni spomenik je tudi mrtev rokav Mure pri Veliki Kociji pri Bistricah, kjer je nahajališče vodnega oreščka, ki je zanimiv vodni biotop s študijsko in demonstracijsko namembnostjo. Vsa našeta naravna dediščina je zapisana v seznamu republiškega varstva.

Jani D.

LENDAVA

Za zmanjšanje režije

Med delovnimi ljudmi se večkrat sliši, da se je administracija močno razrasla, da je v družbeni režiji čedalje več zaposlenih, tudi tam, kjer za to ni nobene potrebe. Nekaj resnice v tem je, sicer se tega zgočega problema ne bi lotil komite občinske konference ZKS Lendava, ki je sprožil pobudo za sprejem akcijskega programa v zvezi z zmanjševanjem družbene režije v občini. Najprej bo seveda potrebno ugotoviti, kakšen obseg ima režija v občini, saj morda podobne analize o tem še ni, potem pa bo potrebno izoblikovati posebno komisijo pri izvršnem svetu skupščine občine Lendava, ki naj bi delovala za zmanjšanje družbene režije. Seveda je potrebno takoj povedati, da ne gre za napad na delovne skupnosti skupnih služb, temveč preprosto za to, da bi ugotovili, kaj nam je v družbeni režiji potrebno in kaj ne.

Velikokrat smo poudarjali, da se lahko nekatere službe v okviru samoupravnih interesnih skupnosti združijo, da bi tako ostalo več sredstev za programe, toda ali smo to načelo uresničili? Še in še je vprašanje, ki bi jih bilo potrebno razčistiti, prav o tem pa naj bi spregovorila bodoča analiza. Nekaj pa je vendarle že sedaj jasno, družbene režije ne bomo širili, kvečjemu zmanjšali. Komite občinske konference bo v kratkem zavezal vse osnovne organizacije, da v svojih okoljih razpravljajo o tem in same ocenijo stanje, seveda pa bodo morale dati tudi svoje predloge za izboljšanje. Na seji komiteja občinske konference ZKS Lendava so razpravljali še o programu in izvajanju nekaterih oblik idejno-političnega izobraževanja in usposabljanja v ZK.

Jani D.

Tudi naprej delavni

Člani gasilskega društva Brezovci so na letnem občnem zboru razpravljali o delu v minulem obdobju. Društvo ima 58 rednih članov in 9 pionirjev, na zboru pa so sprejeli še 6 članov. V tečaj za podčastnike pa so vključili dva člana.

Društvo je dobro opremljeno, kajti s pomočjo prispevkov vaščanov in občinske gasilske zveze so kupili vozilo. Na raznih tekmovanjih so se vse ekipe društva dobro odrezale. Tudi informiranje je na visoki ravni, dobili pa bodo še napravo za brezžične pogovore in klice v sili.

Mina Filipič

Lendarjski trgovski obeti

S širitvijo trgovske mreže se bo morala vse bolj uveljavljati moderna oblika prodaje, samopostrežna in samoizbirna tehnika ter dostava blaga na dom, so zapisali v svoj razvojni program trgovci lendarjske občine. Gre torej za takšno trgovino, ki bo dobro založena, pestra, ki bo ustrezala željam in potrebam potrošnika, saj bo le-ta lahko zmanjšala odliv kupne moči iz občine, ki je sedaj še občuten. V lendarjski občini je sedaj 74 prodajaln, vendar pa od 40 naselij, kolikor jih je v občini, v 18 ni prodajaln. Promet v trgovini na drobno je v zadnjih petih letih naraščal po letni stopnji 28,4 odstotka in je v lanskem letu dosegel višino 737 milijonov dinarjev.

V tem srednjeročnem obdobju nameravajo zgraditi 2650 kvadratnih metrov prodajnih površin. Načrtujejo gradnjo prodajalne gradbenega materiala v Lendavi s površino 1000 kvadratnih metrov, market v Veliki Polani, market v Hotizi in tehnično trgovino v Dobrovniku. Adaptirati nameravajo trgovino v Gornji Bistrici, pripravili pa naj bi tudi gradnjo marketa v Turnišču s površino 800 kvadratnih metrov. Predračunska vrednost omenjenih investicij znaša okrog 70 milijonov dinarjev, nosilec vseh pa bo trgovsko podjetje Merkator — Univerzal Lendava. Z naglim razvojem industrije se je bistveno povečala potrošnja repromateriala, zaradi tega v lendarjski občini razmišljajo o možnosti za razvoj trgovine na debelo z razvijanjem ustreznih skladiščnih kapacitet in mehanizacijo, saj se občinska trgovska mreža ne ukvarja s trgovino na debelo. V krajih, kjer trgovsko podjetje nima interesa za gradnjo prodajaln, pa odlok občinske skupščine onemogoča, da tako trgovino organizirajo zasebniki, seveda z omejenim izborom blaga. Da bi se trgovina enakomerno razvijala, bi bila potrebna večja aktivnost svetov potrošnikov, ki nikakor ne morejo zaživet. Načrti trgovcev so torej obetavni, upajmo, da bodo tudi uresničeni.

Jani D.

MALA ANKETA

Udeležinke pohvalile uporabnost seminarja

Kulturna vzgoja se pričinja že v najnežnejših letih in poleg staršev imajo največji vpliv na otroke prav gotovo pedagogi. Slavisti in organizatorji posameznih krožkov ter proslav na šolah so se konec minulega tedna zbrali na seminarju za režiserje pedagoge in mentorje gledaliških krožkov, ki ga je organizirala Zveza kulturnih organizacij Murska Sobotica. Podoben seminar je bil organiziran tudi v Lendavi, namen obeh pa je seznanitev s pedagoškim in metodološkim delom, ki je pomembno pri aktiviranju mladih. Udeleženkam seminarja smo zastavili vprašanje, kaj od tovrstnega seminarja pričakujejo?



NADA BREZIČ, mentorica pionirskega kulturno-umetniškega društva na osnovni šoli Edvarda Kardelja v Murski Soboti: »Prvič sem na seminarju in zdi se mi pomembno, da dobim napotke za delo na šoli. PIKUD smo na osnovi razvejanih kulturnih krožkov ustanovili pred tremi meseci, da smo

dejavnost združili in imamo nad njo večji pregled. Praktično delo z otroki na osnovi pridobljenega pri ogrevalnih vajah baletke Mire Mijačević naprimer. Potem je bilo uporabno predavanje Marjana Beline o pripravah otrok na recitacijo, ki nam je odlično izhodišče za delo.«



NADA KATALINIČ, mentorica bodočega pionirskega kulturno-umetniškega društva na osnovni šoli Bakovci: »Na naši šoli bomo ob slovenskem kulturnem prazniku — 8. februarju — ustanovili PIKUD in dali kulturnim dejavnostim okvir, znotraj katerega bodo enakovredno zastopane. Prav zato se udeležujem seminarja in pričakujem praktične nasvete, kako pripraviti otroke in izbor tekstov za proslave. Tega na seminarju ne manjka, važno pa je, da smo v začetku sedanjega nadaljevalnega seminarja spremljali sam potek recitalov. Osvojili smo tudi drugačen pristop do proslav in ostalih prireditev, kar pomeni sodobnejšo postavitev in prehod od klasičnih zasnov proslav. Za nas, pedagoge, je seminar pomemben, ker nam pedagoška akademija ni dala dovolj izhodišč za tovrstno delo.«



MARJETA HARI, predavateljica s tretje soboške osemletke in voditeljica krožkov: »Na osnovi tega, kar smo slišali na seminarju in spremljali pri praktičnih vajah, bo delo v kroških lažje in celovitejše. Predvsem velja izpostaviti pripravo proslav in njenih udeležencev. Sodobnejša je in bolj pestra kot pa standardna oblika, ki jo označujeta uvodna in zadnja pesem. Za mlade, polne znanja, je prav gotovo izzivna oblika, naprimer, kviz, kateri je v zadnjem času odmeven po šolah pa tudi sicer.«



ERNA TIBAUT, mentorica PIKUD na osnovni šoli v Ljutomeru, predavateljica slavistike, tudi predsednica odbora sicer pa zveze kulturnih organizacij za pionirsko kulturno-umetniško dejavnost: »Seminarja se udeležujem, ker čutim potrebo po novih oblikah v tej dejavnosti. Praktični napotki so nadvse dobrodošli pri delu z mladimi, ki se vključujejo v recitacijski in gledališki krožek. Na šoli imamo gledališko skupino in vesel me, da je bil v seminar vključen tudi nastop podobne skupine. Kajti prav od večjih krajevnih središč odmaknjenе šole najbolj pogrešajo gledališke nastope, ki bi jim lahko bili vzor in pomoč pri oblikovanju lastnih predstav.«



MANJA MIK, predavateljica slavistike na osnovni šoli Križevci: »Seminar, ki sem se ga udeležila, je prava oblika seznanjanja z novejšimi pristopi in oblikami kulturnih manifestacij, ki jih naši učenci niso deležni v tolikšni meri kot je to v večjih mestih. Hkrati je to izviren način seznanjanja z interpretacijo osebnih doživetij učencev v recitaciji, ki je v skladu s sodobno kulturno izraznostjo. Za predavatelje in mlade, ki jim bomo pridobljeno na seminarju posredovali, je to vključevanje v kulturo širok prostor nalega slovenskega naroda.«

Brigita Bavčar
Foto: Albert Abraham

Letos že za 200 milijonov višji izvoz!

Dve visoki priznanji: zlata plaketa Gospodarske zbornice Jugoslavije za dosežene poslovne rezultate in razvoj samoupravnih socialističnih odnosov v zadnjih dveh letih in zlati znak Zveze sindikatov Slovenije tozdu perilo — so vsekakor dovolj tehten razlog za sklic tiskovne konference v največji delovni organizaciji Pomurja, tovarni oblačil in perila Mura v Murski Soboti. Razen tovarne Elan je le soboška Mura v naši republiki prejela najvišje priznanje zbornice, kar dovolj zgovorno priča o ugledu, ki si ga je pridobil ta, zdaj že 4400-članski kolektiv.

„Leta 1980 je bilo za tovarno oblačil in perila Mura nadvse uspešno, saj smo uresničili zastavljeni program, nekatere planske naloge pa smo celo presežili, kar kaže na dokaj stabilizacijsko naravnost celotnega kolektiva. Zlasti se je povečal izvoz, ki je v lanskem letu znašal 600 milijonov dinarjev, kar pomeni za 90 odstotkov več kot leto poprej. Uveljavili smo se predvsem na konvertibilnem tržišču, pri čemer beležimo močan porast klasičnega izvoza, saj znaša indeks 200,“ je predstavnik sredstev javnega obveščanja uvodoma seznanil glavni direktor tovarne oblačil in perila Mura Božo Kuharič.

V pogovoru s predstavniki soboške Mure smo izvedeli, da so dosegli 2,1 milijardo realizacije oziroma za 47 odstotkov več v primerjavi z letom 1978. Še posebej pa izstopa podatek glede produktivnosti, kjer se je indeks dvignil na 104, kar pripisujejo tudi boljšemu izkoristku delovnega časa, zmanjšanju izostankov z delovnega mesta in seveda tehnološki opremljenosti. Zato ni slučajno, da se je povprečni osebni dohodek povzpela na 7625 dinarjev, kar ocenjujejo za relativno visokega v konfekcijski industriji pri nas. Čeprav še nimajo dokončnih podatkov, pa bo akumulacija med 160 in 200 milijonov dinarjev, s čimer bodo lahko v prihodnje smejeje načrtovali. Med največje probleme v letu 1980 pa štejejo omejitve pri uvozu tehnologije, kar jim je onemogočilo nadaljnjo posodobitev

proizvodnega procesa, kakor tudi težave pri nabavi reprodukcijskega materiala. Veliko naporov pa so vložili tudi na investicijskem področju, čemur so namenili 65 milijonov lastnih sredstev. Tako je začel s poskusnim obratovanjem procesni računalnik, večjo skrb so namenili naložbam v prodajno mrežo, stekle pa so tudi priprave za priključitev radgonske Mode.

Letos računajo s 5-odstotnim povečanjem zmogljivosti, skoraj toliko pa bi se naj dvignila tudi produktivnost, kar bo seveda odvisno od posameznih temeljnih organizacij združenega dela. Ob tem, da nameravajo zaposliti 190 novih delavcev, predvsem v Gornji Radgoni. S tem bi imeli v letu 1981 zaposlenih okrog 4550 delavcev. Razen tega pa bodo v soboški Muri v letošnjem letu uredili pogoje dela v temeljni organizaciji združenega dela ženska oblačila, posodobili proizvodnjo v tozdu moška oblačila, kot rečeno, pa bo imela prednost investicija v Modo v Gornji Radgoni. Hkrati si bodo prizadevali za enak tempo razvoja trgovske mreže kot doslej, s čimer bi naj razvijali svojo dejavnost na področju celotnega Pomurja. Pri tem velja omeniti, da bodo 20 milijonov dinarjev vložili tudi v tozdu ERO kranjske Iskre, ki bo v Murski Soboti zgradila nove proizvodne prostore.

Slejkoprej pa ostaja tudi vnaprej osrednja pozornost v izvoznih prizadevanjih, kjer je soboška Mura že doslej s svojim izvozom v zahodnoevropske države ustvarila precej deviz, tako da je devizno precej aktivna. V prihodnosti pa bi naj torej izvoz še povečali. Do konca letošnjega leta bi izvoz znašal okrog 800 milijonov dinarjev, ali za približno 200 milijonov več kot leta 1980, ko so naredili pomemben razvojni korak. Povečanje izvoza pa bodo v Muri skušali uresničiti tudi z boljšim poslovno-tehničnim sodelovanjem, tako z domačimi kot tujimi proizvajalci.

M. Jerše

ŠPORT

KOLESARSTVO

KLJUB TEŽAVAM VELIKO VOLJE DO DELA

Kolesarski klub Pomurje iz Beltincev kljub velikemu prizadevanju nekaterih delavnih članov v lanskem letu ni dosegel zaželenih tekmovalnih uspehov, čeprav so bile napovedi dokaj obetavne, zlasti pri mlajših in starejših mladincih. V začetku tekmovalne sezone so namreč nekateri perspektivni kolesarji, kar še posebej velja za Boruta Kapuna in Tomislava Sreša kazali dobro formo, žal pa so v drugi polovici sezone povsem odpovedali: Res je sicer, da je bilo nekaj nepredvidenih poškodb, ki so vsekakor opravičile svoje, vendar pa v klubu ugotavljajo, da je glavni vzrok za tako stanje v nesistematičnem in premalo strokovnem delu s Kapunom in Srešom. Veliko več pa so dosegli pionirji Titan, Bokan in Berden, ki so se uveljavili na najrazličnejših tekmovalnih. Čeprav bodo letos tekmovali v kategoriji mlajših mladincih si klub prav od njih veliko obeta. Kolesarski klub Pomurje iz Beltincev lani nastopal s člansko vrsto, ker je kar šest tekmovalcev odšlo na odsluženje kadrovskega roka v JLA. Sicer pa se beltinski kolesarji ubadajo s kadrovskimi in finančnimi težavami, ki vsekakor onemogočajo normalno delo v klubu. Zlasti je bilo dokaj težko finančno stanje v lanskem letu, saj so kljub skromno sestavljenemu programu uspeli realizirati le polovico predidenih dohodkov. Največje breme za klub vsekakor predstavljajo prevozní stroški, saj je znano, da se večina kvalitetnejših tekmovalnih odvijajo v večjih centrih kot so Ljubljana, Kranj, Pula itd.

Kljub vsem težavam pa se je kolesarski klub Pomurje iz Beltincev v lanskem letu uveljavil kot organizator nekaterih tradicionalnih in pomembnih tekmovalnih, na katerih je skupno sodelovalo 1.250 kolesarjev iz Jugoslavije, ČSSR in Madžarske. To so mladinska kolesarska dirka „Priložnost za mlade“, „Jugoslovansko-madžarsko prijateljstvo“, „XXII. dirka Po Pomurju“, „Nagrada KS Tišina“ in „Pomurski kolesarski maraton.“

Tudi v prihodnje bo kolesarski klub Pomurje iz Beltincev ostal zvest dolgoletni tradiciji in si prizadeval omogočiti čim širšemu krogu delovnih ljudi in občanov športno-rekreacijsko udejstvovanje. Zato si želi, da bi imel čimveč sekcij v KS, TOZD in šolah. Seveda pa bo v okviru možnosti kadrovskih in finančnih gojil tudi tekmovalni šport. Kljub težavam volje do dela in ne manjka in zato upajo, da tudi rezultati ne bodo izostali.

KOŠARKA

KADETINJE POMURJA NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

V času od 22. do 25. januarja 1981 bo v Šibeniku državno košarkarsko prvenstvo kadetinj, na katerem bodo sodelovale dve ekipe iz republiških tekmovalnih. Na prvenstvu bodo sodelovale ekipe: Revija (Šibenik), Marles (Maribor), Crvena zvezda (Beograd), Elektromont (Subotica), Jugoplastika (Split), Drina (Ljubovija), prvak BiH in Pomurje iz Murske Sobotice. Mlade košarkarice Pomurje so bile na republiškem prvenstvu druge.

NOGOMET

Jančar in Kustec v nogometni šoli

Nogometna zveza Slovenije letos že devet let organizira v Piranu zimsko nogometno šolo za mlajše kategorije nogometašev, ki bo v času od 21. do 28. januarja 1981. Strokovni vodja šole bo Mahmud Kapidžić, poleg njega pa sodelovalo še pet trenerjev in zdravnik. Med udeleženci zimske nogometne šole sta tudi Jančar, član Mure iz Murske Sobotice in Kustec, član nogometnega kluba Lendava.

KEGLJANJE

STERŽAJ TRETJI

Jugoslovanska kegljaška zveza je izdelala uradne lestvice kegljačev in kegljačic za lansko leto. Pri moških je na prvem mestu Zagrebčan Dragaš, ki je na 25 nastopih podrl skupaj 23.493 kegljev. Miro Steržaj, član kegljaškega kluba Čarda pa je na 21 nastopih podrl 21.284 kegljev in je na tretjem mestu. Miro Steržaj pa je tudi najbolje uvrščen slovenski kegljač.

ČARDA TRETJA

Na tradicionalnem kegljaškem turnirju za pokal Krke, so sodelovali tudi kegljači Čarde iz Murske Sobotice in so se uvrstili na tretje mesto za Triglavom in Tekstilom, bili pa so pred državnim prvakom Gradisem iz Ljubljane. Za Čardo so nastopili: Smodiš 799, Drvarič 819, Horvat 816, Prelog 764, Henri Steržaj 840. Miro Steržaj 854 kegljev. Čarda je podrla 4.897 kegljev. fk

ŠAH

ZNOVA B. KOVAČ

Mojsirski kandidat Boris Kovač, najuspešnejši brzopotezni igralec šaha v minulih sezonah, je nadvse uspešno začel tudi letošnjo sezono. Na januarskem hitropoteznem turnirju šahovskega društva Radenska iz Murske Sobotice, ki se ga je tokrat udeležilo 11 šahistov, je zasedel prvo mesto s 7,5 točkami. Drugo mesto je pripadlo Bogdanu Hariju s 7 točkami, tretje mesto pa so si razdelili Bolčič, Jerše in D. Hari — vsi z 6 točkami. Šesto in sedmo mesto pa je tokrat pripadlo s 5,5 točkami Gaborju in Sonnenscheinu.

M. J.

Mladinsko prostovoljno delo odslej drugače?

Občinska konferenca ZSMS Ljutomer je rta zadnji seji postavila nekaj mejnik za bodoče delo mladih, ki se prostovoljno vključujejo v vsakoletne delovne akcije širom po Jugoslaviji. Za to sejo je OK ZSMS Ljutomer pripravila namreč osnutek samoupravnega sporazuma o razvijanju prostovoljnega dela v občini Ljutomer.

Pred tremi leti so mladi ljutomerčani organizirali prvo mladinsko delovno brigado »Janko Ribič«, ki se je udeležila šte-

vilnih republiških in zveznih delovnih akcij. Da so se mladi resno lotili tega prostovoljnega dela kažejo številna priznanja iz delovnih akcij, vsekakor pa je najpomembnejše tisto iz lanske akcije Kras 80, kjer so bili proglašeni za najboljšo delovno brigado.

Kaj in kakšne novosti prinaša ta SaS pri izvajanju prostovoljnega dela? Prva novost je vsekakor ta, da so v to vključene vse družbenopolitične organizacije, OZD, SIS in KS, skratka vsi, ki so kakorkoli povezani z mladino. Skupno bodo vključevali mlade v prostovoljno delo in tudi finančno podpirali prostovoljno delo mladih. Zavedati se moramo, da poleg vloženega fizičnega dela, mladi na delovnih akcijah pridobivajo znanje, utrjujejo svojo mladinsko socialistično zavest in tako postajajo družbenokoristni enakopravni člani naše družbe. Celo več, saj jih delo samo utrjuje in povezuje.

V nadaljevanju seje pa so mladi iz ljutomerske občine obravnavali šestmesečni program dela, ki pa ne prinaša kakšnih bistvenih premikov v delu vseh organov OK ZSMS. Še vedno so v ospredju stalne in sprotne naloge, ki se pač pojavljajo ob rednem delu.

Na koncu pa so podelili tudi priznanja za lanskoletno aktivno delo OO ZSMS V OZD, KS in kolektivnemu članu ZSMS. Ta priznanja so si z delom prislužili: OO ZSMS Logarovci, OO ZSMS »Imgrad« in Radio klub Ljutomer.

Poleg tega pa so podelili knjižne nagrade OO ZSMS Boreci, Razkrižje in Logarovci za najlepše okrašeno volišče na lanskoletnem referendumu. Tudi OO ZSMS Radomerje je zaslužila nagrado, ker je v preteklem letu najuspešneje kadrovala mlade v enote TO.

Seje se je udeležil tudi bivši sekretar OK Boris Makoter in mladinci so mu ob tej priložnosti podarili spominsko darilo za njegovo delo.

Dušan Loparnik

Seminar za mlade aktiviste

V soboto so v Gornji Radgoni pripravili seminar za mladinske aktiviste iz osnovnih organizacij in članov OK ZSMS Gornja Radgona. Pohvalno je, da se je tega usposabljanja mladih kljub prosti soboti in počitnicam udeležilo preko 80 slušateljev. Predavali so jim družbenopolitični delavci iz domače občine, vsebina osrednjih tem pa je bila namenjena nekaterim aktualnim nalogam, kadrovski in štipendijski politiki v občini itd. V drugem popoldanskem delu pa so o svojih prihodnjih akcijah spregovorili po sekcij-skih skupinah in ugotovili, da bodo mladi v KS morali še tesneje sodelovati z ostalimi DPO v posameznih krajih, mladi kmetovalci bodo skušali zvabiti v svoje vrste čim več mladih kmetov, bolje pa bo potrebno povezati tudi mlade v vzgoji in izobraževanju ter še prav posebno študentsko mladino iz te občine. Nekaj pomembnih

akcij so si zadali tudi mladi delavci, za prav vse mlade v občini Gornja Radgona pa lahko zapišemo, da so se dobro lotili zastavljenih akcij so si zadali tudi mladi delavci, za prav vse mlade v občini Gornja Radgona pa lahko zapišemo, da so se dobro lotili zastavljenih nalog. Tudi s tovrstnimi oblikami mladinskega dela bodo nadaljevali, v bližnji prihodnosti pa nameravajo pripraviti tudi več specializiranih posvetov in seminarjev. J. Kurbus

Približati se članstvu ZRVS

Opustitev preživelih oblik organiziranja in delovanja občinskih organizacij Zveze rezervnih vojaških starešin v Pomurju ter pritegnitev čim večjega števila članov s kvalitetnimi in modernimi izobra-

ževalnimi oblikami ter akcijami je ena najvažnejših nalog vodstev organizacij ZRVS v občinah Murska Sobotica, Lendava, Ljutomer in Gornja Radgona. S takšno spremenjeno obliko se je že pričelo delo v nekaterih od občinskih organizacij ZRVS v letu 1980, kjer ugotavljajo, da so svoje programe idejno-političnega izobraževanja ter vojaško-strokovnega usposabljanja rezervnih vojaških starešin v celoti realizirali. Rdino v lendavski občini je še nekaj dela ostalo v mestni organizaciji ZZRVS Lendava.

O vsem tem in še zlasti o različnih oblikah reševanja problemov, ki se pojavljajo pri vsakodnevnih aktivnostih RVS na obrambnozgojnih področjih, je tekla beseda na medobčinskem svetu ZRVS pomurske regije, ki je svoje delo prikazal na seji minuli četrtke v Radencih. Tega posveta sta se udeležila tudi predsednik in sekretar republiške konference ZRVS Slovenije, tovariša Janez Japelj in Boris Fertin.

Največ uspeha so dosegle tiste organizacije ZRVS, ki so svoje delo povežale frontno znotraj Socialistične zveze delovnih ljudi ter drugimi strokovnopolitičnimi organi skupščine občine, JLA in občinskimi štabi za teritorialno obrambo. Članstvo bi se naj v prihodnje še povečalo, kajti v sedanji organizaciji niso vključeni vsi tisti, ki iz kakršnegakoli vzroka niso v JLA pridobili vojaški čin, a njihovo delovno mesto ali pa funkcija v različnih organizacijah in samoupravnih organih zahteva, da bi bilo nujno da je tudi član ZRVS.

Že na prihodnjem medobčinskem posvetu, ki bo meseca februarja, pa bo stekla beseda o novem Statutu organizacije ZRVS v Sloveniji in Jugoslaviji za organizacije ZRVS v Pomurju pa bo posebno zanimiva tudi razprava o bodoči aktivnosti rezervnih vojaških starešin Pomurja na področju informativno-propagandne dejavnosti, ki zaenkrat še precej šepa. Filip MATKO

40 likovnih del, ki so nastala na lanskoletni mednarodni slikarski koloniji v Lendavi, je te dni razstavljenih v prostorih delovne organizacije Primat v Lendavi. Pokroviteljstvo nad lansko slikarsko kolonijo je prevzela omenjena delovna organizacija, ki bo tako omogočila svojim delavcem vpogled v ustvarjanje likovnih umetnikov, ki so jih lani sprejeli in gostili. Takšne razstave so po mnenju kulturne skupnosti Lendava koristne, saj približajo delo umetnikov delavcu in ga tako poučijo tudi o likovni umetnosti.

V NEKAJ VRSTAH

Na seji koordinacijskega odbora za verska vprašanja pri občinski konferenci SZDL Lendava so razpravljali o osnutku odloka o pokopališkem redu v občini. Stari odlok, ki je urejeval pokopališki red, je zastarel in ne zadostuje sedanjim potrebam. Na seji so sodelovali tudi predstavniki cerkve. V razpravi so se dotaknili tudi nekaterih drugih problemov pri urejanju verskih vprašanj v lendavski občini.

Na ustanovni skupščini kluba mladih v Lendavi, udeležili so se je delegati vseh osnovnih organizacij ZSMS s področja krajevne skupnosti, so izvolili vodstvo in sprejeli program dela za letošnje leto. Ker klub mladih v Lendavi še nima lastnih prostorov, bo svoje delovanje organiziral v prostorih kulturnega društva delovne organizacije INA-Nafta. Mladi bodo poleg zabave in razvedrila poskrbeli tudi za družbeno-politično izobraževanje, h klubski dejavnosti pa želijo pritegniti čimveč mladih.

Izdali glasilo „Po Pomurskem tisku“

Člani uredniškega odbora delovne organizacije Pomurski tisk, katerega glavni in odgovorni urednik je Jože Vild, so pripravili drugo številko glasila Po Pomurskem tisku.

V njem najdemo aktualne družbeno-politične prispevke, dogodke in novice, pa tudi prispevke za novoletno branje, ki so jih za časopis prispevali delavci. Razen tega pa vzbujajo bralčevo pozornost fotografije z različnimi

podpisi, s katerimi prav tako ponazarjajo življenjski in delovni utrip te velike, za Pomurje zelo pomembne delovne organizacije, v kateri je bilo ob koncu lanskega leta zaposlenih kar 577 delavcev.

največ jih je delalo v Kartonazi (288), v TOZD Tiskarna (148), TOZD Pomurska založba (88) in v delovni skupnosti skupnih služb (61).

M. SKLEDAR

Oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve
Občine Lendava

objavlja

prosta dela in naloge

REFERENTA
ZA URBANIZEM

Pogoji: višja gradbena šola in eno leto delovnih izkušenj. Kandidati morajo izpolnjevati splošne in posebne pogoje ter imeti družbenopolitične in moralne kvalitete, potrebne za delo v upravnem organu.

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Ponudbe naj kandidati pošljejo v 30 dneh po objavi na naslov: Skupščina občine Lendava, Trg Ljudske pravice 5, 69 220 Lendava.

SAP-VIATOR
DO „GOLFTURIST“
TOZD GOSTINSTVO
LENDAVA

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

objavlja

prosta dela in naloge:

- a) 2 TOČAJA (pogoj: PKV natakak in 1 leto delovnih izkušenj)
 - b) 1 NATAKAR (pogoj: KV natakak in 2 leti delovnih izkušenj)
 - c) 1 OBRATNI BLAGAJNIK (pogoj: KV gostinski delavec in 2 leti delovnih izkušenj na podobnih opravilih in nalogah)
- Pod a) je delo za določen čas — nadomeščanje delavca v času služenja vojaškega roka
Pod b) in c) 3-mesečno poskusno delo.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba TOZD v roku 15 dni od objave. O izidu bomo vse kandidate pismeno obvestili.

Pomurski zdravstveni center M. Sobota TOZD Splošna bolnišnica M. Sobota

razpisuje

dela in naloge s posebnimi pravicami in obveznostmi

pomočnika direktorja za strokovne zadeve

Kandidat za razpisana dela in naloge mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- da je zdravnik in ima 3 leta delovnih izkušenj
- da se zavzema za samoupravljanje
- da je moralno in politično neoporečen.

Dela in naloge razpisujemo za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 20 dneh po objavi razpisa na naslov: Pomurski zdravstveni center TOZD Splošna bolnišnica Murska Sobota.

Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

Strokovna služba Skupščine občine in Izvršnega sveta
Skupščine občine Lendava, Trg Ljudske pravice 5,

objavlja

prosta dela in naloge

dveh prevajalcev
za madžarski jezik

POGOJ:

— filozofska fakulteta ali druga ustrezna visoka šola družbene smeri in eno leto delovnih izkušenj;

— pedagoška akademija ali druga ustrezna višja šola družbene smeri in tri leta delovnih izkušenj;

— Kandidati morajo izpolnjevati splošne in posebne pogoje ter imeti družbenopolitične in moralne kvalitete za delo v strokovni službi Skupščine občine in izvršnega sveta Skupščine občine Lendava.

Rok objave velja do zasedbe del in nalog.

Pomurska banka
Murska Sobota

Pomurska banka vedno
bliže občanom

S tem zapisom pričenjamo obiske enot Pomurske banke v pokrajini na obeh bregovih Mure. Ljubljanska banka se trudi, da bi bila bliže občanom. Da ji to uspeva, smo se prepričali že ob nedavnem obisku ekspoziture Pomurske banke v Turnišču, ki uspešno deluje.

USPEŠNEJE V NOVIH PROSTORIH

V Turnišču deluje Ljubljanska banka, v okviru poslovne enote Lendava, od 1976. leta. Sprva je delovala v nefunkcionalnih in utesnjenih prostorih. Predlani so preselili ekspozituro v nove razsežne prostore poleg tovarne športne obutve Planika in šole. S preselitvijo se je promet povečal za polovico.

Bančne posle opravljata v Turnišču le vodja ekspoziture Štefan Jaklin in dinarsko-valutni blagajnik Štefan Želik. Dela imata precej, ker moramo upoštevati, da je bilo na tej poslovni enoti do konca tretjega tromesečja lani 1.255 dinarskih hranilnih vlog, 415 deviznih varčevalcev in odprtih 62 žiro računov občanov.

Vodja ekspoziture Štefan Jaklin nam je povedal, da je bilo do konca tretjega tromesečja lani na deviznih računih občanov v Turnišču za 15 milijonov dinarjev prihrankov (milijarda in pol starih denarjev). V istem obdobju pa je bilo na hranilnih vlogah dinarskih varčevalcev 12 milijonov dinarjev (milijarda 200 milijonov starih dinarjev). Poglaviti varčevalci so delavci Planike, kmetje in zdenci. Na tem območju živi precej polproletarcev. Dohodki od zaposlitve v industriji in od obdelovanja zemlje ter vzreje živine, omogočajo tukajšnjim krajanom večje varčevanje, kot je to v mestih, kjer živi večina le od enega vira dohodkov. Tej ugotovitvi je moč pripisati dejstvo, da sodi banka v Turnišču med najuspešnejše podeželske ekspoziture v republiki.

In še nekaj je, kar privlači varčevalce. Uslužbenca sta prizadevna in dajeta varčevalcem tudi vsa pojasnila v zvezi s krediti za stanovanjsko gradnjo in za drugo. Da je temu tako, sta nam potrdili tamkajšnji varčevalki Barbara Makovec, delavka Planike in kmetovalka Antonija Žalik. Predvsem pa sta poudarili, da je za Turnišče velikega pomena dejstvo, da imajo banko doma in jim ni potrebno urejati denarnih zadev v oddaljeni



Sprva je delovala Ljubljanska banka v Turnišču v nefunkcionalnih in utesnjenih prostorih.



Predlani so preselili ekspozituro v nove razsežne prostore poleg tovarne Planika in šole.

Lendavi ali drugod. Prav slednje pa je smoter Ljubljanske banke — da je vedno bliže občanom.

EP

ModenMüller

znižanje cen

ZIMSKA
RAZPRODAJA!

Ženske spalne
srajce,
dolge, prej 169.
— sedaj

99,80

Ženske spodnje
hlače
z dolgimi hlačnicami in
elastičnim spodnjim
robom prej 155.— sedaj

99,-

Različni modeli
modrčkov
prej 89.—
sedaj

59,80

Fantovske bombažne
in spodnje hlače
v različnih barvah prej
17.— sedaj

10,-

Žensko perilo
prej
99.80
sedaj

39,80

Ženski bombažni
puloverji
prej 52.90
sedaj

29,80

Frotirasti kopalni
plašči,
moški in ženski,
prej 598.— sedaj

498,-

Dekliške
bombažne hlače
prej 25.90
sedaj

9,90

Ženske hlače
prej
29.80
sedaj

19,80

Moške bombažne
majice in hlače
v različnih
barvah prej 21.— sedaj

12,-

Za vaš denar ||| najboljše!

Gradec—Graz,Celovec—Klagenfurt,
Lipnica—Leibnitz, Radgona—Radkersburg

OBVESTILO

Zveza kulturnih organizacij
občine Murska Sobota or-
ganizira tečaja družabnega
plesa za odrasle občane.

1. Začetni tečaj (ob po-
nedeljkih od 19. do 21.30)
2. Nadaljevalni tečaj (ob
petkih od 19. do 21.30)

Tečaja sta iz svetovnega
plesnega programa stan-
dardnih, latinsko ameriških,
modnih in disco plesov.

Pismene prijave s točnim
naslovom pošljite, na na-
slov: Zveza kulturnih orga-
nizacij občine Murska So-
bota, Taurbarjev drevored 4,
do 27. januarja 1981! Infor-
macije dobite po telefo-
nu 21-957.

V PROCESU DOGOVARJANJA IŠČEJO DALJŠI RAZVOJNI KORAK

Tokratni, že peti po vrsti, obisk članov uredništva Vestnika in radia slovenski program je veljal zaposlenim v delovni organizaciji 'Sobota' v Murski Soboti, kjer se ukvarjajo s komunalnimi, gradbenimi, obrtnimi in vrtnarskimi dejavnostmi. Ta obisk ni bil naključen, saj predstavlja podjetje Sobota s štirimi temeljnimi organizacijami združenega dela, v okviru katerih gre celo za 34 različnih dejavnosti, največjega kolektivnega naročnika domačega poljedelstva v Pomurju. Vseh 700 zaposlenih delavcev v tej veliki delovni organizaciji namreč redno prejema časnik, s čimer na določen način prispevajo k oblikovanju njegove vsebinske zasnove.

Na pogovoru, ki ga je vodil novinar Milan Jerše, sodelovali pa so še Ludvik Kovač, odgovorni urednik Vestnika, Irma Benko, urednica radia, fotoreporter Albert Abraham in

tajnik krajevnih skupnosti mesta Murska Sobota Ludvik Filo ter tajnik samoupravne interesne skupnosti za cestno in komunalno dejavnost Štefan Šeruga, smo poskušali širše osvetliti prizadevanja na področju povezovanja, ki naj prispeva k še boljšim rezultatom. Osrednje vprašanje je zato veljalo odnosom, ki se vzpostavljajo na relaciji: podjetje Sobota, krajevne skupnosti mesta Murska Sobota in cestno-komunalna skupnost — pri uresničevanju skupno zastavljenih nalog širšega družbenega pomena. Pri tem nas je predvsem zanimalo, za kakšne odnose pri načrtovanju številnih komunalnih objektov in storitev v bistvu gre in kako bi jih ocenili v sedanjem obdobju. V tem so nam veliko pomagali tudi predstavniki delovne organizacije Sobota; in sicer glavni direktor Franci Roudi, direktor TOZD Gradbeništvo Štefan Donko, direktor TOZD Komunalna Mirko Šabjan, direktor TOZD Obrtništvo Josip Kelemen in referentka za cvetličarstvo TOZD Vrtnarstvo Olga Varga.



UREDNIŠTVO NA OBISKU — Člani uredništva Vestnika in radia-slovenski program so v sodelovanju predstavnikov KS mesta Murska Sobota in SIS za cestno-komunalno dejavnost opravili zanimiv pogovor v delovni organizaciji Sobota.

Vse bolj regijski značaj „Sobote“

Uvodoma je treba poudariti, da so do konca leta 1980 v delovni organizaciji Sobota dosegli kar 365 milijonov dinarjev celotnega prihodka, s čimer so nadvse zadovoljni. In to navzlic določenemu pomanjkanju del, ki jih opravljajo, in omejitvam v zvezi s stabilizacijskimi prizadevanji. Skratka — v zadnjem obdobju, je prisoten dokaj intenziven razvoj kar jim je omogočila konjunktura na tržišču in dovolj delovne sile, ki so jo zaposlili pred leti, zato imajo zdaj izredno nizko stopnjo zaposlovanja. Ob tem ugotavljajo, da lahko vedno večji obseg del in boljše kvaliteto storitev dosega jo se s sodobnejšo opremo, zato so dali močan poudarek investicijam v osnovna sredstva. V zvezi s tem je zanimivo omeniti, da so v zadnjih treh letih vložili vanje toliko denarja kot skupno v prejšnjih sedmih letih. Z nakupom novih delovnih strojev, transportnih sredstev in nekaterih nujnih kapitalnih razvojnih objektov kot so sodobna asfaltna baza, separacija in drugi objekti, so po-

stali že dokaj dobro opremljena delovna organizacija, strokovno usposobljena za najzahtevnejša dela na tukajšnjem področju.

Hkrati pa se morajo soočati tudi z določenimi problemi. To sta zlasti zelo širok proizvodni oziroma storitveni program in precejšnja prostorska utesjenost na sedanji lokaciji. Spričo tega bi naj postopoma ukinjali vse tiste dejavnosti, ki niso v neposredni povezavi z njihovo poglavitno dejavnostjo ali pa so dohodkovno manj donosne in zaposlujejo manjše število delavcev. Pravkar potekajo intenzivne priprave za preselitev strojnega parka, pozneje pa še ostalih dejavnosti.

Delovna organizacija Sobota pa ima, v to se lahko večkrat prepričamo, tudi regijski značaj, saj opravljajo razna dela še v ostalih treh pomurskih občinah, ponekod pa celo zunaj Pomurja. To bi lahko trdili predvsem za opravljanje nizkih gradenj, kar zahteva še tesnejšo povezavo s proizvodnjo gradbenega materiala. Tako so v srednjeročni plan razvoja med drugim zapisali, da bi v perspektivi postali komunalno-gradbena delovna organizacija, kar pomeni, da si prizadevajo že zdaj za čim večjo specializacijo svoje nadaljnje usmeritve.

Denarja ni na pretek, zato je izhod v širšem povezovanju

Glede sodelovanja delovne organizacije Sobota s krajevnimi skupnostmi mesta Murska Sobota pa velja ugotovitev, da je le-to postalo plodnejše šele v nekaj zadnjih letih. Z ustanovitvijo posebne delegacije v temeljni organizaciji Komunala, v katero so zajeli zunanje člane, predvsem iz krajevnih skupnosti, so se namreč pokazale večje možnosti. Ocenjujejo, da je takšno sodelovanje doslej obrodilo nekaj sadov, ki se kažejo tako v rezultatih poslovanja delovne organizacije Sobota kot tudi v kvalitetnejšem opravljanju storitev v mestu in občini. Kot upravljalci komunalnih storitev na širšem območju Murske Sobotne so dolžni, da pri samem planiranju ali pa pri tekočem poslovanju, dajejo vrsto strokovnih odločitev. Z njimi brez dvoma v veliki meri pripomorejo organom krajevnih skupnosti, da se lažje odločijo za katero izmed predlaganih rešitev.

Doslej se je zlasti uveljavilo sodelovanje med krajevnimi skupnostmi v mestu Murska Sobota z dvema temeljnima

organizacijama združenega dela in sicer TOZD Komunala in TOZD Vrtnarstvo. Prva opravlja vse komunalne dejavnosti v pomurskem središču, ki jih označujemo kot dejavnosti posebnega družbenega pomena. Zato je še kako pomembno, da pri načrtovanju številnih nalog na tem področju nadvse aktivno sodelujejo krajevne skupnosti, posredno pa vsi občani. Posamezni organi krajevnih skupnosti pa skupno s predstavniki delovne organizacije Sobota pripravljajo letne in srednjeročne plene. Skladno s tem pa se vključujejo tudi v tiste razvojne usmeritve, ki so najbolj potrebne, to je v razširjeno reprodukcijo. V mislih imamo predvsem mestni vodovod, kanalizacijo, javno snago, pogrebno službo in podobne dejavnosti. Kot izvajalci pa delovna organizacija Sobota tesno sodeluje s samoupravno interesno skupnostjo za cestno in komunalno dejavnost, v kar so seveda vključene tudi posamezne krajevne skupnosti.

Kot zatrjujejo na samoupravni interesni skupnosti za cestno in komunalno dejavnost, je predvsem razvejano sodelovanje s TOZD Komunala, kjer je bil dosežen določen napredek. Z ostalima dvema tozdoma Gradbeništvo in Vrtnarstvo pa se odnosi kažejo v tem, da pač

prevzemajo tista dela, ki jim interesna skupnost odstopi na osnovi razpisa oziroma zbiranju ponudb. Seveda pa mora iti za ugodnejšo ponudbo od ostalih organizacij združenega dela, ki bi želela opraviti takšno delo.

Ob številnih uspešnih rezultatih povezovanja in planiranja pa še vedno niso prišli do tiste stopnje načrtovanja akcij kot bi v praksi tudi moralo biti. Če pogledamo zakonska določila o komunalni dejavnosti posebnega družbenega pomena, potem so omenjena pričakovanja tolikanj bolj upravičena. Toda po drugi strani temeljna organizacija Komunala ne razpolaga s takšnimi finančnimi sredstvi, da bi lahko programirali določeno razširjeno reprodukcijo, kar naj bi prišlo do izraza pri gradnji kanalizacije, vodovoda in podobnega. Med poglavitne razloge za nič kaj rožnato stanje navajajo zlasti zapostavljanje komunalne dejavnosti, in to ne le v občini in Pomurju, ampak tudi drugje. Zato so nenehno primanjkovala finančna sredstva, ki bo zadostovala za nekaj več kot le za amortizacijo. S pobiranjem denarja za kanalizacijo in vodovod gotovo ne bo omogočeno večje načrtovanje na tem področju.

Pri pripravi srednjeročnega plana glede komunale in cest

ter opreme stavbnih zemljišč so nekoliko bolj sodelovali, se sproti večkrat pogovarjali predstavniki delovne organizacije Sobota in interesne skupnosti, vendar zaradi pomanjkanja finančnih sredstev niso mogli sprejeti določenih konkretnih nalog, za uresničitev katerih se sicer zavzemajo. Tako je načrtovana izgradnja treh kanalskih kolektorjev v tem srednjeročnem obdobju, ki bi morali biti gotovi že sedaj, razširitev vodovoda, izgradnja nove čistilne naprave v mestu Murska Sobota, s čimer bodo povezana tudi nekatera bližnja naselja. Možnosti bo treba vsekakor poiskati tudi v okviru tozda Komunala, da bi omenjene komunalne naprave lahko zgradili. K temu pa mora prispevati tudi boljša organizacijska usposobljenost in sodobnejša mehanizacija, da bodo resnično kos zastavljenim ciljem.

Pri oblikovanju planov je nepogrešljiva tudi vloga krajevnih skupnosti, zlasti prek njenih strokovnih služb, ko gre za pripravo usmeritev, za pomoč pri ovrednotenju nalog, da bi čimbolj racionalno izkoristili obstoječe zmogljivosti, ki morajo biti v končni fazi usklajene. Tako je vsaj pri sprejemanju srednjeročnega plana, nekaj problemov pa je pri letnem



FRANC ROUDI — Naše izhodišče je, da bi morali mi enostavno reprodukcijo pokrivati prek cen storitev oziroma vrednosti našega programa. Tu pa ugotovljamo, da nam tisti del, ki je namenjen za našo lastno akumulacijo, navadno primanjkuje, zato imamo velike težave, ko nabavljamo določeno mehanizacijo. Namreč, ko mi opravljamo konkretno komunalno dejavnost, moramo to mehanizacijo imeti in si v nobenem primeru ne moremo privoščiti, da bi prišlo do izpada.

programiranju zadev. Določena časovna stiska se pojavlja zaradi pomanjkanja usklajevanja s službo, ki skrbi za ustrezno dokumentacijo, kar navsezadnje vpliva, da se nekatere naloge na področju komunale prenašajo iz leta v leto. Čeprav nimajo večjih pripomb na sodelovanje z združenim delom, pa ugotavljajo, da niso v celoti razčiščene upravljalske pravice. To se kaže zlasti pri posegu v nekatere objekte, v določenih primerih pri izvajanju planov itd. Denimo, ko nek objekt preide v upravljanje temeljne organizacije, je navzoča njena premajhna skrb za kvaliteto opravljenega dela. In dogaja se, da se upravne stvari prenašajo na službe v krajevnih skupnostih, ko gre za razna dovoljenja.

Resničnost je, da so krajevne skupnosti v mestu Murska Sobota nekakšna transmisija, predvsem kar zadeva področje vzdrževanja, med samoupravno interesno skupnostjo za cestno in komunalno dejavnost ter tozdoma Komunala in Vrtnarstvo podjetja Sobota. Znano je, da se velik del sredstev namenja prav vzdrževanju, vendar se le-ta v zadnjem času nesorazmerno povečujejo z večanjem površine. Številne skupne akcije, ki vključujejo občane in mladino, pa so našle dokajšen odmev v javnosti, čemur bodo posvečali tudi v prihodnje posebno pozornost.

Trdnješe povezave s KS in SIS

Trditve, da bi enostavno reprodukcijo pokrivali s cenami storitev, kot pravijo v delovni organizaciji Sobota, je gotovo umestna. Tu namreč že leta nazaj ugotavljajo, da jim tisti del, ki bi ga naj namenili za lastno akumulacijo, običajno vedno izpade, zato se pojavljajo ogromne težave pri nabavljanju sodobne mehanizacije — brez katere pa ne morejo biti. Z več sredstvi bi se dalo kupiti vsaj rezervno mehanizacijo, kajti nič kolikokrat se znajdejo v neprijetni situaciji, ko jim odpove katero izmed vozil ali naprav. Kaj bi se, na primer, zgodilo, če bi se pokvaril avtomobil za odvoz smeti, si ni težko predstavljati!

Spričo tega je povsem razumljivo, da se niso mogli razvijati dovolj hitro ob vse bolj naraščajočih potrebah mesta Murska Sobota. Ravno v sodelovanju s samoupravno interesno skupnostjo pa so našli skupni jezik glede nujnosti ustrezne posodobitve strojne parka in mehanizacije, s čimer zagotavljajo kvaliteto opravljanje komunalnih dejavnosti. Ob tem je treba pripomniti, da npr. pri urejanju in vzdrževanju zelenic in parkov, kakor tudi pri ostalih komunalnih delih, ne upoštevajo nekih določenih oziroma standardov, ki sicer niso zakonsko opredeljeni, ker enostavno ni dovolj finančnih sredstev. Navajajo pa, da jim

je čisto vseeno, kje bi se ta denar zbiral — ali pri njih, ali v okviru samoupravne interesne skupnosti za cestno in komunalno dejavnost — kajti bistvenega pomena je, da zanj vedo in se dogovorijo, v katere namene ga bodo najbolj racionalno potrošili. S tem bi bila korist obojestranska — tako za izvajalce kot uporabnike številnih komunalnih storitev.

Samoupravna interesna skupnost za cestno in komunalno dejavnost pa je prav gotovo ustrezno mesto, da se izvajalci in uporabniki večkrat srečajo in izmenjajo svoje izkušnje. Vendar pa je včasih moč čutiti, kot da so strokovne službe v krajevnih skupnostih, interesni skupnosti ali v delovni organizaciji

številne zadeve reševati na relaciji: služba—služba. Zato ni čutiti povezave teh delegatov s svojo delegatsko bazo. Eno od pomanjkljivosti vidijo tudi v tem, da so izvoljeni stalni delegati, hkrati pa se zavzemajo, da bi naj svet krajevnih skupnosti postal zanj neka delegatska baza. Tudi krajevnih skupnosti in delavski sveti v organizacijah združenega dela bodo morali takšne (ne) delegate poklicati na odgovornost. Kajti, kot ugotavljajo v cestno-komunalni skupnosti, nesklepčnost na sejah skupščin jim povzroča nemalo težav pri pravočasnem sprejemanju določenih pomembnih družbenih odločitev.

Bodoča komunalno-gradbena organizacija

Ko v delovni organizaciji Sobota s štirimi temeljnimi organizacijami združenega dela načrtujejo srednjeročni razvoj, imajo pred očmi zlasti dejstvo, da bodo en del sredstev združevali z namenom, da bodo podpirali in financirali razvoj dejavnosti tiste temeljne organizacije, ki bo najbolj zanimiva glede dohodkovnih odnosov, pri čemer gre tudi za čimbolj kvaliteto opravljanje določenih del. Da bi bila takšna



OBRATI TOZD GRADBENIŠTVO — Ta posnetek je nastal pred dnevi na Bakovski cesti, kjer so obrati separacije, asfaltne baze z gramoznico in manjša betonarna. Vrednost omenjenih objektov znaša 70 milijonov dinarjev.

Sobota nekakšni monopolisti pri urejanju nakopičenih komunalnih problemov. Vendar je resničnost nekaj povsem drugega! Upoštevati je treba njihovo strokovno podkovanost, poleg tega pa se srečujejo s premajhno iniciativo uporabnikov, kar bi bilo logično pričakovati. Že sama udeležba na skupščinah samoupravne interesne skupnosti za cestno in komunalno dejavnost nas prepriča o tem, saj pogrešajo znatno večji interes uporabnikov komunalnih storitev, ki mora postati prevladujoč. Tako so strokovne službe nemalokrat prepuščene same sebi, da omenjeno dejavnost samostojno razvijajo naprej.

Ko govorimo o neudeležbi delegatov na sejah samoupravne interesne skupnosti za cestno in komunalno dejavnost, ki je bila ustanovljena med zadnjimi, je zaskrbljujoče dejstvo, da je premajhen odziv ne le iz krajevnih skupnosti, ampak tudi iz temeljnih organizacij združenega dela. To velja tudi za nekatere ostale organe interesne skupnosti, kar se navsezadnje kaže tudi v uspehih pri opravljanju določenih zadev, ko se hujujemo nad zamujanjem in kvaliteto del. Ravno delegatska skupščina pa je mesto za dogovarjanje skupno načrtanih nalog na področju komunalnih poslov. Iz tega bi se dalo sklepati, da ti delegati ne odražajo interesov uporabnikov, ampak se morajo

proizvodnja oziroma storitve, ki jih ponujajo, v čim širšem družbenem interesu. To načelo bodo začeli prvič uresničevati že v planu za letošnje leto, kajti zavedajo se, da bančnih kreditov v prihodnje ne morejo pričakovati, zato se mora uveljaviti sistem samofinanciranja. Tako bi posamezne dejavnosti znotraj enotne delovne organizacije postopoma prihajale do sredstev za kapitalno intenzivne investicije. Veliko pa pričakujejo tudi od dogovarjanja s samoupravno interesno skupnostjo za cestno in komunalno dejavnost ter s krajevnimi skupnostmi v mestu Murska Sobota.

Najmočnejša temeljna organizacija podjetja Sobota je TOZD Gradbeništvo s 311 zaposlenimi, ki ima, to lahko rečemo, regijski značaj. Preusmeriti se nameravajo v nizke gradnje na območju Pomurja, kar bo zahtevalo resnejšo povezavo s proizvodnjo gradbenega materiala. Poleg tega gre še za eno zelo pomembno dejavnost, to je pridobivanje in predelava gramoza, s čimer oskrbujejo celotno gradbeništvo. Poudariti velja, da opravlja omenjeni tozid končna dela v gradbeništvu, kar pomeni, da je v ospredju predvsem proizvodni in šele zatem storitveni namen. To so v glavnem pleskarstvo, steklarstvo in kamnoseštvo, torej dejavnosti, ki jih potrebujejo visoke gradnje pri investi-

cijskih objektih. Ker niso v večji meri storitveno usmerjeni, so zato druge dejavnosti znotraj tozida Gradbeništvo, ki niso tesneje povezane z njim, odveč. To bi lahko trdili za vrsto manjših enot, ki poleg tega povečujejo še administrativno delo. Tako glede tapetnistva in mizarstva ne govorimo več o obrtni dejavnosti, temveč prehajajo v neko malo industrijo. Tem dejavnostim bi naj dali možnost razvoja zunaj podjetja Sobota. Prestrukturiranje in specializacija jih naravnost sili v takšno odločitev.

Ob tem pa zagotavljajo, da občani ne bodo prikrajšani glede določenih obrtnih storitev, kot je npr. frizerstvo, ki ga bodo v prihodnje priključili neki drugi organizacijski obliki, ker ne sodi v njihov koncept nadaljnega razvoja. Potem je tu še tapetnistvo, mizarstvo in vrvarstvo. Sprememba proizvodnega programa je že jasno načrtovana, o čemer so zadnje čase še posebej podrobno razpravljali. Dokaj glasno pa razmišljajo o tem, da bi lastni nadaljnji razvoj po organizacijskih spremembah morali uresničevati na področju nizkih gradenj. S tem se jim navsezadnje odpirajo tudi večje možnosti za sodelovanje z ostalimi komunalnimi organizacijami na območju celotnega Pomurja. Sem so že pritegnili tudi Cestno podjetje, s katerim potekajo intenzivni pogovori, kakor tudi s tozdom Vodnogospodarskega podjetja. S tem nameravajo uresničiti težnje po oblikovanju komunalno-gradbene organizacije.

Določen napredek je bil dosežen tudi na področju komunalnih dejavnosti, zlasti glede odvoza smeti in odpadkov, s čimer so poskrbeli za bolj zdravo okolje. Sicer pa zatrjujejo, da bi morali cene svojih storitev povišati za okrog 30 odstotkov, če bi hoteli zares pravočasno in kvaliteto opravljati svoje delo. Za zdaj pa še ni rešeno tudi vprašanje zbiranja surovin z ustreznimi organizacijami kot sta Surovina in Dinos, kajti to bi tozdu Komunala v zdajšnjem času povzročalo samo dodatne stroške. Tu pričakujejo tudi večje sodelovanje občanov, da bi z organiziranimi akcijami dosegli spodbudnejše rezultate. Skratka — potrebno bo več dogovarjanja, kajti občan misli, da, ko enkrat plača komunalni prispevek oziroma prispevek za mestno zemljišče, je rešen vseh skrbi, v resnici pa ni tako.

Kar zadeva srednjeročni razvoj, je treba povedati, da so stvari s krajevnimi skupnostmi v mestu Murska Sobota usklajene, kar velja tudi za samoupravno interesno skupnost za cestno in komunalno dejavnost. V celotno komunalno urejanje, k čemur prištevajo ceste, kanalizacijo in vodovod, bodo krajevne skupnosti pomurskega središča prispevale z blizu 60 odstotkov finančnih sredstev, interesna skupnost pa nekaj nad 40 odstotkov sredstev. Tu so torej povezani, saj so tudi programe sprejemali dokaj usklajeno, razen tega pa bodo krajevne skupnosti sodelovale še pri sofinanciranju tako imenovanih objektov skupnega oziroma širšega družbenega pomena. Pri slednjem gre zlasti za tri zbiralnike, čistilno napravo, vodovodno zajetje itd. Pri tem je delež krajevnih skupnosti vsekakor relativno visok, če ga primerjamo z nekaterimi ostalimi krajevnimi skupnostmi zunaj mesta Murska Sobota.

Pripravil: M. Jerše
Foto: A. Albert

STEFAN ŠERUGA — Sodelovanje na relaciji podjetje Sobota—samoupravna interesna skupnost za cestno-komunalno dejavnost se kaže bolj neposredno s tozdom Komunala, ki je posebnega družbenega pomena. Ta temeljna organizacija pa opravlja prav tako cestno službo, ostala dva tozda, to je gradbeništvo in vrtnarstvo, pa opravljata le tista dela, ki jih odstopi interesna skupnost. Zlasti pa je bil v nekaj zadnjih letih dosežen določen napredek v planiranju, vendar še nismo prišli do tiste stopnje programiranja, kot bi si vsi skupaj želeli. Enega od pglavitnih vzrokov za to je treba videti tudi v pomanjkanju finančnih sredstev.



LUDVIK FILO — Več kampanjskih akcij glede zbiranja surovin imamo predvideno, toda to je tudi vse, ker se vsa zadeva ustavi že pri nabavi samih kontejnerjev. Imeli smo dogovore z Dinosom in Surovino, kajti to je prvo vlaganje, ki ga je treba v to dati, kar bo seveda odvisno od odziva občanov. Lansko leto smo imeli očiščevalno akcijo v Murski Soboti in smo okrog blokov zbrali kar 23 traktorjev in kamionov smeti. To je, mislim, ena obupna številka, čeprav smo mislili, da odziva sploh ne bo. Občani mesta še pol zadev ne delajo, ki bi jih morali, zlasti v zvezi z uresničevanjem odloka o javnem redu in miru.

STEFAN DONKO — Prepričan sem, da sama ta dejavnost, ki jo opravljamo, ne bo v bistveni meri upadla, kajti tudi naprej bo treba opremiti razna zemljišča, prihajalo bo do gradnje čistilnih naprav, kjer se bomo posebej angažirali. V zadnjem času pa se srečujemo z enim večjim problemom kreditiranja, saj v glavnem investitorji želijo od nas izvajalcev, da nudimo določene kredite, ker so pač težave pri bankah. Naj povem, da smo že v letu 1980 namenili čez 16 milijonov dinarjev za kreditiranje lastne dejavnosti, to je predvsem v asfalterstvo, cestno gradnjo itd.



MIRKO SABJAN — Pri opravljanju določenih komunalnih dejavnosti smo v zadnjem času napravili korak naprej. To se kaže pri zbiranju in odvozu odpadkov ter smeti iz mesta Murska Sobota. Šele v lanskem letu pa smo lahko dosledno izvedli odlok o potrebi za zdravo okolje ljudi, ko smo začeli odvažati odpadke od vseh gospodinjstev. Sprva je bil v zvezi z obveznim oddajanjem odpadkov prisoten določen odpor, vendar so se pozneje navadili na to. Zato imamo sedaj le malo gospodinjstev, ki se ne poslužujejo naših uslug.

OLGA VARGA — Glavni razlog, da nasadi niso urejeni tako, kot bi morali biti, je v tem, da primanjkuje denarja. Čeprav se da večkrat tudi z majhnimi sredstvi narediti več stvari in z iznajdljivostjo. Pokazalo se je, da je bila še kako dobrodošla pomoč dijakov in študentov pri raznih očiščevalnih akcijah, kar je treba le ustrezno organizirati. Zlasti še, ker nam v času največjega vzdrževanja javnih nasadov primanjkuje delavcev. Ker gre za sezonski značaj opravil, je problem, kam s temi delavci v zimskem obdobju.



JOSIP KELEMEN — V lanskem letu smo imeli večje probleme v tozdu obrtništvo zlasti pri nabavi reprodukcijskega materiala, zato smo ga marsikdaj kupili ne glede na ceno, samo da bi delo normalno opravili. To se je pokazalo v tem, da nam je indeks porasta porabljenih sredstev narasel hitreje od celotnega prihodka, kar je vplivalo na sam dohodek. Nestabilno nabavo tržišča je tudi pogojevalo višje zaloge. Za zdaj smo se v glavnem stavbno opremiti, zato bomo morali v prihodnje predvsem vlagati sredstva v tehnologijo in strojno opremljenost, da bi lažje in kvalitetnejše delali.

Načrtno izobraževanje gasilcev

Splošni gospodarski in družbeni razvoj v naši samoupravni družbi terjata tudi od gasilске organizacije, da nenehno spremlja ta razvoj in tudi nevarnosti, ki jih prinaša na področju požarnega varstva. Poleg tega pa mora tudi nenehno širiti požarnovarnostno kulturo delovnih ljudi in občanov.

Da bi gasilska organizacija bila kos vsem tem nalogam, skrbi za načrtno izobraževanje svojih članov. Tako bodo tudi v tem zimskem času organizirali v soboški občini razne oblike izobraževanja v osno-

vnih gasilskih organizacijah za člane in pripadnike civilne zaščite, hkrati pa tudi posebno izobraževanje vodilnega kadra v društvih. Računajo, da bodo izvedli 131 predavanj iz tematike požarne preventive in ukrepov ob izbruhu požarov, katere bo obiskalo nad 300 na novo vključenih gasilcev. V občinskem merilu, soboška občina namreč izvaja izobraževanje za celotno pomursko regijo, bo nižji tečaj za vodilne kadre obiskovalo 45, višji pa 30 kandidatov. Program teh tečajev nemoteno in uspešno opravlja naloge tako v društvu

kot na delovnem mestu na področju požarnega varstva. Po opravljenih vseh teh tečajih in predavanjih bodo v osnovnih gasilskih organizacijah nadaljevali praktično delo z članstvom in pripadniki civilne zaščite. Omenimo naj, da bodo tudi letos nadaljevali izobraževanje pionirjev v društvih in osnovnih šolah pod naslovom Preprečujemo požare. V tem zimskem času bodo v soboški občini v izobraževanje zajeli okrog 2.600 članov in članic.

F. Maučec

LENDAVA

Do družabnih prostorov

Velikokrat se jezimo zaradi pomanjkanja prostorov, v katerih bi lahko organizirali takšno ali drugačno dejavnost v prostem času. Krivca vedno, tako je pač navada, iščemo zunaj sebe, v skupnosti in še kje. Tako pa očitno niso mislili prebivalci 20-stanovanjskega bloka Kidričeve ulice 9, saj so si sami uredili družabne prostore. Z malo dobre volje in sredstev, ki so jih sami

zbrali, so dva kletna prostora preuredili za skupne potrebe, za potrebe odraslih in otrok. Prav prijetno je bilo ob otvoritvi poslušati besede ljudi, ki so znova potrdili znane besede: Pomagaj si sam pa ti bo še drugi. Tako odslej v Kidričevi 9 odrasli urejajo svoje zadeve v svojih skupnih prostorih, mladi pa seveda organizirajo svoj disco pa še vrsto drugih aktivnosti. Družabni prostori

ri pa so pomembni tudi glede splošnega ljudskega odpora, saj se v njih lahko odvija izobraževanje, deluje ekipa civilne zaščite pa še za druge namene jih rabijo. Primer bi veljalo posnemati, saj je še veliko takih in podobnih prostorov, ki so sedaj ropotarnice, rabili pa bi lahko za koristne namene.

Jani D.

LENDAVA

Urejevanje voda pomembna naloga

Na področju vodnega gospodarstva v lendavski občini bo vodna skupnost Mura v tem srednjeročnem obdobju skrbela predvsem za ohranjanje obstoječega vodnega režima, varstvo pred poplavami, urejevanje glavnih odvodnikov na melioracijskih območjih in sodelovanje pri izgradnji objektov za čiščenje odpadnih voda in oskrbi s pitno vodo. Na področju investicijskega vzdrževanja vodnogospodarskih objektov in naprav ter naravnih vodotokov bodo opravili predvsem naslednje pomembne naloge: obnova korita Mure na odseku Petišovci — Benica, urejevanje naravne struge Kobilskega potoka v dolžini 3,5 km ter dokončanje vodnega zadrževalnika v Radmožancih. Z regulacijo Ledave s pritoki in urejanjem osnovne odvodne mreže bodo v lendavski občini pridobili 1530 hektarjev melioriranih kmetijskih zemljišč, kar bo pomemben dejavnik pri povečani proizvodnji hrane v tem srednjeročnem obdobju. Vodna skupnost bo skupaj s komunalno skupnostjo sodelovala tudi pri izboljšanju oskrbe s pitno vodo ter gradnji vodooskrbnih objektov zlasti na obmejnih predelih občine. Posebna skrb pa bo seveda namenjena odpravi najbolj onesnaženih odsekov vodotokov, zato bo vodna skupnost zagotovila tudi sofinanciranje izgradnje čistilne naprave v Lendavi. Za te pomembne akcije bo združeno delo združevalo sredstva, predvidoma 0,51 odstotka od družbenega proizvoda. Nekateri vodotoki so že tako onesnaženi, da je nujen večji poseg. Čistilna naprava s kolektorji v Lendavi naj bi bila prva faza pri naporih za izboljšanje kakovosti voda, ne sme pa biti edina. Zavedamo se namreč, da je posebej problematičen potok Ledava, ta pa, kot vemo, teče domala na celem območju Prekmurja in ima tako več zastrupljenih in onesnaženih. Posebno pozornost za čiščenje odpadnih voda pa bo potrebno nameniti tudi industrijski coni v Lendavi, saj je ta eden največjih onesnaževalcev.

Jani D.



V Lendavi se že nekaj let dogovarjajo o gradnji avtobusne postaje in območnih postajališč, vendar doslej niso naredili nič. Posebno prizadeti so delavci iz industrijskega predela, saj nekateri soferji ustavljajo tam, kjer se jim vzljubi. Certus in APT Varaždin se bosta morala sporazumeti. Če ne, bo kritik še več. Avtobuse imamo za prevoz, ne pa za sofersko samovoljo, v občini pa imamo ljudi, ki so vsaj delno odgovorni za redne prevoze.

MURSKA SOBOTA

Kako realizirati proizvodno -finančni plan?

Takšna in podobna vprašanja se postavljajo pred marsikatero temeljno organizacijo združenega dela. Sprejeti so

bili proizvodno-finančni plani za leto 1981. Sam začetek realizacije planov je nejasen. Prav tako kot v lanskem letu se pojavlja pomanjkanje materiala. V lanskem letu je bil vsaj začetek dober. Podpisali so pogodbe z dobavitelji o redni preskrbi z reprodukcijskim materialom. V letošnjem letu takšnih pogodb nobeden od proizvajalcev surovin noče podpisati.

Delavski svet IMP DO KLIMAT TOZD PANONIJA iz Murske Sobotice po novem EDO PANONIJA je v decembru 1980 po predhodni obravnavi na zborih delavcev sprejel proizvodno-finančni plan za leto 1981.

Za leto 1981 so v TOZD planirali 765.000.000 din celotnega prihodka (1980 — 471.000.000 din). 70,9 odstotka celotnega prihodka naj bi ustvarili s proizvodnjo kmetijske mehanizacije in 29,1 odstotka s proizvodnjo po kooperacijskih pogodbah in s proizvodnjo industrijske opreme. Tudi na področju mednarodne delitve dela, kjer sodelujejo s firmo Becker, so se povezali še s firmo Zetor iz CSSR. V letu 1981 bo zaposlenih v TOZD 755 delavcev, kar je za 59 delavcev več kot v letu 1980. Od ustvarjenih 173.334.000 dinarjev čistega dohodka mislijo za osebne dohodke delavcev porabiti 63,6 odstotka

tega dohodka in bi naj povečali osebne dohodke za 16,3 odstotka. Za 8,3 odstotka bi se naj povečala vrednost točke in 8 odstotkov bi delavcem izplačevali kot gibljivi del, ki je odvisen od realizacije plana.

Težava, ki jih je spremljala vse lansko leto, pomanjkanje repromateriala, je še izrazitejša na samem začetku leta 1981, zaradi česar so zelo zaskrbljeni. Pogodb o dobavi surovin noče nihče podpisati. Za dobavo ne garantirajo niti tisti, s katerimi imajo sklenjene samoupravne sporazume o združevanju sredstev za širjenje proizvodnje surovin. Lansko leto so vsi ti dobavitelji izsiljevali združevanje sredstev. Kljub temu da je TOZD Panonija pristala na pogoje, repromateriala še vedno ne dobivajo redno.

Tako so bili primorani sami ukrepati in poslati delavce že prvi dan dela v letu 1981 domov, izgubljeno pa bodo morali nadoknaditi ko bodo dobili repromaterial. Tako se bo gospodarska slabost reševala na ramenih delavcev.

Prav je, da si vsak izmed nas zastavi vprašanje, kdo je za takšno delo proizvajalcev repromateriala odgovoren? Delavec v TOZD PANONIJA?

ZA

MURSKA SOBOTA

Štirideset milijonov škode zaradi požarov

V lanskem letu je bilo v soboški občini enajst požarov, od tega dva večja, ki sta zahtevala ogromno materialno škodo. Skupna materialna škoda znaša okrog 40.000.000 dinarjev. V primerjavi s prejšnjim letom število požarov pada, kar je vsekakor potrebno pripisati zelo aktivnemu delu na področju požarne preventive tako v občini kot v celotnem Pomurju. Kljub manjšemu številu požarov pa je materialna škoda večja kot prejšnja leta, to pa iz razloga, ker so požari nastali na objektih, ki imajo veliko vrednost in tudi hitra intervencija gasilcev ni mogla preprečiti nastale škode. V nekaterih primerih pa je šlo tudi za slabo obveščenost o nastalem požaru, tako da je požar že dobil take razsežnosti, da so gasilci lahko lokalizirali le sosesko. Mnogo pa je bilo tudi takih požarov, ki jih gasilci niso registrirali, ker ni bila potrebna njihova intervencija. To so predvsem tisti, ki so nastajali v gospodinjstvu iz malomarnosti in neprevidnosti (plin, elektrika, odprta grelna telesa, kurilne naprave in podobno). Vse to pa opozarja, da so naši delovni ljudje in občani še vedno premalo osveščeni za varovanje svojega in družbenega premoženja pred požarom. Poleg tega pa nekateri odgovorni delavci za požarno varnost v združenem delu posvečajo premalo skrbi požarni preventivi.

V tem srednjeročnem obdobju je torej osrednja naloga samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom, da širi požarnovarnostno kulturo ter na osnovi sprejetih načrtov in potreb razvija tako gasilsko službo, ki bo v vsakem primeru sposobna uspešno posredovati. Dejstvo je, da je materialna osnova ob velikem razumevanju delavcev v združenem delu, samoupravnih skupnostih in krajevnih skupnostih zagotovljena. Potrebno bo le z dobro politiko porazdelitve zagotavljati najnujnejšo opremo organiziranim enotam v občini.

F. Maučec

Na pokušino vam ponujamo nekaj starozitnosti, preoblečene v ta nov, zakmašni gvant, zarobljene iskrijo in bodičasto, tu pa tam prav žarko-pekoče. Ko je bil naš Vestnik še Ljudski glas — sem in tja bolj glas vesti iz ljudstva — tam daleč v petdesetih letih (kajne, kako leta minejo in se nabere prah, ki se ga spleča otresti in pokukati podenj!), ko so po obmurskih vrtovih še cvetoče koprove (beri: prigode) želi, v mrežo ribe (beri: špekulante) zajemali in ko se je ponekod (beri: podjetij in zadrugah) kotalilo njegovo veličanstvo Sveti Birokracije, so bolj malo »peglali«, božali in gladili. Nič izza ogle, kar naravnost so usekali.

So si naši kolegi v Ljudskem glasu omislili vzemimo takle »mali leksikon«:

stare
koprove
najbolj
pečejo

BROZGA — je lepljiva snov, sovrastnik kreme za čerjce. Sestavljena je iz cestnega prahu, bakterij in mnogo vode. Ob deževju jo vidiš nikjer bolj ko v Koldovski ulici proti železniški postaji (v Murski Soboti, se razume, sicer pa je še dandanes niso pregnali!).

SMRAD — je to, kar najdeš v kletih Brumrove hiše. Tam vidiš, da gošče nad so vagon krompirja. Če ne verjameš, odpri volalo in stopi v te kleti. Ne pozabi na plinsko masko.

Dragikrat, a prav tako v Ljudskem glasu iz leta 1951, so razdrli zares žaljavo. Naslov: Zaskrbljenost v Soboti.

— Nesreča se je zgodila!

— Komu pa?

— Veš, tistemu pujsku, katerega so zadnjič odkupili; sama si dejala, da je lep, čeprav ima šele sedemdeset kilogramov. Domo-tožje ga je prijel in jo je ubral proti domu, pa brez kompasa in zemljepisa tudi ne ve in prometnih znakov ne pozna... Ubogi pujssek... Izgubil se bo in shujšal...

— Kakšne skrbi si delaš! Daj objavo v časopis: Sestnajstega junija je dezertirala nedisciplinirana svinja, ki se zdaj skriva nekje v okolici Sobotice. Ker nas zanima njena mast in meso, a se bojimo, da bo shujšala ali brez nege celo poginila, prosimo vsakega, kdor jo najde, da jo priplete v tovarno mesnih izdelkov, odkoder je zbežala.

No, pa obmolknimoraje, da si ne nakoplujemo srda tistih, ki bi se čutili prizadeti.

—brž—



V zimskih počitnicah je živo na smučinah in ledenih ploskvah. Mladi se znajdejo vsak po svoje, da bi se lahko po sprostitvi v počitnicah spet lotili učenja.

S. Zver

SREDA

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila. 16.00 — Dnevnik. 16.10 — Nekaj minut z... 16.30 — Koncert na domačem valu. 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.00 Zimski šolski spored. 13.15 Zimski šolski spored (do 15.30). 17.30 Poročila. 17.35 Z besedo in sliko — B. Žužek: ZLATOROG. 17.50 Ukročeno oko, kulturno dokumentarna serija. 18.20 Okrogli svet. 18.30 Obzornik. 18.45 Festival »Kurirček« Maribor. 19.15 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV

ljubljska banka
Pomurska banka

dnevnik. 19.55 Propagandna oddaja. 20.00 Film tedna: Mali, veliki človek, ameriški film. 22.10 Propaganda oddaja. 22.15 V znamenju

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 Hočeje Jesenice: Olimpija, prenos. slov. komentar. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Eno šolsko leto. 1. del italijanske TV drame. 21.05 Zagrebška panorama. 21.25 Gibljive slike, dokumentarna oddaja

TV ZAGREB

10.00 do 14.30 Zimski šolski spored. 17.35 Pregled sporeda. 17.40 Poročila. 17.45 Majske igre. 18.15 TV kronika. 18.25

Kronika skupnosti občin Gospič. 18.45 Zabavna medigra. 19.15 Risanka. 19.21 EPP. 19.27 Nocoj. 19.30 Dnevnik. 19.55 EPP. 20.00 Prosta sredo. 21.15 Dr. Ivan Ribar (portret). 22.00 Dnevnik. 22.15 Zabavnoglasbena oddaja 23.00 Pregled sporeda za četrtek.

TV AVSTRIJA

9.00 Jutranja poročila. 9.05 Oddaja z miško. 9.35 Francosčina. 10.05 Šolska TV. 10.35 Upor zdravnikov (film). 12.05 Kreisky skoraj zasebno. 13.00 Opoldanska redakcija. 17.00 Lutke. 17.30 Wieckie in silaki. 17.55 Spanček zaspanček. 18.00 Robinovo gnezdo. 18.25 ORF danes. 18.30 Mi. 18.49 Politična propaganda. 18.54 Reklame. 19.00 Avstrija v sliki. 19.23 Reklame. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Rdeči telefon (film). 21.50 Poročila

Drugi program

19.00 Dekleta iz vesolja. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Kavarna Central. 21.05 Šok moderne. 21.50 Deset pred deseto. 22.20 Therese Raquin (film). 23.55 Poročila

TV MADŽARSKA

9.00 Šolska Tv. 10.15 Charlejevi angelčki. kriminalka. 11.05 Jehudi Menuhin. portret. 14.00 Šolska Tv. 16.05 Srednjeveška Madžarska. 2. del. 16.50 Rada bi se poročila. češki film. 17.45 Naš vrt. naše dvorišče. reportaža. 18.05 Za naše zdravje. 18.15 Še enkrat živeti. 18.45 10 min. mladosti. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Pravni primeri. 20.40 Gosposka pravica. spevoigra. 21.15 Lepa beseda. 22.15 TV dnevnik.

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila. 16.00 — Dnevnik. 16.10 — Glasbena oddaja. 16.30 — Kultura in mi — mi in kultura. 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.00 Zimski šolski spored. 13.15 Zimski šolski spored (do 14.30). 17.30 Poročila. 17.35 Tovarišija, mladinska nadaljevanka TV Skopje. 18.05 Mozaik kratkega filma: Turčija je polna presenečenj. turški. 18.35 Obzornik. 18.45 Na sedmi stezi. 19.15 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.22 TV nocoj. 19.24 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55

ljubljska banka
Pomurska banka

Propagandna oddaja. 20.00 Dokumentarna oddaja. 21.00 Propagandna oddaja. 21.05 Glasbena oddaja. 21.35 V znamenju.

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

17.10 TV dnevnik v madžarsčini. 17.30 TV dnevnik. 17.45 Jelenko. otroška serija. 18.15 Znanost. 18.45 Muppet show. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Gost urednik. 22.30 Poročila (do 22.35)

TV ZAGREB

10.00 do 14.30 Zimski šolski spored. 17.35 Pregled sporeda. 17.40 Poročila. 17.45 Jelenko. 18.15 TV koledar. 18.25 Kroni-

ka skupnosti občin Splita. 18.45 Muppet Show. 19.15 Risanka. 19.21 EPP. 19.27 Nocoj. 19.30 Dnevnik. 19.55 EPP. 20.00 Paralele. 20.45 EPP. 20.50 Kvizkoteka. 21.50 Dnevnik. 22.05 Koncert Moskovskega komornega orkestra. 22.50 pregled sporeda za petek

TV AVSTRIJA

9.00 Jutranja poročila. 9.05 Am. dam. des. 9.30 Dežela in ljudje. 10.00 Šolska TV. 10.30 Rdeči telefon (film). 12.05 Veselje z zabavo. 12.15 Bela hiša — zadnji vhod. 13.00 Opoldanska redakcija. 17.00 Am. dam. des. 17.25 Fant z zlatimi hlačami. 17.55 Spanček zaspanček. 18.00 TV kuhinja. 18.25 ORF danes. 18.30 Mi. 18.54 Reklame. 19.00 Avstrija v sliki. 19.23 Reklame. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Budna ljubezen. 21.10 Vaš nastop prosim. 21.55 Večerni šport. 22.45 Poročila

Drugi program

17.55 ORF danes. 18.00 Brez nagobčnika. 19.00 Dekleta iz vesolja. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Dali. dali. 21.45 Reklame. 21.50 Deset pred deseto. 22.20 Klub 2 in poročila

TV MADŽARSKA

8.05 in 13.55 Šolska Tv. 16.15 Moč vida. 16.40 Poklicna posvetovalnica: kmetijski vrtinar. 16.55 TV borza. 17.05 Tenis: Madžarska — Anglija. 18.35 Drevesne korenine. spored Horizontov. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Najlejša žena sveta. italijanski film. 21.55 Tenis. Madžarska — Anglija. 22.55 TV dnevnik.

PETEK

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila. 16.00 — Dnevnik. 16.10 — Ob koncu tedna. 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.00 Zimski šolski spored. 13.15 Zimski šolski spored (do 14.30). 17.15 Poročila. 17.20 Olimpiada smeja. ameriška risana serija. 17.50 Domači ansambli: Ansambel Borisa Franka. 18.20 Obzornik. 18.30 Sodobna medicina: Koronarna bolezen. 19.00 Ne prezrite. 19.15 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55

ljubljska banka
Pomurska banka

Propagandna oddaja. 20.00 Naša krajevna skupnost: Isto. le malo drugače. 20.40 Propagandna oddaja. 20.45 Jazz na ekranu: European jazz consensus. 21.00 T. Hardy: Župan v Casterbridgeu. angl. TV nadal. 21.55 V znamenju. 22.10 Nočni kino: Divji deček. francoski film

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

17.10 TV dnevnik v Madžarsčini. 17.30 TV dnevnik. 17.45 Naši pesniki. otroška oddaja. 18.15 Beseda mladih. mladinska oddaja. 18.45 Zgodbe dani- la Nikolića. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Teveteke. 20.45 Zagrebška panorama. 21.10 Zeleni kabaret. narodna glasba. 21.40 Kulturni magazin (do 23.40)

TV ZAGREB

10.00 do 14.30 Zimski šolski spored. 17.35 Pregled sporeda. 17.40 Poročila. 17.45 Naši pesniki. 18.15 TV koledar. 18.25 Kronika skupnosti občin Rijeke. 18.45 Beseda mladih. 19.15 Risanka. 19.21 EPP. 19.27 Nocoj. 19.30 Dnevnik. 19.55 EPP. 20.00 Kdo je umorjen? (film). 21.40 EPP. 21.45 Josip Cazi (portret). 22.30 Dnevnik. 22.45 Zabavnoglasbena oddaja. 23.15 Pregled sporeda za soboto

TV AVSTRIJA

9.00 Jutranja poročila. 9.05 Am. dam. des. 9.30 Ruščina. 10.00 Šolska TV. 10.30 Therese Raquin (film). 12.10 Veselje z zabavo. 12.20 Klub seniorjev. 13.00 Opoldanska redakcija. 17.00 Am. dam. des. 17.30 Medvedje so prosti. 17.55 Spanček zaspanček. 18.00 Panoptikum. 18.25 ORF danes. 18.30 Mi. 18.54 Reklame. 19.00 Avstrija v sliki. 19.23 Reklame. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Akti XY — nereseno. 21.15 Reklame. 21.20 Knobbejevi vozli. 22.20 Reklame in šport. 22.30 Nočni studio. 23.30 Poročila

TV MADŽARSKA

8.05 in 14.15 Šolska Tv. 16.05 Moč vida. 16.30 Filmski program. 17.20 Ziehererjeve melodije. 17.35 Navzkrižno vprašanje. kviz. 18.05 Iz tedna v tednu. vmes 5 minut meteorologije. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Delta. znanstveni magazin. 20.25 Randevu. 21.25 Szőrenyi show. 21.45 Lüksuzni postopek. drama. 23.10 TV dnevnik.

MIŠKO KLANJEC

strici so mi povedali

mu je pomagalo, če je kdaj koga v slabi volji napodil, naj se "do prihodnjic" dobro pripravi: le kje in kako naj bi se revež bil naučil tistega v enem tednu, česar se v dobrih dvajsetih letih ni mogel, ker se ni imel kje naučiti.

Gostivanje so opravili kar v gostilni pri Tkalcu v Turnišču, poleg sejmišča. Pri Fujsih tega niso zmogli, tudi ni bil nihče dolžan, Kranjčkovi pa Mišku tudi ne. Zato pa se je izkazal očim mlinar, ki je vse povedel v gostilno in vse sam plačal. Gostilničar je dal poklicati nekega harmonikarja, da je zaigral, nakar so celo zaplesali, tudi peli so. Mlinar pa si je pridobil ugled pri vseh: »Ji ne bo slabo, dokler bo Hozjan živel in še kaj mlet.«

Za »stanovanje« so se že prej poskrbeli. Mati Manka je najela, malo sobo pri Jurku, s pravico do uporabe kuhinje in leti. Drugega pa niso potrebovali pri svoji revščini. In ker so vse že prej pripravili: obelili sobo, postavili tja novo posteljo za mladoženca, so se od poroke tudi takoj tja odpeljali.

Začela se je, »proletarizacija« Fujsovega rodu, še nedavno tako uglednega. In ker je mati bila dala bratu Ivanu križ, da jo je zastopal v svojih pravih, je bila zdaj tudi ob vso zemljo. Pa saj so bili obnojo tudi drugi Fujsi.

Niže ni bilo moč zdrkniti, ne strehe nad glavo ne koščka zemlje nista imela naš oče in naša mati: imela sta le gogle roke, voljne dela, da bi preživljala sebe in otroke, če jih bosta kaj imela.

Bila sta ko dva izgnanca iz paradiža — vsaj za meter je prejšnji svet predstavljal nekak paradiž. Bila pa sta od prvih izgnancev iz raja le še na slabšem: tista dva sta imela na razpolago ves širni svet, le obdelati ga je bilo treba. Naša oče in mati pa nista imela, kam bi vsaj enkrat zasekala z motiko. Zato pa sta takoj odkrila, »šlavunijo« — to naše prvo poljansko sezonsko romanje, kakor smo nasploh imenovali sezonsko delo vobče na grofovskih posestvih. V štirinajstih letih je oče bil v tej »šlavuniji«, nekje v Bački, Banatu, kar dvanajstkrat, mati pa se je že v prvem letu vrnila prej z dela, da je lahko doma rodila.

In še peš je romala od nekd od Osijeka. Zadnjikrat je oče šel na to delo nekako pred vojno, celo mojega brata Lojza je že vzel s seboj — »snopje bo lahko vezal, nekaj bo pa le zaslužil«. V teh letih sta si kupila polovico vrta od Jurka, kjer sta živela v mali sobi, del hleva so nekako »odžagali«, k temu sta »docimprala« priklet, kuhinjo in sobico, ta novi del sta pokrila celo kar z opeko. Kasneje oče ni več hodil na tako delo, je pa opravljal vse mogoče vaške službe, zaposloval pa tudi nas, kakor smo doraščali in že lahko prišli za kakšno delo — šestleten sem že hodil v grofovski gozd krave past ali pa svinje, kakor je že nanoslo. Mimo nas so šle vse mogoče službe, mati je eno leto celo hodila po pošto v Turnišče in jo — čeprav nepismena — lepo razdelila po vaši. Delala sta pri sosedu Židu, delala pri učitelju v šoli, šolsko smo

čistili in kurili pozimi, oba sta hodila delat v grofovski gozd, gozdarju — mati je na treh straneh bila perica, oče je bil poljski in nočni čuvaj, stražar, prevzel je od bogatih kmetov za koruzo 'malo rihto' in jo naprtil meni z bobnom vred na pleča. S še drugimi je še postavljaval 'poslednje 'cimpre' po vasi, s slamo pokrival hiše, celo k vojakom je moral za pol leta, se pa vrnil, 'zaradi trahoma' — slabo je videl.

Vse to je znal — garati. Toda velikih načrtov se ni upal lotiti, je rekla mati: od Jurka bi lahko bila kupila cel vrt s hišo vred, se pa ni upal zadolžiti. »Rekla sem mu, in drugi so ga vabili, naj gre v Ameriko zasluži toliko da si opomoremo in se potem vrne.« Ni tvegaj te poti. Za nič velikega se ni mogel odločiti. Ali je bilo vmes še kaj drugega? Usoda povezanost s tem našim močvirjem? So ga Fujsovi krčji, ki se zgubljajo v jarkih, v nekakšnem močvirju, v nekakšni divjini za vselej začarali? Odkrival nam je ta svet in zdi se mi, da je vse lepo prihajalo prek tega kota — prek teh Krčev so se poslavljale ptice od nas in tod so se spomladi vračale. Ker če kje — tu so se zagotovo najprej oglasile, kakorkoli že oznanile ljudem. da so tu. Jarki z ribami, se mi zdi, so bili njegovi. Ne njegova last, ki do njih tudi drugi ne bi bili imeli nikakršnih pravic, temveč po nekem posebnem poznavanju: kadar naju je z bratom popeljal s košarji, da smo jih nastavljali po teh jarkih, je našel vedno dovolj primernih krajev, čeprav nas je že kdo kje prehitel. — Poznal je ravno tako gozdove, in ko sva delala kot 'cestarja' — poleg vsega drugega smo si tudi s tem služili kruha — mi je znal povedati skoraj natanko, kje bodo gnezdlake kake ptice. Kajpa — poljski čuvaj je oblezel tako rekoč sleherni kotiček poljanskega zemljišča. Očitno pa je to počel že kot otrok teh Fujsovih krčev, le da je kasneje svoje poznavanje širil na veliko območje. Brat Lojz — njegov sin — se mi zdi, je očetovo poznavanje le še razširil in temeljito 'dopolnil'. V mojem desetem letu vsa ta zamočvirjena pokrajina zame ni imela več nikakih skritih kotičkov.

Toda ko se je Mankina Mankica-Fujsova, naša mati, poročila s Kranjčkovim Miškom, našim očetom, se je zdelo, ko da sta se za vselej in popolnoma iztrgala iz tega njunega mladostnega raja. Le mati je ponesla s seboj ime svojega rodu in ga podelila vsej ulici, še kasneje pa ga bo tudi hiški, ko si jo bosta z očetom postavila. Tudi tu bo ime Fujsovo trdoživo živelo — vsaj za vaščane vse do današnjega dne.

Ženitev Jožefovih sinov

Razpadanje Fujsovega rodu, rodovne skupnosti, in hkrati tudi doma se je začelo — ni ga bilo več moč ustaviti. Obe dekleti sta že odšli, z njima pa so odšli tudi njuni starši. »Zdaj imamo pri hiši le še tri bake,« sta zatem dognala brata Jožef in Andraž, misleč s temi 'baki' na svoje tri sinove-samce.

Ko pa sta se zasmejala nad tem spoznanjem, je bilo v tem smehu kar precej grenkega: kar je odšel mlinar, ki so ga sicer vedno gledali postrani, ženske niso imele več iz česa peči kruha, Jožefov zaslužek v mizarstvu pa je tudi bil preboren. V skrajni sili se je moral kateri od obeh bratov ponizati k mlinom in svak Hozjan je že kako napolnil žaklič, da so Fujsovice spekle nekaj hlebov kruha.

Povrh vsega pa se je njihova stara, dolga hiša po očetovi smrti začela sumljivo nagibati. Morda se je že prej, le da niso opazili. Zdaj pa so se dveri že povsod tako poveznile, da jih je bilo težko zapirati. »Čudno,« je rekel Andraž, ki je po očetovi smrti kanil vse prevzeti, ker je bil prepričan, da samo on lahko s svojim mešetarjenjem toliko zasluži, da druge izplača vsaj iz hiše, »pokeč so oča živeli, hiša bila še kar dobra, zdaj pa... vsa je zveznjena.« Nekoliko je sicer pretiraval, očitno pa je bilo, da hiša še enega rodu ne bo preživela. Sploh je Andraž take zganjal zastran hiše, kakor da bi bila že njegova. »Saj nas še vrže na ulico,« je navdalo Jožefovo ženo Geto. Pa se ji je nepričakovano začelo na moč muditi, da bi svoja sinova spravila kam 'pod streho' — kajpa z ženitvijo, kamor bi se potem še z očetom preselila.

Za vsako stvar se je zatekla po nasvet k možu v njegovo delavnico. Ker le tam sta lahko bila sama. — V mlajših letih se je tja zatekala tudi po ljubezen. Napodila sta oba fanta iz delavnice, zasunila dveri z zasunjačem. V delavnici je vedno bilo dovolj oblanja po ilovnatem tlu. Geti pa ni bilo treba kaj prida prigovarjati: Jožef si jo je, ko se je prej poigral z njo, lepo položil na oblanje ko desko. Oče Jožef je sinovima, ko sta bila še otroka, pripovedoval ko nekaj najbolj vsakdanjega, celo nekoliko obrednega, da so vsi štirje — dva sta umrla — bili spočeti na tem oblanju, pa še dodal: »Se vaju je pa tudi prišlo — oba bosta mizarja.« Čemur so se vsi šmejali.

»Bodita mi pli loki, ko vaju pokličem,« je naročala mati. Nesrečne črke r in ni mogla izgovoriti, spreminjala jo je v l. Zobstoj se je prerekala z otroki, da izgovarja ta r, le da ga oni ne slišijo. »Zaradi ene črke manj,« je razsodil oče, »je še vedno lahko dobra mati.« — »Smešno je pa le,« sta pomoderavala otroka.

»Bova, Marček?« je Števek pomežiknil bratu. »Se malko sprehodiva po vrtu in si pofučkava kakšno pesmico. Ni treba, da bi se vama mudilo,« je dodal veliko-dušno Marček.

»Bo ta tudi na oblanju, potje pa mizar?« je dejal Števek. neumno nedolžno proti staršem.

Nakar je mati zagrabila za lato, ki ji je bila pri roki, ker je doumela, na kaj je sin namignil, pa je rekla: »Bo plej na lati, šmkljavec.«

Oba »šmkljavca«, kakor ju je vedno imenovala, sta ročno splahneta iz delavnice. Ta pa je kakor zanalašč imela dvoje oken — z zarjavlimi, zakajenimi šipami, ki jih ni bilo moč očistiti. Šmkljavca sta bila še izza otroških let vajena, da sta se postavljala vsak k enemu. Še ne dovolj velika, sta si morala postaviti kak trček, da sta lahko gledala v delavnico, za kar sta si skrivaj nekoliko postrugala steklo. In vedno sta imela kaj videti: oče in mati sta se brez vsakršnega obotavljanja — vselej nekoliko 'poigrala'; pač po kmečko.

URADNE OBJAVE

Leto XV

Murska Sobota, dne 20. januarja 1981

Št.: 3

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

31. Odlok o začasnem financiranju splošnih družbenih potreb občine Gornja Radgona v letu 1981
32. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Lendava za leto 1980
33. Odlok o začasnem financiranju splošnih potreb v občini Lendava v I. trimesečju leta 1981
34. Odlok o določitvi prispevne stopnje za financiranje programov občinske izobraževalne skupnosti za leto 1981
35. Odlok o določitvi prispevne stopnje za financiranje programov občinske kulturne skupnosti Lendava za leto 1981.
36. Odlok o določitvi prispevne stopnje za zaposlovanje v občini Lendava za leto 1981
37. Odlok o določitvi prispevne stopnje za financiranje programov občinske skupnosti socialnega skrbstva občine Lendava za leto 1981
38. Odlok o določitvi prispevne stopnje za financiranje programov občinske zdravstvene skupnosti za leto 1981
39. Odlok o določitvi prispevne stopnje za financiranje programov Zveze skupnosti otroškega varstva SRS ter programov Občinske skupnosti otroškega varstva Lendava za leto 1981
40. Pravilnik o družbenih materialnih pomočeh v socialnem skrbstvu pomurskih občin.

31.

Na podlagi 2. točke 132. člena statuta občine Gornja Radgona (Uradne objave, št. 9/74) in 26. člena zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Uradni list SRS, št. 39/74) je skupščina občine Gornja Radgona na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti, dne 15. decembra 1980 sprejela

ODLOK

o začasnem financiranju splošnih družbenih potreb občine Gornja Radgona v letu 1981

1. člen

Potrebe občinskih organov in organizacij ter drugih uporabnikov sredstev proračuna občine Gornja Radgona se v času do sprejetja proračuna občine za leto 1981, najdalj pa do 31. marca 1981, začasno financirajo na podlagi proračuna občine za leto 1980.

2. člen

V obdobju začasnega financiranja se sme uporabiti največ toliko sredstev, kolikor jih je bilo sorazmerno porabljeno v enakem obdobju po proračunu občine za leto 1980.

3. člen

Začasno financiranje se izvaja po načrtu, ki ga sprejme izvršni svet občinske skupščine in po splošnih določbah proračuna občine za leto 1980.

4. člen

Izdatki izvršeni v obdobju začasnega financiranja so sestavni del proračuna občine za leto 1981 in se izkažejo v njegovem zaključnem računu.

Številka: 402-20/80-03

G. Radgona, dne 15/12-1980

Predsednik
skupščine občine Gor. Radgona
Janez ŠEDIVY

32

Na podlagi določila 23. člena Zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Uradni list SRS, št. 39/74) in 179. člena Statuta občine Lendava (Uradne objave št. 8/74) je Skupščina občine Lendava na seji družbenopolitičnega zбора. . . na seji zбора združenega dela dne . . . in na seji zбора krajevnih skupnosti dne 26/12-1980 sprejela

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Lendava za leto 1980

1. člen

Odlok o proračunu občine Lendava za leto 1980 (Uradne objave št. 9/80) se v 2. členu spremeni in glasi:

Skupni prihodki občinskega proračuna znašajo din 59.995.529 in se razporedijo:

— za občinske potrebe	58.819.795
— za tekočo proračunsko rezervo	336.787
— za sredstva, izločena na posebno partijo žiro računa proračuna	838.947

Pregled prihodkov občinskega proračuna in njihova razporeditev sta prikazana v bilanci, ki je sestavni del tega odloka.

2. člen

Ta odlok začne veljati od dneva objave v Uradnih objavah, uporablja pa se od 1. januarja 1980.

Številka: 400-6/79-4

Datum: 26/12-1980

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Jože GORNJEC, l. r.

BILANCA REBALANS PRORAČUNA OBČINE LENDAVA ZA LETO 1980

PRIHODKI

Zap. št.	Vrsta prihodkov	Prvotni plan	Končni plan
1.	2	3	4
1.	Vrsta 1 — Davek iz OD in davek na OD	12.412.200	13.396.419
2.	Vrsta 2 — Prometni davek, davek na premoženje in davek od premoženja	19.246.000	18.189.000
3.	Vrsta 3 — Takse	3.974.600	4.100.000
4.	Vrsta 5 — Prihodki po posebnih predpisih	2.100.000	2.400.000
5.	Vrsta 6 — Prihodki upravnih organov in drugi prihodki	1.355.000	1.481.500
6.	Vrsta 7 — Dopolnilna sredstva	12.836.002	15.300.70
7.	Vrsta 8 — Prenešana sredstva	5.127.904	5.127.900
	VSEGA PRIHODKI	57.051.706	59.995.529

ODHODKI

1.	Gl. namen 01 — Dejavnost organov DPS	39.918.906	40.681.769
2.	Gl. namen 02 — Ljudska obramba	2.199.670	2.379.670
3.	Gl. namen 03 — Dejavnost DPO	2.360.870	2.458.870
4.	Gl. namen 04 — Negospodarske investicije	1.708.000	4.197.000
5.	Gl. namen 08 — Socialno skrbstvo	1.313.000	1.020.000
6.	Gl. namen 09 — Zdravstveno varstvo	53.000	43.000
7.	Gl. namen 10 — Komunalna dejavnost	1.220.120	1.220.120
8.	Gl. namen 11 — Dejavnost KS	1.297.200	1.297.200
9.	Gl. namen 16 — Intervencija v gospodarstvu	4.371.250	5.037.762
10.	Gl. namen 17 — Tekoča proračunska rezerva in obveznosti iz prejšnjih let	2.225.690	434.191
11.	Gl. namen 18 — Rezervni sklad	384.000	387.000
12.	Gl. namen 19 — Nerazporejeni prihodki	—	838.947
	VSEGA ODHODKI	57.051.706	59.995.529

Zavezanci nakazujejo prispevke neposredno na račun občinske skupnosti.

Če starši nočejo skleniti sporazuma iz četrtega odstavka tega člena ali če ne izpolnjujejo s sporazumom sprejetih obveznosti, sme občinska skupnost v skladu s 133. členom Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih s tožbo zahtevati od njih povračilo izdatkov, ki jih je imela za osebe iz prvega odstavka tega člena.

50. člen

Višina rejnine se določa v skladu s samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih za določanje višine rejnine in o plačevanju rejnine, ki ga sklenejo občinske skupnosti socialnega skrbstva na območju SR Slovenije.

Višina rejnine v vsakem posameznem primeru se določi z rejniško pogodbo v skladu z zakonom (zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih) in samoupravnim sporazumom iz prejšnjega odstavka, pri čemer se upošteva zlasti:

— starost rejenca;

— zahtevnost oskrbe ter varstva in vzgoje rejenca glede na zdravstveno stanje rejenca, obseg potrebne pomoči pri učenju itd., pri otrocih z motnjami pri duševnem in telesnem razvoju pa tudi glede na vrsto, stopnjo in naravo motenosti rejenca;

— življenjski standard rejniške družine, v kateri rejenec živi in objektivne možnosti, ki jih nudi širše okolje rejnikovega doma za uspešnejše izobraževanje in vključevanje v družbene aktivnosti ter sploh za skladnejši in čimbolj vsestranski razvoj rejenca;

— stanovanjske razmere, v katerih živi rejenec pri rejnici oziroma rejniku;

— časovni obseg oskrbe in varstva ter vzgoje rejenca v rejniški družini (vse dneve v letu brez prekinitve; po 5. oz. 6 dni v tednu skozi vse leto; po 5 ali 6 dni v tednu in s prekinitvijo v času šolskih počitnic; ipd.).

51. člen

Rejniko nakazuje občinska skupnost neposredno na naslov rejnice oz. rejnika, in to v celotnem znesku, določenem z rejniško pogodbo, za tekoči mesec.

Oskrbtnina za mladoletne osebe v zavodu se nakazuje zavodom v celotnem znesku iz sredstev občinske skupnosti na podlagi računov, za vsak mesec posebej.

Starši oz. drugi zavezanci plačujejo svoj mesečni prispevek k rejnini ali k stroškom oskrbe v zavodu za mladoletne neposredno na račun občinske skupnosti, v rokih, določenih s sporazumom iz 4. odstavka 49. člena tega pravilnika.

52. člen

Svet kot pristojni organ občinske skupnosti ugotovi, ali je dosežen sporazum glede prispevka staršev k rejnini oz. k stroškom zavodske oskrbe za njihovega otroka in ali je višina prispevka v skladu s kriteriji iz 4. odstavka 49. člena tega pravilnika.

Če sporazum o prispevku staršev kot zavezancev ni dosežen ali če višina prispevka ni v skladu s kriteriji iz 4. odstavka 49. člena tega pravilnika, ter v primeru, ko starši dogovorjenega prispevka ne plačujejo ali ga ne plačujejo v celoti in redno, svet odloči, ali naj OSSS ukrepa v skladu s 133. členom Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih in ugotovi kolikšen znesek povračila naj se z tožbo zahteva od staršev.

Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi, ko so k preživljanju oseb iz 1. odstavka 49. člena zavezane druge osebe (ne starši).

Pristojni svet OSSS sme opustiti svoj predlog za vložitev tožbe zoper posamezne preživninske zavezance, le tedaj, če ugotovi (v posebnem postopku), da preživninski zavezanec svoje obveznosti ni izpolnil zato, ker bi z izpolnjevanjem te obveznosti resno ogrozil preživljanje sebe in drugih oseb, ki jih je po zakonu dolžan preživljati.

IV. OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI PREJEMNIKOV DRUŽBENOMATERIALNE POMOČI

53. člen

Občan, ki prejema družbenomaterialno pomoč, je dolžan sporočiti občinski skupnosti ali pristojnemu centru za socialno delo vsako spremembo okoliščin, ki so bile podlaga za dodelitev in za določitev oblike in višine družbenomaterialne pomoči.

Prejemniki materialne pomoči so dolžni povrniti občinski skupnosti neupravičeno prejete zneske družbenomaterialne pomoči.

54. člen

Če občan, ki je prejemnik družbenomaterialne pomoči naknadno pridobi pravico do drugih dohodkov (n. pr. pokojnino, preživnino ipd.), ki mu pripadajo tudi za nazaj, je dolžan občinski skupnosti povrniti izplačane zneske pomoči od tistega dneva dalje, ko mu pripada pravica do dohodkov in drugih virov, oz. ko je pridobil premoženje in s tem možnost, da se preživlja iz družbenomaterialne pomoči.

O obveznosti občana po tem členu je treba z njim skleniti sporazum pred odločitvijo o pravici do materialne pomoči.

55. člen

V vseh primerih dodelitve materialne pomoči, v katerih pride to v poštev zahteva občinska skupnost povračilo izplačanih zneskov pomoči od oseb, ki so dolžne preživljati prejemnika materialne pomoči (133. člen ZZZDR).

56. člen

Ob smrti občana, ki je prejemal družbenomaterialno pomoč in je bil lastnik nepremičnega ali premičnega premoženja, zahteva občinska skupnost povračilo izplačanih zneskov pomoči bodisi iz premoženja zapustnika (omejitev dedovanja), bodisi od dedičev, če se dediči obvežejo povrniti vrednost zapustniku dane pomoči. (128. člen Zakona o dedovanju).

Občinska skupnost se lahko do konca zapuščinske obravnave odpove pravici do povračila zapustniku izplačane pomoči, če so zapustnikovi dediči njegov zakonec ali njegovi otroci, vendar le v primeru, če so te osebe same gmotno ogrožene.

V. KONČNE DOLOČBE

57. člen

Določila tega pravilnika so vsklajena za vse občinske skupnosti socialnega skrbstva v Pomurju.

V občinski skupnosti socialnega skrbstva G. Radgona se uporabljajo še dopolnila k določbam 15., 37. in 44. člena tega pravilnika:

15. člen

»Občinska skupnost lahko daje denarno pomoč tudi posredno upravičencu z naročilnico za prehrano, oblačila ali drugo, v trgovini, v obratu družbene prehrane, šoli, itd. Na kateri naslov bo občinska skupnost nakazovala denarno pomoč oziroma na kakšen način naj bo zagotovljena namenska poraba denarne pomoči, odloči pristojni organ (svet) z odločbo«.

37. člen

»Občinska skupnost zagotavlja sredstva za enkratne denarne pomoči za plačilo pogrebnih stroškov za umrle občane iz občine G. Radgona, ki niso zapustili zapuščine oziroma zapuščina ne krije pogrebnih stroškov, in za primere, ko njihovi zavezani svojci niso zmožni v celoti ali delno kriti pogrebnih stroškov. Te stroške krije občinska skupnost praviloma v višini pogrebnih stroškov v občini G. Radgona.«

44. člen

»Oskrbo odraslega občana v drugi družini uredi pristojni organ občinske skupnosti s pogodbo, ki jo sklenejo pristojni organ občinske skupnosti (svet), oseba, ki sprejme občana v svojo oskrbo in sam občan — varovanec«.

58. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občinskih skupščin.

Predsednik skupščine
skupnosti soc. skrbstva M. Sobota
Katica FEFER

Predsednik skupščine
skupnosti soc. skrbstva G. Radgona
LESKOVEC Marica

Predsednik skupščine
skupnosti soc. skrbstva Lendava
MILINKOVIČ Etelka

Predsednik skupščine
skupnosti soc. skrbstva Ljutomer
OSTERC Franc

Na podlagi 23. in 26. člena Zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Uradni list SRS, št. 29/74) in 179. člena Statuta občine Lendava (Uradne objave št. 8/74), je Skupščina občine Lendava na seji družbenopolitičnega zbora, zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 26/12—1980 sprejela

ODLOK

o začasnem financiranju splošnih družbenih potreb v občini Lendava v I. tromesečju leta 1981

1. člen

Potrebe občinskih organov in drugih uporabnikov proračunskih sredstev se v 1. tromesečju leta 1981 do sprejema proračuna občine Lendava za leto 1981 financirajo na podlagi proračuna za leto 1980.

2. člen

V obdobju začasnega financiranja se smejo izdatki proračuna občine Lendava izvrševati največ v višini 1/4 izdatkov razporejenih v proračunu občine Lendava za leto 1980 in po njegovih splošnih določbah.

3. člen

Izdatki v tem obdobju so sestavni del proračuna občine Lendava za leto 1981 in se morejo izkazovati v zaključnem računu za leto 1981.

4. člen

Določbe tega odloka se smiselno uporabljajo tudi za začasno financiranje potreb upravnih organov in drugih državnih organov in skladov, ki se v celoti ali delno financirajo iz proračuna občine Lendave.

5. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah, uporablja pa se od 1. januarja 1981.

Številka: 400-10/80-4

Datum: 26. 12. 1980

Predsednik
skupščine občine Lendava
Jože GORNJEC, l. r.

34

Na podlagi 29. člena zakona o svobodni menjavi dela na področju vzgoje in izobraževanja (Ur. list SRS, št. 1/80) in na podlagi 179. člena statuta občine Lendava (Ur. objave občin Pomurja št. 18/74) je skupščina občine Lendava na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 26/12-1980 sprejela

ODLOK

o določitvi prispevne stopnje za financiranje programov občinske izobraževalne skupnosti za leto 1981

1. člen

Delovni ljudje, ki niso pristopili k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana občinske izobraževalne skupnosti Lendava za obdobje 1981—1985 za leto 1981 ter delavci, ki z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov opravljajo gospodarsko in negospodarsko dejavnost plačujejo v skladu z zakonom o osnovah ter načinu obračunavanja prispevka za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti prispevek iz bruto osebnega dohodka po stopnji 5,83 %.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja, uporablja pa se od 1. januarja 1981.

Številka: 402-1/81

Datum: 26/12-1980

Predsednik
skupščine občine Lendava
Jože GORNJEC, l. r.

35

Na podlagi 21. člena zakona o kulturnih skupnostih (Ur. list SRS, št. 38/74, 31/76) in na podlagi 179. člena statuta občine Lendava je Skupščina občine Lendava na seji zbora združenega dela ter zbora krajevnih skupnosti dne 26/12-1980 sprejela

ODLOK

o določitvi prispevne stopnje za financiranje programov občinske kulturne skupnosti Lendava za leto 1981

1. člen

Delovni ljudje, ki niso pristopili k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana občinske kulturne skupnosti Lendava za obdobje 1981—1985 v letu 1981 ter delavci, ki z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov opravljajo gospodarsko in negospodarsko dejavnost plačujejo v skladu z zakonom o osnovah ter načinu obračunavanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti prispevek iz bruto osebnega dohodka po stopnji 0,98 %.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja, uporablja pa se od 1. januarja 1981.

Številka: 402-1/81

Datum: 26/12-1980

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Jože GORNJEC, l. r.

36

Na podlagi 43. člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Ur. list SRS, št. 8/78) in na podlagi 179. in 204. člena statuta občine Lendava (Ur. objave občin Pomurja št. 8/74) je skupščina občine Lendava na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 26/12—1980 sprejela

ODLOK

o določitvi prispevne stopnje za zaposlovanje v občini Lendava za leto 1981

1. člen

Delovni ljudje, ki niso pristopili k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana občinske skupnosti za zaposlovanje Lendava za obdobje 1981—1985 za leto 1981 ter delavci, ki z osebnim delom in sredstvi v lasti občanov opravljajo gospodarsko in negospodarsko dejavnost, plačujejo v skladu z zakonom o osnovah ter načinu obračunavanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti

prispevek iz bruto osebnega dohodka po stopnji 0,25 %.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja, uporablja pa se od 1. januarja 1981.

Številka: 402—1/81

Datum: 26/12—1980

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Jože GORNJEC, l. r.

37

Na podlagi 20. člena zakona o socialnem skrbstvu (Ur. list SRS, št. 35/79) in na podlagi 179. člena statuta občine Lendava (Ur. objave občin Pomurja št. 8/74) je skupščina občine Lendava na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 26/12—1980 sprejela

ODLOK

o določitvi prispevne stopnje za financiranje programov občinske skupnosti socialnega skrbstva občine Lendava za leto 1981

1. člen

Delovni ljudje, ki niso pristopili k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana občinske skupnosti socialnega skrbstva Lendava za obdobje 1981—1985 za leto 1981 ter delavci, ki z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov opravljajo gospodarsko in negospodarsko dejavnost, plačujejo v skladu z zakonom o osnovah ter načinu obračunavanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti

Plačilo do materialne pomoči v obliki delnega plačila oskrbnih stroškov v socialnem zavodu imajo občani iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka 21. člena.

Občani iz prejšnjega odstavka imajo pravico do materialne pomoči v višini razlike med polnim zneskom oskrbnih stroškov in njihovimi lastnimi dohodki, ugotovljenimi v skladu z določbami tega pravilnika, vendar upoštevajoč tudi morebitni dodatek za pomoč in postrežbo, ki ga občan prejema po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, k razliki je treba prišteti še pripadajoči znesek dodatka za drobne osebne izdatke (žepnino) po 41. členu tega PRAVILNIKA, ki si ga občan zadrži od svojih dohodkov.

39. člen

Materialna pomoč v obliki delnega ali celotnega plačila oskrbnih stroškov v socialnem zavodu se nakazuje mesečno neposredno socialnemu zavodu, kjer je občan v oskrbi, in sicer na podlagi računa, s katerim je zaračunan tisti del oskrbnih stroškov, ki pripada občanu kot pomoč po 38. členu tega pravilnika.

Upravičenec do materialne pomoči v obliki delnega plačila oskrbnih stroškov plača svoj delež oskrbnih stroškov praviloma neposredno zavodu, kjer je v oskrbi.

40. člen

Višina prispevka oseb, ki so po zakonu (zakonec, polnoletni otroci oz. starši v primerih, ki jih določa zakon) dolžne preživljati občana iz 38. člena tega pravilnika, in ki ne dajejo svojega prispevka že na podlagi dogovora o preživnini po 130. členu zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih ali kakega drugega posamičnega akta se določijo s sporazumom, ki ga sklenejo te osebe (preživninski zavezanci) in občinska skupnost, v skladu s kriteriji za dogovarjanje o višini prispevka preživninskih zavezancev za preživljanje občanov, ki uveljavljajo pravico do družbene materialne pomoči; kriterije določi skupščina občinske skupnosti.

Preživninski zavezanci iz prejšnjega odstavka plačujejo svoj mesečni prispevek neposredno na račun občinske skupnosti, v rokih določenih s sporazumom iz prejšnjega odstavka tega člena, razen, če ni izredno dogovorjeno, da ga izročajo neposredno upravičencu.

Če zavezanci nočejo skleniti sporazuma po prvem odstavku tega člena, oziroma če ne izpolnjujejo s sporazumom sprejetih obveznosti ali jih ne izpolnjujejo v celoti in redno, ukrepa občinska skupnost tako, kot je to določeno v 55. členu ali 56. členu tega pravilnika.

DODATEK ZA DROBNE OSEBNE IZDATKE (ŽEPNINA)

41. člen

Vsem odraslim občanom, ki prejemajo materialno pomoč v obliki delnega ali celotnega plačila oskrbnih stroškov v socialnem zavodu, pripada za njihove osebne izdatke vsak mesec določen znesek (žepnina).

Občani, ki plačujejo del oskrbnih stroškov z lastnimi sredstvi (ki torej prejemajo materialno pomoč v obliki delnega plačila oskrbnih stroškov), si znesek iz prejšnjega odstavka zadržijo od svojih dohodkov, v skladu z določbo petega odstavka 38. člena tega pravilnika.

Občani, ki prejemajo materialno pomoč v obliki celotnega plačila oskrbnih stroškov, so upravičeni do zneska po prvem odstavku tega člena, poleg plačila celotnih oskrbnih stroškov. Znesek se nakazuje osebno upravičencem, če ni z odločbo pristojnega organa (sveta) izrecno drugače določeno.

42. člen

Dodatek za drobne osebne potrebe (žepnina), pripada tudi občanom, ki so v oskrbi v drugi družini, razen v primerih iz 45. člena tega pravilnika, ter občanom, ki so upravičeni do plačila ali doplačila k stroškom celotne oskrbe na svojem domu (47. člen).

Č. OSKRBA ODRASLIH OBČANOV V DRUGI DRUŽINI

43. člen

Odrasli občani iz 2. ali iz 6. člena tega pravilnika, ki iz kakršnihkoli razlogov ne morejo živeti pri svojih in se ne morejo oskrbovati sami in pri katerih je oskrba v tuji družini ustrezna

oblika družbenega varstva, imajo pravico do materialne pomoči v obliki celotnega ali delnega plačila stroškov oskrbe v drugi družini.

V nujnih primerih se lahko odobri materialna pomoč po prvem odstavku tudi v primerih iz 7. člena tega pravilnika.

Pri ugotavljanju višine pomoči za oskrbo v drugi družini se smiselno uporabljajo določbe tretjega, četrtega in petega odstavka 38. člena tega pravilnika.

44. člen

Oskrba odraslega občana v drugi družini se uredi s pogodbo, ki jo skleneta pristojni organ občinske skupnosti (svet) in oseba, ki sprejme občana v svojo oskrbo.

S pogodbo se določijo zlasti pravice in dolžnosti oskrbovanca, pravice oskrbovanca, obveznosti in pravice občinske skupnosti, zlasti obveznost in višina plačila oziroma doplačila k stroškom oskrbe.

Višina oskrbnine v posameznem primeru je odvisna zlasti od obsega in zahtevnosti dogovorjene oskrbe, upoštevajoč zlasti zdravstveno stanje oskrbovanca in morebitne druge posebne okoliščine, ki vplivajo na povečan obseg dela v zvezi z oskrbo, na višje materialne stroške, ipd.

45. člen

Če s pogodbo o oskrbi v drugi družini občan iz 44. člena tega pravilnika ni zagotovljena celotna oskrba, ima občan zaradi zagotovitve polne oskrbe pravico prejemati tudi še pomoč v denarni obliki neposredno na svoje ime v kolikor ni izrecno drugače odločeno (tretji odstavek 15. člena).

46. člena

Glede dogovarjanja o višini prispevka oseb, ki so dolžne prispevati za preživljanje občana — oskrbovanca v drugi družini, ter glede uveljavljanja zahtevkov za povračilo izdatkov, se smiselno uporabljajo določbe 1. in 3. odstavka 40. člena tega pravilnika.

D. PLAČEVANJE POSTREŽBE IN POMOČI OZIROMA CELOTNE OSKRBE NA DOMU UPRAVIČENCA

47. člen

Občani iz 2. člena in iz 6. člena tega pravilnika, ki imajo lastno stanovanje, so pa nujno potrebni pomoči in postrežbe druge osebe ali pa celotne oskrbe na domu, so upravičeni do materialne pomoči v obliki delnega ali celotnega plačila stroškov pomoči in postrežbe oziroma celotne oskrbe na svojem domu, če izpolnjujejo s tem pravilnikom določene pogoje za dodelitev materialne pomoči in če jim to obliko družbenega varstva uredi občinska skupnost, oziroma če občinska skupnost to naknadno odobri.

48. člen

V primerih iz prejšnjega člena se smiselno uporabljajo določbe 44. člena ter določbe 40. in 45. člena, če gre za celotno oskrbo na domu upravičenca pa se smiselno uporabljajo tudi določbe 4. in 42. člena tega pravilnika.

E. PLAČEVANJE REJNINE IN ZAVODSKE OSKRBE ZA MLADOLETNE OBČANE

49. člen

Za mladoletne občane, ki so z odločbo pristojnega organa (sveta) dani v oskrbo k rejnici oziroma rejniku ali v zavod, oziroma, ki jim je sodišče izreklo ukrep oddaje v vzgojni zavod, se plača rejnina ali oskrbnina v celoti ali delno iz sredstev občinske skupnosti socialnega skrbstva, če ni z zakonitimi predpisi izrecno določeno drugače.

Občinska skupnost ima pravico do celotnega ali delnega povračila rejnine od staršev oziroma iz dohodkov in premoženja otroka.

Starši, ki niso zmožni v celoti povrniti stroškov iz prvega odstavka tega člena, prispevajo k rejnini ali oskrbnini v zavodu v skladu s svojimi gmotnimi možnostmi. Druge osebe, ki so na kakšni drugi pravni podlagi dolžne prispevati k preživljanju, prispevajo v višini in na način, ki sta določena v aktu, ki jih zavezuje k prispevku za preživljanje.

Višina prispevka staršev k rejnini ali oskrbnim stroškom za otroke iz prvega odstavka tega člena, se določi s sporazumom, ki ga sklenejo starši in občinska skupnost v skladu s kriteriji za dogovarjanje o višini prispevka staršev k rejnini oz. k stroškom zavodske oskrbe za otroke, ki jih sprejme skupščina občinske skupnosti.

— prispevek iz bruto osebnega dohodka po stopnji 0,86 %.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja, uporablja pa se od 1. januarja 1981.

Številka: 402—1/81
Datum: 26/12—1980

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Jože GORNJEC, l. r.

38

Na podlagi 53. člena zakona o zdravstvenem varstvu (Ur. list SRS, št. 1/80) ter na podlagi 179. člena statuta občine Lendava (Ur. objave občin Pomurja št. 8/74) je skupščina občine Lendava na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 26/12—1980 sprejela

O D L O K

o določitvi prispevne stopnje za financiranje programov občinske zdravstvene skupnosti za leto 1981

1. člen

Delovni ljudje, ki niso pristopili k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana občinske zdravstvene skupnosti Lendava za obdobje 1981—1985 za leto 1981 ter delavci, ki z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov opravljajo gospodarsko in negospodarsko dejavnost, plačujejo v skladu z zakonom o osnovah ter načinu obračunavanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti

- | | |
|---|--------|
| a) prispevek iz bruto osebnega dohodka | 1.16 % |
| b) prispevek iz dohodka TOZD po osnovi bruto osebnega dohodka | 9.72 % |

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja, uporablja pa se od 1. januarja 1981.

Številka: 402—1/81
Datum: 26/12—1980

Predsednik
skupščine občine Lendava
Jože GORNJEC, l. r.

39

Na podlagi 30. člena Zakona o družbenem varstvu otrok (Ur. list SRS, št. 35/79) in na podlagi 179. člena statuta občine Lendava (Ur. objave občin Pomurja št. 8/74) je skupščina občine Lendava na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 26/12—1980 sprejela

O D L O K

o določitvi prispevne stopnje za financiranje programov Zveze skupnosti otroškega varstva SRS ter programov Občinske skupnosti otroškega varstva Lendava za leto 1981

1. člen

Delovni ljudje, ki niso pristopili k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana otroškega varstva v SRS za obdobje 1981—1985 v letu 1981 ter sporazumu o temeljih plana občinske skupnosti otroškega varstva Lendava za obdobje 1981—1985 v letu 1981 ter delavci, ki z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov opravljajo gospodarsko in negospodarsko dejavnost, plačujejo v skladu z zakonom o osnovah ter načinu obračunavanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti

- prispevek iz bruto osebnega dohodka po stopnji:
- | | |
|--|--------------------------------|
| — za Zvezo skupnosti otroškega varstva SRS | 1.16 % |
| — za Občinsko skupnost otroškega varstva | |
| a) za minimalne denarne pomoči | 1.45 % po delovnem mestu |
| b) za ostali program | 1.40 % po domicilnem principu. |

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja, uporablja pa se od 1. januarja 1981.

Številka: 402—1/81
Datum: 26/12—1980

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Jože GORNJEC, l. r.

40

Na podlagi 13. člena Zakona o socialnem skrbstvu (Uradni list SRS, št. 35/79) in določil statuta skupnosti socialnega skrbstva so občinske skupnosti socialnega skrbstva na sejah obeh zborov skupščin v M. Soboti, dne 22. 12. 1980, v Gornji Radgoni, 23. 12. 1980, v Lendavi 24. 12. 1980 in v Ljutomeru, dne 29. 12. 1980 sprejele

PRAVILNIK O DRUŽBENIH MATERIALNIH POMOČEH V SOCIAL- NEM SKRBTSTVU POMURSKIH OBČIN

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

V skrbi za socialno varnost občanov zagotavljajo delavci, delovni ljudje in občani, združeni v občinskih skupnostih socialnega skrbstva M. Soboti, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer (v nadaljnjem besedilu: občinska skupnost) družbeno denarno in drugo materialno pomoč (v nadaljnjem besedilu: materialna pomoč) občanom v primerih in ob pogojih, ki jih v skladu z zakonom o socialnem skrbstvu in samoupravnimi splošnimi akti določa statut občinske skupnosti in ta pravilnik.

S tem pravilnikom se v skladu z zakonom in samoupravnimi splošnimi akti določajo oblike materialnih pomoči v občini Murska Sobota, Gor. Radgona, Lendava in Ljutomer (11. člen tega pravilnika), pogoji za uveljavitev pravice do družbeno materialne pomoči, obveznosti in odgovornosti, ki jih imajo prejemniki družbeno materialne pomoči in druga vprašanja v tej zvezi.

Organe, ki so pristojni za odločanje o materialnih pomočeh po tem pravilniku, določa statut občinske skupnosti.

Postopek za uveljavljanje pravice do materialnih pomoči in za valorizacijo materialnih pomoči po tem pravilniku določa Pravilnik o postopku za uveljavljanje pravice do materialnih pomoči in za valorizacijo materialnih pomoči v socialnem skrbstvu, ki ga na podlagi prvega odstavka 85. člena zakona o socialnem skrbstvu sprejme skupščina Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije.

II. POGOJI ZA DODELITEV MATERIALNE POMOČI

2. člen

Pravico do družbene materialne pomoči po tem pravilniku imajo osebe, ki imajo stalno prebivališče na območju občin Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer (v nadaljnjem besedilu: občani), če izpolnjujejo pogoje po tem pravilniku in če jim ni mogoče zagotoviti preživljanja oziroma jim pomagati na drug ustrezen način.

Občani iz prejšnjega odstavka imajo pravico do družbene materialne pomoči, če so nesposobni ali bistveno zmanjšano sposobni za pridobitno delo in so gmotno ogroženi.

V izjemnih primerih se lahko dodeli družbena denarna pomoč tudi osebam, ki nimajo stalnega prebivališča na območju občin Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer, če pridejo na območju te občine v tak položaj, da jim je družbena pomoč nujno potrebna.

Družbeno denarna pomoč po tem odstavku je praviloma samo enkratna.

3. člen

Za nesposobne za pridobitno delo se štejejo občani, ki so dopolnili 65 let starosti.

Občani, ki so mlajši kot 65 let in so za delo nesposobni zaradi bolezni ali zaradi telesne ali duševne prizadetosti dokazujejo svojo nesposobnost oz. zmanjšano sposobnost za pridobitno delo na način, kot je določen s pravilnikom o postopku za uveljavljanje pravice do materialnih pomoči in za valorizacijo materialnih pomoči v socialnem skrbstvu, ki ga je sprejela skupščina skupnosti socialnega skrbstva Slovenije (Uradni list SRS, št. 19/1980).

ki pomeni občanom edini vir sredstev za preživljanje, in skupnimi dohodki občana (če živi sam) oziroma poprečnim zneskom ugotovljenega dohodka na člana družine, če živi v skupnem gospodinjstvu. Dohodki se ugotavljajo v skladu z določbami 21. do 25. člena tega pravilnika.

Pri določanju višine pomoči se v primeru, ko občan ne živi sam smiselno uporabljajo določbe drugega odstavka 19. člena tega pravilnika.

Dodatek za pomoč in postrežbo

27. člen

Individualnim osebam, ki so upravičene do denarne pomoči po tem pravilniku in so potrebne postrežbe in postrežbo, če do tega dodatka niso upravičeni že iz drugega naslova, če živijo v domači oskrbi.

Za ugotavljanje upravičenosti dodatka za pomoč in postrežbo se smiselno uporabljajo predpisi s področja invalidskega zavarovanja pri določanju višine dodatka pa se upošteva tudi, ali živi upravičenec sam, oziroma v tuji družini, ali pa živi skupaj s člani svoje družine (starši oziroma zakonci in otroci), pri čemer se v okviru razpona upošteva tudi, v kolikšni meri mu člani družine pomoč in postrežbo lahko nudijo.

DENARNA POMOČ DRUŽINI

28. člen

Če živijo v skupnem gospodinjstvu s starši tudi mladoletni otroci, ki so nesposobni za pridobitno delo (četrti odstavek 3. člena tega pravilnika), in če je družina gmotno ogrožena, se dodeli denarna pomoč družini.

Šteje se, da je družina gmotno ogrožena, če povprečni znesek dohodka na člana družine, ki živi v skupnem gospodinjstvu ne dosega višine (dohodkovnega cenzusa) iz 21. člena upoštevajoč tudi določbe 23. člena do 25. člena tega pravilnika.

Kot člani družine po tem členu se poleg staršev in nepreskrbljenih mladoletnih otrok štejejo tudi mladoletni nepreskrbljeni pastorki.

29. člen

Denarna pomoč družini se praviloma dodeli v skupnem znesku.

Če pristojni organ (svet) občinske skupnosti odloči, da se del zneska, ki pripada kot denarna pomoč družini — zaradi zagotovitve namenske porabe pomoči ali zato, ker je tako bolj smotno, — nakazuje drugi fizični ali pravni osebi, se to v izreku odločbe posebej navede, lahko pa se za tisti del zneska, ki se nakazuje drugi fizični ali pravni osebi, izda posebna odločba.

30. člen

Višina denarne pomoči družini, skupaj z vsemi dohodki iz 23. člena tega pravilnika, ki jih imajo starši, razen dodatka za pomoč in postrežbo, in skupaj z dohodki mladoletnih otrok (otroški dodatek, vajeniška nagrada, morebitna preživnina, ki jo za otroka plačuje roditelj, ki ne živi v skupnem gospodinjstvu, ipd.), ne sme preseči višine seštevka dohodkovnih cenzusov za vse članke družine, ki živijo v skupnem gospodinjstvu, pri čemer se cenzus ugotavlja v skladu z drugim in tretjim odstavkom 21. člena, dohodek pa se ugotavlja v skladu s 23. do 25. členom tega pravilnika.

Če je kateri izmed družinskih članov upravičen do dodatka za pomoč in postrežbo po tem pravilniku, se takemu članu dodeli tudi dodatek. Višina dodatka se določi posebej (v skladu s 27. členom tega pravilnika) in se to navede v posebnem delu izreka odločbe o dodelitvi denarne pomoči družini, oziroma se izda posebna odločba, če se dodatek dodeli naknadno.

Začasna denarna pomoč

31. člen

Začasna denarna pomoč se dodeli gmotno ogroženim občanom, ki so začasno nesposobni za delo, oziroma, ki ostanejo brez nujnih sredstev za preživljanje iz drugih utemeljenih vzrokov (zlasti v nekaterih primerih iz 8. člena tega pravilnika) in pri katerih je pričakovati, da bo v krajšem časovnem obdobju prišlo do spremembe okoliščin, zaradi česar jim družbena denarna pomoč praviloma ne bo več potrebna.

Začasna denarna pomoč se dodeli za določen čas, praviloma za obdobje do 6 mesecev, izjemoma pa se lahko podaljša za nadaljnjih največ 6 mesecev.

Čas (obdobje od — do) za katerega se dodeli začasna denarna pomoč, določi pristojni organ z odločbo.

32. člen

Višina začasne denarne pomoči lahko znaša največ toliko, kot znaša denarna pomoč, ki pomeni prejemnikom v občini edini vir sredstev za preživljanje.

Višina začasne denarne pomoči v posameznem primeru se določi glede na stopnjo gmotne ogroženosti upravičenca in glede na ostale okoliščine iz 4. člena tega pravilnika.

33. člen

Začasna denarna pomoč se lahko dodeli tudi v primerih, ko občan uveljavlja pravico do stalne denarne pomoči, plačila oz. doplačila k stroškom oskrbe v socialnem zavodu, ipd., ko gre torej za dolgotrajnejši postopek, razmere, v katerih občan živi pa so takšne, da mu je potrebna takojšnja denarna pomoč.

Začasna pomoč v primerih iz prejšnjega odstavka se dodeli za čas, dokler ni odločeno o stalni denarni pomoči oz. o drugi obliki pomoči, o kateri se vodi postopek.

Enkratna denarna pomoč

34. člen

Enkratna denarna pomoč se dodeli osebam, pri katerih gre za premostitev trenutnih gmotnih težav, zlasti v primerih iz 8. člena, in v drugih primerih, določenih s tem pravilnikom.

Višina enkratne denarne pomoči v vsakem konkretnem primeru se določi glede na stopnjo gmotne ogroženosti upravičenca in glede na druge pomembne okoliščine.

35. člen

Enkratna denarna pomoč se lahko dodeli tudi v primerih, ko so podane okoliščine iz prvega odstavka 33. člena tega pravilnika, in ni nujno, da bi se dodelila začasna denarna pomoč.

36. člen

Enkratna denarna pomoč v obliki takoimenovane »zimске pomoči«, ki je namenjena za nabavo ozimnice in kurjave lahko pripada vsako leto občanom — prejemnikom denarne pomoči, ki jim le-ta predstavlja edini vir sredstev za preživljanje.

Zimska pomoč se lahko dodeli tudi drugim občanom, ki zaradi svojih nizkih dohodkov in nasploh slabega gmotnega stanja ne morejo sami kriti stroškov za nabavo ozimnice in kurjave.

Višina zimske pomoči v vsakem posameznem primeru se določi glede na stopnjo gmotne ogroženosti upravičenca in glede na druge pomembne okoliščine (stanovanjske razmere, bolezni, invalidnost, ipd.).

37. člen

Enkratna denarna pomoč za nabavo šolskih potrebščin pripada enkrat letno rejencem, za katere plačuje rejniško občinska skupnost, razen če se rejenci v rejništvu zato, da se jim omogoči usposabljanje po predpisih o izobraževanju in usposabljanju otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju (razvrščeni otroci).

Enkratna denarna pomoč za nabavo šolskih potrebščin se praviloma nakaže na naslov rejnice oz. rejnika.

Enkratna denarna pomoč po tem členu se lahko dodeli tudi otrokom iz socialno šibkih družin, ki živijo v rodni družini.

Višina denarne pomoči za nabavo šolskih potrebščin je odvisna od starosti rejencev, v primerih iz tretjega odstavka tega člena pa tudi še od stopnje materialne ogroženosti družine, v kateri otrok šolar živi.

B — PLAČEVANJE STROŠKOV OSKRBE ODRASLIH OBČANOV V SOCIALNIH ZAVODIH

38. člen

Polnoletni občani iz 2. in 6. člena tega pravilnika, ki jim ni mogoče zagotoviti nujno potrebne oskrbe na kak drug primeren način, imajo pravico do družbene materialne pomoči v obliki delnega ali celotnega plačila oskrbnih stroškov v ustreznem socialnem zavodu, če je pristojni organ (svet) občinske skupnosti pred njihovim sprejemom v zavod odločil, da so upravičeni do družbene materialne pomoči v navedeni obliki, oziroma če v utemeljenih primerih pristojni organ naknadno sprejme tak sklep.

V nujnih primerih se lahko odobri materialna pomoč po prejšnjem odstavku tudi v primerih iz 7. člena tega pravilnika.

Pravico do materialne pomoči v obliki plačila celotnih oskrbnih stroškov v zavodu imajo občani iz prvega oz. drugega odstavka tega člena, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka 19. člena, in prvega odstavka 20. člena.

V primerih očitne in hude invalidnosti se nesposobnost za delo lahko dokazuje tudi le z izvidom zdravnika — posameznika.

Za nesposobne za pridobitno delo se štejejo tudi mladoletni občani do dopolnjenega 15. leta starosti, pozneje do dopolnjenega 18. leta starosti pa le, če se šola ali poklicno usposablja oziroma, če so zaradi bolezni ali motenosti v telesnem ali duševnem razvoju nesposobni za delo.

Za nesposobno za pridobitno delo se šteje tudi nosečnica 45 dni pred predvidenim porodom, ter 60 dni po porodu, če za otroka sama skrbi in ga ima pri sebi. Če otroka nima pri sebi, se šteje za nesposobno za pridobitno delo le še 42 dni po porodu.

4. člen

Za gmotno ogroženega v smislu 2. člena tega pravilnika se šteje občan, ki nima nobenih ali pa ne dovolj sredstev za preživljanje, ki nima premoženja in ki tudi nima oseb, ki bi ga bile po zakonu, pogodbi ali na kakšni drugi pravni podlagi dolžne preživljati v celoti ali deloma, oziroma, ki ima osebe, ki bi ga bile sicer dolžne preživljati, vendar so te osebe same v tako težkem gmotnem položaju, da svoje obveznosti do njega sploh ne morejo izpolnjevati ali je ne morejo izpolnjevati v zadovoljivi meri.

Pri ocenjevanju stopnje gmotne ogroženosti se razen materialnih in zdravstvenih razmer ter starosti in morebitne preostale delovne zmožnosti občana, ki uveljavlja pravico do družbene materialne pomoči, upoštevajo tudi materialne in zdravstvene razmere ter starosti in delovna sposobnost članov družine, s katerimi živi s skupnem gospodinjstvom, ter materialne in zdravstvene razmere ter druge pomembne okoliščine na strani oseb, ki so ga dolžne preživljati.

5. člen

Če ima za pridobitno delo nesposoben občan, ki nima premoženja in sredstev za preživljanje, pravico do dohodkov in drugih virov ali pa pravico do preživljanja od drugih oseb, pa sam ne more uveljaviti teh pravic, se mu da materialna pomoč začasno iz sredstev občinske skupnosti, občinska skupnost pa mu je dolžna pomagati pri uveljavitvi njegovih pravic.

Z občanom iz prejšnjega odstavka se sklene pismen sporazum, da bo v primeru, če bo uspešno uveljavil svoje pravice do dohodkov iz drugih virov, občinski skupnosti povrnil izplačane zneske pomoči.

Če pravic iz prvega odstavka tega člena ni mogoče uveljaviti, se šteje, da občan nima dohodkov in se mu prizna materialna pomoč po kriterijih, določenih s tem pravilnikom.

6. člen

Polnoletni občan, ki je nesposoben ali zmanjšano sposoben za pridobitno delo in ki nima oseb, ki bi ga bile dolžne in sposobne preživljati, je pa lastnik nepremičnin, od katerih nima nobenih dohodkov ali ne dovolj za preživljanje, ki nima drugih sredstev za preživljanje in ki mu teh sredstev oz. preživljanja ni mogoče zagotoviti na drugi ustrezen način, je upravičen do družbene denarne ali druge materialne pomoči po tem pravilniku, če dovoli zemljiško-knjižno zavezanje izplačanih zneskov pomoči pri svojih nepremičninah v korist občinske skupnosti.

Prejemnik družbene materialne pomoči po tem členu se s pogodbo tudi zaveže, da s svojih nepremičnin ne bo odtujil in ne obremenil, če pa jih bo, bo o tem predhodno obvestil občinsko skupnost ter ji vrnil vse izplačane materialne pomoči.

7. člen

Če občan iz 6. člena ne dovoli zemljiškoknjižnega zavarovanja prejetih zneskov materialne pomoči pri svojih nepremičninah, odloči pristojni organ občinske skupnosti o pravicah do materialne pomoči glede na okoliščine posameznega primera.

Če se v primerih iz prejšnjega odstavka občanu dodeli materialna pomoč, izterja občinska skupnost izplačane zneske pomoči od prejemnika ob morebitni odtujitvi nepremičnin, oziroma ukrepa v skladu z 55. ali 56. členom tega pravilnika.

8. člen

Občani, ki so sposobni za pridobitno delo, so samo izjemoma upravičeni do družbene denarne pomoči, in sicer v izrednih okoliščinah, zlasti:

— če so zašli v hudo gmotno stisko zaradi smrti v družini, bolezni, nesreče, elementarnih nezgod in drugih primerov višje sile, in ki nimajo sredstev za kritje nastalih nujnih stroškov;

— če so v težkem gmotnem položaju zaradi začasne nezaposlenosti, in so ostali brez sredstev za preživljanje sebe in oseb,

ki so jih po zakonu dolžni preživljati. Nadaljnji pogoj za dodelitev družbene materialne pomoči v tem primeru je, da je občan prijavljen pri skupnosti za zaposlovanje in se tam redno javlja, ter da nima možnosti priložnostnega zaslužka;

— če se znajde v hudi gmotni stiski ob odpustu s prestajanja zaporne kazni;

— v drugih nujnih primerih.

Pomoč po tem členu je praviloma enkratna, oziroma v težjih primerih — začasna.

9. člen

Ne glede na vse določbe tega pravilnika nima pravice do družbene materialne pomoči oseba, ki formalno sicer izkaže, da izpolnjuje pogoje za dodelitev pomoči po tem pravilniku, se pa na podlagi drugih dokazov ugotovi, da ne živi v slabih gmotnih razmerah in torej materialne pomoči ni nujno potrebna.

10. člen

Pravica do materialne pomoči traja, dokler občan izpolnjuje pogoje, ki jih določa ta pravilnik.

Sprememba dejstev in okoliščin, ki so bile podlaga za dodelitev in za določitev višine materialne pomoči, se upošteva od prvega dne naslednjega meseca ko je sprememba nastala, razen v primerih, ko je s tem pravilnikom ali drugim samoupravnim splošnim aktom drugače določeno.

Spremembo dejstev in okoliščin iz prejšnjega odstavka je dolžan sporočiti prejemnik materialne pomoči v skladu z določbo 53. člena tega pravilnika.

Pristojni organ občinske skupnosti (svet) po uradni dolžnosti, najmanj enkrat letno, če je potrebno pa tudi večkrat, ponovno preizkusi, ali in v kolikšni meri prejemniki materialnih pomoči izpolnjujejo pogoje za nadaljnje prejetje materialne pomoči po tem pravilniku (revizija materialnih pomoči).

III. OBLIKE MATERIALNIH POMOČI V SOCIALNEM SKRBTSTVU IN VIŠINA POMOČI

11. člen

Oblike družbenih materialnih pomoči v socialnem skrbstvu so:

1. Denarne pomoči:

— stalna denarna pomoč kot edini vir ali kot dopolnilni vir sredstev za preživljanje;

— dodatek za pomoč in postrežbo;

— denarna pomoč družini;

— začasna denarna pomoč;

— enkratna denarna pomoč;

2. doplačilo ali plačilo stroškov oskrbe za odrasle občane v socialnih zavodih;

3. dodatek za drobne osebne izdatke (žepnina) občanom, ki so v oskrbi v socialnem zavodu ali drugi družini, oziroma ki se jim plača celotna oskrba na njihovem domu;

4. doplačilo ali plačilo stroškov oskrbe za odrasle občane v oskrbi v drugi družini;

5. plačilo ali doplačilo k stroškom oskrbe občanov na njihovem domu oziroma plačilo ali doplačilo k stroškom za pomoč in postrežbo občanom na njihovem domu;

6. plačilo rejnine in plačilo oz. doplačilo k stroškom za vodske oskrbe za mladoletne občane.

12. člen

Skupščina skupnosti MURSKA SOBOTA, GORNJA RADGONA, LENDAVA IN LJUTOMER s sklepom določi:

1. višino denarne pomoči, ki pomeni upravičencem v občini edini vir sredstev za preživljanje (19. člen), vendar najmanj v višini kot je določena v samoupravnem sporazumu o temeljih plana Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije.

2. višino dodatka za pomoč in postrežbo (27. člen);

3. najvišjo možno višino enkratne denarne pomoči (34. člen);

4. najvišjo in najnižjo možno višino zimske pomoči (36. člen);

5. najvišjo možno višino denarne pomoči za nabavo šolskih potrebščin (37. člen);

6. višino dodatka za drobne osebne izdatke (žepnino), ki pripada občanom prejemnikom materialne pomoči v obliki plačila ali doplačila k stroškom oskrbe v socialnem zavodu (41. člen) in drugim upravičencem (42. člen);

7. najvišjo možno višino pomoči v obliki plačila stroškov celotne oskrbe odraslih v drugi družini (43. člen), celotne oskrbe

občana na njegovem domu (43. člen) in postrežbe in pomoči občanu na domu (47. člen).

A. DENARNA POMOČ

Splošne določbe

13. člen

Pravico do družbene pomoči v denarni obliki (v nadaljnjem besedilu: denarno pomoč) imajo osebe, ki izpolnjujejo pogoje, določene s tem pravilnikom in katerih problem je mogoče in smotno reševati z družbeno pomočjo v tej obliki.

14. člen

Stalna in začasna denarna pomoč pripada upravičencu od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahtevka, razen v primerih, ko glede na način uporabe denarne pomoči (n. pr. plačilo računov za prehrano ali prenočišče, za nabavo živil, ipd), ne izhajajo kaj drugega.

15. člen

Denarna pomoč se nakazuje upravičencu oz. njegovemu zakonitemu zastopniku (v nadaljnjem besedilu: upravičenec), razen v primerih, za katere je to drugače določeno s tem pravilnikom, oziroma v posameznih konkretnih primerih, ko tako odloči pristojni organ (svet) po lastni presoji.

Denarno pomoč se lahko nakazuje oz. nakaže tudi na naslov tretje osebe (fizične ali pravne), če je to bolj smotno, in v primerih, ko se ugotovi ali utemeljeno domneva, da bi z nakazilom pomoči neposredno upravičencu ne bila zagotovljena namenska uporaba denarne pomoči.

Na čigav naslov se nakazuje denarna pomoč oz. na kakšen način se zagotovi namenska poraba denarne pomoči, odloči pristojni organ (svet) z odločbo.

16. člen

Pravica do družbene denarne pomoči je osebna pravica.

V primeru smrti upravičenca morebitni že zapadli, a še ne izplačani zneski pomoči ne preidejo v njegovo zapuščino.

Stalna denarna pomoč

17. člen

Stalna denarna pomoč se dodeli polnoletnim občanom iz prvega in drugega odstavka 2. člena oziroma iz 6. in 7. člena tega pravilnika, pri katerih ni pričakovati, da bi se razmere toliko izboljšale, da bi jim družbena pomoč ne bila več potrebna.

Stalna denarna pomoč se dodeli za nedoločen čas.

18. člen

Pravico do stalne denarne pomoči, ki predstavlja prejemniku edini vir ali dopolnilni vir sredstev za preživljanje, imajo polnoletni občani, ki izpolnjujejo poleg drugih s tem pravilnikom določenih pogojev tudi še nadaljnji pogoj, da živijo v domači oskrbi.

Šteje se, da živi občan v domači oskrbi, če živi v skupnem gospodinjstvu s člani svoje družine ali drugimi osebami, ali če živi sam.

Če občan, ki sicer izpolnjuje pogoje za dodelitev denarne pomoči po tem členu, živi v skupnem gospodinjstvu s svojimi mladoletnimi otroki, ki tudi izpolnjujejo pogoje za denarno pomoč po tem pravilniku, se mu ne dodeli denarna pomoč kot edini vir ali kot dopolnilni vir sredstev za preživljanje po tem členu, temveč se dodeli denarna pomoč družini v skladu z določbami 28. do 30. člena tega pravilnika.

19. člen

Polnoletni občan, ki je nesposoben za pridobitno delo, ki nima nobenih dohodkov in ki nima premoženja, pa tudi ne oseb, ki bi ga bile na kakršnikoli podlagi dolžne in sposobne preživljati, in ki živi sam, je upravičen do denarne pomoči v višini, ki je določena za denarno pomoč, ki predstavlja prejemniku edini vir sredstev za preživljanje (1. točka 12. člena).

Če občan iz prejšnjega odstavka tega člena ne živi sam, temveč v skupnem gospodinjstvu s svojci ali če živi z drugimi osebami, ki so prav tako prejemniki družbene denarne pomoči, niso pa izpolnjeni pogoji za dodelitev denarne pomoči družini, mu pripada praviloma za 15 % nižja denarna pomoč, kot če bi živel sam.

20. člen

V težjih primerih so do denarne pomoči po prvem oziroma drugem odstavku 19. člena upravičeni tudi občani iz 6. člena tega pravilnika, pristojni organ (svet) občinske skupnosti pa lahko

izjemoma dodeli pomoč po tem členu tudi v primerih iz 7. člena tega pravilnika.

21. člen

Polnoletni občan, ki je nesposoben za pridobitno delo in ki ima nekaj lastnih sredstev, vendar ne dovolj za preživljanje, in kateri nima oseb, ki so ga dolžne preživljati, ali pa ima te osebe, vendar pa so same v taki gnetni stiski, da sploh ne morejo ali pa ne morejo v zadostni meri prispevati za njegovo preživljanje, ima, če izpolnjuje še druge pogoje iz tega pravilnika, pravico do denarne pomoči kot dopolnilnega vira sredstev za preživljanje.

Pravico do denarne pomoči kot dopolnilnega vira sredstev za preživljanje ima občan iz prejšnjega odstavka v primeru, če njegov skupni dohodek (če živi sam), oziroma povprečni znesek dohodka in člana družine, ki živi z njim v skupnem gospodinjstvu, ne dosega višine denarne pomoči, ki po tem pravilniku predstavlja edini vir sredstev za preživljanje, oziroma če za predšolske otroke ne dosega 50 % tega zneska.

Če je kateri izmed članov družine iz prejšnjega odstavka kročnični bolnik, ki potrebuje posebno oskrbo in nego, kar bistveno zvišuje stroške za njegovo preživljanje, oziroma če so iz drugih razlogov stroški za njegovo preživljanje bistveno zvišani, se dohodkovni cenzus iz prejšnjega odstavka za tako osebo poveča za 20 do 50 odstotkov zneska, ki predstavlja prejemniku edini vir sredstev za preživljanje. Povečanje po tem odstavku se prizna tudi za predšolske otroke.

22. člen

Kot člane družine po 21. členu tega pravilnika je šteti zakonca in mladoletne otroke, ki živijo v skupnem gospodinjstvu, in jih je občan o katerega pravici do materialne pomoči se odloča, dolžan preživljati.

23. člen

V dohodek po 21. členu je poleg vseh denarnih prejemkov, dohodka iz kmetijske dejavnosti, dohodka iz obrti itd., treba šteti tudi prispevke za preživljanje, ki jih dajejo osebe, ki so po zakonu ali na kakšni drugi pravni podlagi dolžne preživljati polnoletnega občana, ki uveljavlja pravico do družbene denarne pomoči.

V dohodek po predprejšnjem odstavku se ne šteje dodatek za pomoč in postrežbo.

24. člen

Če je v dohodku poleg drugih dohodkov vštete še katasterski dohodek iz kmetijske dejavnosti od negozdnih površin ali če je v dohodku zajet samo takšen katasterski dohodek, se le ta zaradi preračuna na raven osebnih dohodkov pomnoži s faktorjem, ki ga uporablja Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji v postopku ugotavljanja pravice do varstvenega dodatka starostnim, invalidskim in družinskim upokojencem (in ga določi vsako leto s sklepom o premoženjskih pogojih za priznanje varstvenega dodatka).

Med dohodke se vštevata tudi ugotovljeni dohodek iz gozda od dejansko posekanih količin lesa.

25. člen

V primerih, ko ni mogoče ustvariti predvidenega katasterskega dohodka, ker niti zakonec, niti otroci občana, in tudi druge osebe, ki živijo v skupnem gospodinjstvu na kmetiji, niso sposobni polnovredno opravljati dela na kmetiji oz. na zemljišču mogoče ustvariti.

Pri ugotavljanju ali je dejanski dohodek po prejšnjem odstavku bistveno manjši od predvidenega katasterskega dohodka oz. pri ocenjevanju, kolikšen dejanski dohodek je v danjih okoliščinah sploh možno ustvariti, je treba zlasti upoštevati:

— bistveno zmanjšano delovno sposobnost članov kmečkega gospodinjstva;

— večje število otrok na šolanju ter ostarelih vzdrževanih članov kmečkega gospodinjstva;

— posebno neugoden položaj kmetije zaradi oddaljenosti od tržišča.

Pri ocenjevanju okoliščin po tem členu se upošteva tu tudi mnenje komisije pri krajevni skupnosti, ki je pristojna za obravnavanje socialne problematike in ki tudi sicer daje mnenje o upravičenosti posameznih krajanov z območja njihove krajevné skupnosti do družbene denarne pomoči.

26. člen

Višina denarne pomoči kot dopolnilnega vira sredstev za preživljanje predstavlja razliko med zneskom denarne pomoči,

tedenski koledar

SREDA, 21. januar — Neža ČETRTEK, 22. januar — Vincenc PETEK, 23. januar — Alfonz

kino

»PARK« MURSKA SOBOTA
21. in 22. januarja ob 18. in 20. uri angleški barvni kinemaskopski film: »NEVAREN PRÉHOD«

23. januarja ob 18. in 20. uri italijansko-španski barvni videoposneli film: »TAKŠNA KAKRŠNA SI«

ČRENŠOVCI

23. januar francoski barvni film: »PRVA LJUBEZEN«

VELIKA POLANA

23. januarja ob 18. uri hongkongski barvni film: »ZADNJI KARATE UDAREC«

LJUTOMER

21. januarja ob 17.15. in 19.30. uri ameriški film: »SUROVO MAŠČEVANJE«

GORNJA RADGONA

21. januarja ob 19. uri ter 22. januarja ob 17. in 19. uri ameriški film: »ZABRANJENE SANKJE«

23. januarja ob 19. uri ameriški film: »OTOK DOKTORJA MOROA«

prodam

ORGLA — dobro ohranjene, prodam. Cena po dogovoru. Marjan Jelen, Stara cesta 19, Ljutomer, Vi—20

MALE PUJSKE PRODAM. Bakovci 80. M—150

DVOBRAZDNE PLUGE (12-colne), prodam. Franc Flegar, Bakovci 202. M—152

KOSO ZA traktor fergusson, prodam. Beznovci 13, p. Bodonci. M—155

HISO z gospodarskim poslopjem blizu M. Sobote, starejšo, zidano, primerno tudi za vsako obrt z 1,5 ha zemlje, vse ob hiši, prodam za 150.000 din (15. st. milijonov). Telefon po 18. uri: (069) 23-665. M—156

MOTORNO ČRPALKO za gnojnice, prodam. Vadarci 30, p. Bodonci. M—157

POHIŠTVO dveh dnevnih sob in kuhinje, električni štedilnik, hladilnik in pralni stroj, prodam. Nikola Kostovič, Stefana Kovarča 21 — prtilčje. M—158

PRALNI STROJ GORENJE — dobro ohranjen, prodam. Kupšinci 48. M—161

POHIŠTVO DNEVNE SOBE, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v upravi lista. M—163

OPEL REKORD, starejši letnik, prodam — tudi po delih. Stanislav Kociper, Odranci 175, p. Črenšovci. M—164

TRAKTOR 558 s karlo pescijem, v brezhibnem stanju, prodam. Naslov v upravi lista. M—167

DVA MLADA NEMŠKA OVČARJA, stara 8 tednov, prodam. Naslov v upravi lista. M—168

PEVSKO OZVOČENJE HH 150 W z zvočnimi stebri montarbo (2 x 150 W) s stojali, ugodno prodam. Milan Bogataj, Ul. 17. oktobra 23, Murska Sobota. M—170

ZAGAN LES ZA OSTREŠJE (topol), prodam. Šafarsko 31, Ljutomer. M—171

DRVA PRODAM. Naslov v upravi lista. M—172

ŠKODA 105 S, letnik 1979, prodam. Štefanec, Kidričeva 3, Lendava, telefon 75-339. Le—330

VW VARIANT KARAVAN, starejši letnik, generalno popravljen, registriran za leto 81, poceni prodam. Ivan Filipič, Babinci, p. Ljutomer. Vi—21

NOVO HIŠO v Ljutomeru, (centralna kurjava, telefon in prostor — primeren za delavnico) prodam ali dam v najem. Naslov v upravi lista. Vi—22

LESENO SUPO (12 x 6,5 m), krita s folc opeko, v dobrem stanju, prodam. Noršinci 19, p. Martjanci. M—174

TRAKTOR FERGUSON 35 KS s priključki in prikolico, prodam. Naslov v upravi lista. M—179

kupim

NAKLADALEC ZA SENO — rabljeni, kupim. Karel Korošec, Jablanec 1, 62242 Zg. Korena. M—159

MOTOR ZA AMI—8, vozen, kupim. Evald Mlinarič, Velika Polana 106/A, Črenšovci. M—169

zaposlitve

KV avtomehanika in avtokleparja ter vajenca za izučitev avtomehaniške stroke, sprejem, Vratarič, Črnelavci 49. M—154

razno

OBRTNIKI! KNJIGOVODSKE IN DAVČ-

VESTNIK — vaš prijatelj

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 85. letu starosti zapustila naša draga mama, tašča in babica

Lucija Budja

roj. Voršič
gostilničarka v pokouju

Od nje smo se poslovili 10. januarja 1981 na pokopališču v Dokležovju. Zahvaljujemo se sosedom Fereku in Katki Jerič, družinam Žalik in Porle iz Dokležovja, vsem sorodnikom, dr. Zdravcu iz Beltincev, zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, kolektivu OŠ Križevci pri Ljutomeru in učencem 1. razreda, g. župniku, govorniku, pevcem, pogrebem, vsem darovalcem vencev in cvetja ter ostalim, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti.

Žalujoči: hčerka Slavica, sin Aleksander z ženo Kristino, hčerka Milka z možem Ignacem ter vnuki Boris, Breda in Borut

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in žene

Anike Maučec

roj. Križanič

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, pomoč v težkih trenutkih, darovane vence, cvetje in v dobrodelne namene ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena hvala župniku Janezu Skrbanu za pogrebni obred in poslovljne besede, pevskemu zboru ter tov. Kolinska za denarno pomoč

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: mož Štefan ter hčerki Avgušтина in Marija z družinama

NE POSLE vam v popoldanskih urah opravi več računovodja z visoko šolo. Naslov v upravi lista. M—160

PREKLIC! Preključim veljavnost hranilne knjižice, izdano pri KZ Lendava, TZO Črenšovci, Štefan Tkalec, Gornja Bistrica 29. M—OP

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubljenega moža, očeta, opapa, brata in strica

Geza Horvata



se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste v teh bolečih dneh sočustvovali z nami. Posebna zahvala vsemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za izredno požrtvovalno skrb in nego v času njegove bolezni. Zahvaljujemo se tudi direktorju IMP TOZD Blisk, predstavnici KS za izrečene tople besede ob slovesu in godbi za odigrane žalostinke. Hvala vsem, ki ste na njegov grob položili veliko prekrasnega cvetja.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, prababice, tašče in sestre

Marije Kocet

iz Mačkovec



se pristrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem, ki so, drago mamu v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti in ji poklonili toliko lepega cvetja. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v teh najtežjih dneh ter nam ustno ali pisмено izrekli sožalje. Lepa zahvala zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka soboške bolnišnice za vso pomoč in lajšanje bolečin, g. župniku za pogrebni obred, predstavnici KS Mačkovci tov. Marti za tople poslovljne besede ob odprtem grobu, godbi iz Bakovec za odigrane in domačim pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat — naša pristrčna zahvala!

Mačkovci, 22. 12. 1980

Žalujoči: sin Štefan z ženo Marijo, hčerka Olga z možem Rudijem, vnuki Štefan, Drago in Milan, vnukinji Malvina in Gabika z družinami, sestre in bratje

IN MEMORIAM

V 64. letu starosti je 26. decembra 1980 nenadoma, sredi dela in opravljanja vsakodnevnih odgovornih nalog za vedno odšel od svoje družine in svojcev v domovini nenadomestljivi

Ivan Benko — Tratnjek

profesor na visoki strojni šoli v San Sebastianu



Življenjska pot ga je že v rani mladosti zanesla v svet in v daljnji Španiji je našel svoj drugi dom in v njem tople družinsko srečo. Rad je prihajal domov, navduševal ga je hiter razvoj domačih krajev in velikokrat ni mogel skriti želje, da bi se morda kdaj vrnil na prelepo prekmursko ravnino, kot je o njej sam pravil. Ob zadnjem obisku predlani nam je ob slovesu obljubil, da se letos zagotovo spet vidimo. In že prve dni leta pričakovanja po ponovnem snidenju je prišlo boleče sporočilo: našega Ivana ni več, sredi dela mu je nenadoma utihnilo srce.

V domovini nas je vse, ki smo ga imeli radi, nepričakovano pismo iz Španije, katerega smo se tako razveselili, ko pa smo začeli prebirati prve vrstice, globoko presunilo. Med nami, pa čeprav je bil daleč od nas, je nastala velika praznina. V najtežjih trenutkih jo zapolnjuje spomin na njegovo človečnost in življenjsko vedrino, neusahljiva vez z njim pa nam ostaja njegova družina.

Hvala ti za vse, dragi Ivan, in naj ti bo lahka zemlja, v kateri si daleč od domovine našel vso toplino in radost življenja!

Neutolažljivi: brat Alojz z družino iz Murske Sobote in sestra Marija z družino iz Beltincev

VESTNIK

VESTNIK — Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1 — Ureja uredniški odbor:

Stefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Ludvik Kovač (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Janez Kurbus, Dušan Loparnik, Feri Maučec (sport), Stefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Endre Gönter (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — telefon: Novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelak, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383, dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Celoletna naročnina 250,00 din, polletna 125,00 din, za inozemstvo celoletna naročnina 600,00 din (400 Sch, 58 DM) — Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-000112-25730-30-4-1176 — Od 1. 1. 1980 izhaja Vestnik kot poltednik ob torkih in petkih — Cena posamezne številke 4 dinarje. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Dne 13. januarja 1981 smo pospremili k zadnjemu počitku našega dolgoletnega sodelavca

Gezo Horvata

kleparskega mojstra v IMP PMI TOZD Blisk Murska Sobota

Pokojni je delal v naši delovni organizaciji več kot četrto stoletja in je bil vesten delavec. V času službovanja je vzgojil precej novih generacij strokovnih delavcev, ki bodo lahko uspešno nadaljevali njegovo delo.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Svojcem, sorodnikom in prijateljem izrekamo iskreno sožalje.

Vodstvo TOZD, samoupravni organi in družbenopolitične organizacije IMP PMI TOZD Blisk Murska Sobota.

Kruplivnik — razpeta vas na Goričkem

V mrzlem januarskem dnevu, ko je sever bril kot za stavo in mu le na pogled toplo sonce ni moglo kljubovati, čas za obisk med dva bregova razpeta vasi Kruplivnik na Goričkem, ni bil najprimernejši. Zaledenele ceste so bile krepka ovira in prazna dvorišča domačij nič kaj spodbudna. Pa še težko jih je bilo najti, saj Gasa, Bašov dol in Geruzalem, kot imenujejo domačini območja Kruplivnika, niso strnjena. Vsaka zase so in se razlikujejo že na prvi pogled, čeprav jim je skupno zaporedje hišnih števil in prebivalci — Kruplivničani, okoli 340 jih je, med njimi 40 sezoncev — so v glavnem kmetje, zaposleni pa se vozijo v Mursko Soboto ali združujejo delo v Rogašovskem LIVU ter obratu Modnega salona pri Gradu. Nekaj domačij je usmerjenih, kot Kisilakova v Kruplivniku 56, kjer živi predsednik vaškega odbora.

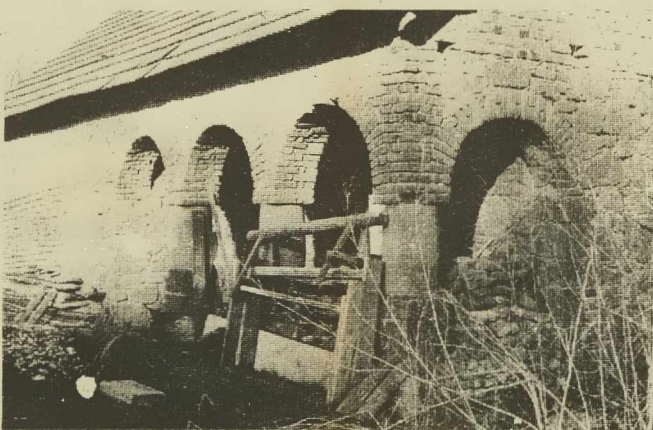
Težko ga je bilo najti, ker so cestne povezave že sicer slabe, ob neugodnih vremenskih razmerah pa še toliko bolj. Pa se je izplačalo tvegati in spustiti po zaledenem klancu navzdol, saj so pri Kisilakovih izjemno gostoljubni in kuhinja je bila prijetno topla. Doma sta bila stara mama Rozina in stari oče Janez ter mali vnuček Boštjan, ki je kljub zvedavosti raje le od daleč opazoval foto aparat in magnetofon. Sprostil se je šele ob očetu Janezu, ki je pomagal sosedu Hajdinjaku pri kolinah, ko je zvedel za obisk iz našega uredništva pa je prihitel domov.



Malomarnost ali posledica objestnosti, se spontano poraja vprašanje popotniku, ki Goričko ne pozna najbolje, in se pri iskanju na dveh bregovih in v dolu razpeta vasi izgubi.

CESTE IN ELEKTRIKA

Na vprašanje, kaj je trenutno aktualno v Kruplivniku, je odgovoril, da vaščani v sodelovanju s celotno krajevno skupnostjo Grad kopljejo jarke in pripravljajo teren za ureditev električne napeljave s pomočjo pomožnih transformatorjev. Tok sicer že imajo, vendar je slab, tako da je potrebno opraviti dodatna dela. Izvajalec del je DES Elektro Ljutomer, ureditev elektrike pa bo za vas, ki je predvsem v zimskih dneh skorajda odrezana od sveta, velikega pomena.



Zanimiva arhitektura ene petih hiš pri Belem križu, ki so bile mrzlega januarskega dne kot izumrle. Dim, ki se je vil le iz redkih dimnikov, pa je pričal, da se prebivalci stiskajo v toplih kuhinjah.

Govorjena in s sliko podkrepljena informacija bo lahko nemojeno prihajala do še tako oddaljenih domačij in glasba bo pestrila dolge večere. Ceste pa, te kljub vzdrževanju vseeno postanejo v dne, ko je živo srebro pod ničlo, neprevozne in domačini v Baševem dolu se morajo posluževati traktorjev, če se želijo povzpeti po klancu. Tudi tujcem, ki zaidejo v te kraje, morajo včasih priskočiti na pomoč, saj velikokrat ne pomagata niti zimska oprema. Čeprav so se na minulem referendumu Kruplivničani ponovno odločili za krajevni samoprispevek, sredstev za ureditev cest ne bo dovolj. Del jih namreč namenjajo za nabavo mrtvaškega voza,

da bi zaključili z ureditvijo mrtvašnice, ki so jo začeli že v preteklem srednjeročnem obdobju.

BELI KRIŽ

Beli križ je naslov gostilne v Kruplivniku, imenovane po drevesu, pri katerem se je po pripovedi najstarejših vaščanov pred leti zgodil zločin. Sin je umoril očeta in na mestu, kjer se je to zgodilo, je na križu zraslo drevo. Bor so pri obnovi odstranili, spominski steber pa je ostal. Ob njem je naselje petih hiš, med katerimi izstopa že omenjena gostilna, ki je bila žal zaprta, da bi lahko zvedeli še kaj več.

Pozornost je pritegnila nevsakdanja arhitektura hiše z oboki brez hišne številke, vendar je bil njen dimnik brez dima in tudi spuščene rolete so pričale, da sameva. Tudi samotni vaščan, ki se mu je mudilo po cesti navzdol, ni bil razpoložen za pogovor. Bilo je razumljivo, saj je veter sekal besede in mraz pritiskal v tolikšni meri, da je bilo najbolje čim hitreje poiskati varno zavetje. Na hribu ga ni bilo moč najti, zato je pot vodila naprej, v smeri že omenjenega dola in ceste, ki pelje iz Bodonec proti Murski Soboti. Cesta je obenem mejnik med Radovci in Kruplivnikom in prav neobičajno je, kako hiše na eni strani ceste sodijo v Kruplivnik in na drugi v Radovce, kakor so na drugi strani onkraj ceste v Kruplivniku Motovilci.

Brigita Bavčar
Foto: Štefan Celec



Oče Janez in sin Boštjan sta se prijazno nasmehnila v objektiv in prav tako ju je na obisku domačije predsednika vaškega odbora Kruplivnik poslikal Štefan Celec.

NAŠI KRAJI • NAŠI KRAJI • NAŠI KRAJI • NAŠI KRAJI

Spomini na nafto in plin so še živi

V zgodovini vasi Dolina je zapisano, da so tod 7. junija 1942. leta prvič zavrtali v zemljo, vrtina pa je dala

industriji, mladi pa tudi tu kar radi bežijo z zemlje, čeprav je izselitveni faktor v tej vasi manj prisoten kot v dru-



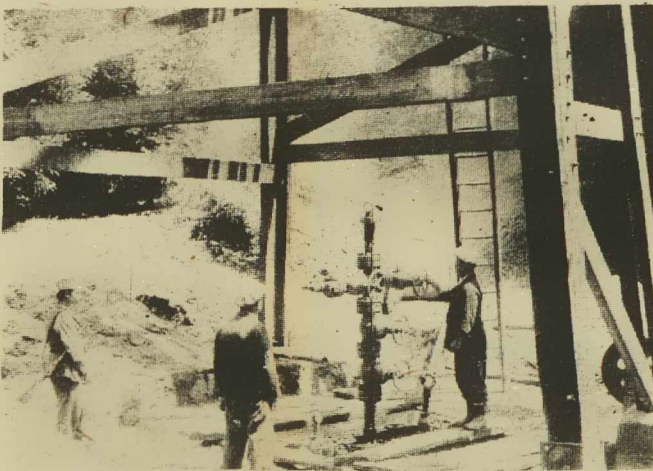
V Dolini je čedalje več novih stanovanjskih hiš, ki jih gradijo delavci, zaposleni v lendavski industriji. Izseljevanje iz te obmejne vasi je manj prisotno kot drugje, na to pa gotovo vpliva bližina Lendave in dobra cestna povezava z njo.

zemeljski plin. Od takrat pa do danes je pravzaprav razvoj temeljil na tem dogodku. Čeprav danes dolinsko polje ne daje nafte in plina, je življenje vaščanov povezano s tema surovinama, saj jih je večina zaposlena v delovni organizaciji INA-Nafta, ali drugih, ki so nastale s takšno ali drugačno pomočjo podjetja Nafta Lendava. Pa vendar le osvežimo nekaj zgodovinskih podatkov. V Dolini je bilo izvrtanih 6 vrtin, večino jih je našel umikajoči se okupator, vendar pa so tri vrtine v Petišovcih in dve v Dolini konec leta 1949 dale že okoli 5500 ton prepotrebne nafte. Teh pomembnih dni se stari vrtalci pa tudi starejši vaščani s ponosom spominjajo in ta priokus po nafti ne bo nikoli pozabljen. Dandanes, pravijo vaščani, boš v vasi le s težavo našel pravega kmeta, vsi so več ali manj z eno nogo v

gih. Vas je obmejna in ker je z Lendavo povezana z dobro asfaltno cesto in avtobusnimi zvezami, se v njej čedalje več gradi, čedalje več je novih stanovanjskih hiš, ki močno spreminjajo podobo vasi iz pred trideset let. Da pa bi bilo življenje delavcev, ki vsako jutro odhajajo v Lendavo, nemoteno, so pred leti zgradili otroški vrtec, sicer pa vaška mladina nabira učenost v lendavski osnovni šoli, kamor jih vsak dan prevažajo avtobusi. Tako je življenje postalo lepše in boljše, seveda pa je v to bil vložen prenekateri dinar slehernega vaščana. 350 volilcev tega kraja je, tako kot že vrsto let, tudi lani z veliko večino potrdilo svojo pripravljenost prispevati tudi za gradnjo kirurgije in potrebe šolstva, domači samoprispevek pa rabi za urejanje vaških potreb. In še na nekaj so vaščani ponosni: na svoje

gasilsko društvo, ki je v lanskem letu dopolnilo 50 let plodnega in uspešnega dela.

Edini v lendavski občini se lahko pohvalijo z žensko gasilsko desetino, ki je uspešna, v vrste gasilcev pa so uspeli vključiti mladino pa tudi najmlajše. Gasilsko društvo je bilo tako kot v drugih vaseh tudi v Dolini tisto, ki je skrbelo za kulturno dejavnost, v zadnjem času pa to vlogo prevzema ustanovljeno kulturno društvo. Aktivnost mladih je zaznavna prav na tem področju, vodijo pa ga dijaki srednjih šol in mladi, ki so zaposleni v delovnih organizacijah.



Prva plinska vrtina v Dolini je še vedno v spominu starih naftarjev, ki s ponosom pravijo, da so v Dolini takoj po vojni dali pomemben prispevek k obnovi domovine.

Že v začetku sem omenil, da je v vasi le s težavo najti prave kmetovalce. Da je temu tako, pričajo podatki, da bo v tem srednjeročnem obdobju prišlo do komasacijskih posegov na 360 hektarjih, kakih 100 hektarjev pa bo na voljo za odkup, vse pa z namenom, da bi kvalitetna dolinska napajala več kruha.

V tem srednjeročnem obdobju pa seveda tudi v Dolini načrtujejo pomembne akcije: gradnjo vaškega vodovoda, urejanje cest in elektrifikacijo ter urejanje kanalizacije.

V programih so posvetili posebno skrb tudi kulturno-prosvetni dejavnosti in preskrbi prebivalstva. Ker so Dolinčani tudi dobri vinogradniki, bi želeli, da se v Lendavi organizira odkup grozdja, saj bi to še bolj pospešilo obnovo vinogradnikov.

Skrita želja, vsaj tistih starih naftarjev, pa je, da bi morda dolinska planska polja še oživela, saj menijo, da je

pod zemljo še dovolj te dragocene energije, ki bi jo bilo potrebno spraviti na dan v korist naše družbe pa seveda tudi še hitrejšega razvoja vasi.

Jani D.

LEDAVA

Kaj ponujajo načrtovalci razvoja

Konec tega meseca bodo zbori občinske skupščine Lendava razpravljali o možnostih razvoja lendavske občine v tem srednjeročnem obdobju. Ker gre za pomemben dokument, naj opozorim delegate in delegacije, da se na razpravo dobro pripravijo, saj razvoj zajema tako združeno delo kot krajevne skupnosti, to pa pomeni, da bomo dogovorjene naloge morali uresničevati vsi. Kaj nam torej načrtovalci razvoja občine ponujajo v tem srednjeročnem obdobju? Delež ustvarjenega družbenega proizvoda občine v ustvarjenem družbenem proizvodu republike bo povečan od sedanjih 0,83 odstotkov na 0,97 odstotkov v letu 1985. Lendavska občina bo torej še vedno med manj razvitimi v republiki. Družbeni proizvod naj bi rasel po stopnji 7 odstotkov, dominantno vlogo pa bo še vedno imela industrija 7,7-odstotkov, dominantno vlogo pa bo še vedno imela v ustvarjanju družbenega proizvoda bodo povečali še družbeni sektor kmetijstva, gostinstvo in turizem ter družbeni sektor obrti in osebnih storitev. Posebej pomembno bi bilo, če bi se hitreje razvila zasebna obrtna dejavnost v kooperaciji z industrijo, za kar so v lendavski občini dokaj ugodne možnosti. Za uresničitev postavljenih ciljev pa bodo imele še v bodoče odločilno vlogo investicije. Delež investicij v družbenem proizvodu se bo sicer zmanjšal, to pa bo zahtevalo povečanje učinkovitosti sleherne investicije. Temeljne organizacije združenega dela bodo v tem srednjeročnem obdobju ustvarile 3.056 milijonov dinarjev sredstev za reprodukcijo, od tega pa bo za nove naložbe na voljo 1834 milijonov dinarjev, taka projekcija pa zagotavlja povečanje lastnih in združenih sredstev pri investicijah na okoli 50 odstotkov. Povprečno število zaposlenih se bo povečalo po letni stopnji 4,5 odstotka, več v gospodarstvu in manj v negospodarstvu. Ob koncu leta 1985 bo v občini zaposlenih 8350 delavcev, kar je za 1650 več kot letos. Politika zaposlovanja bo morala biti usmerjena v spremembo strukture zaposlenih, saj je sedaj dokaj slaba. Družbeni plan razvoja občine vsebuje tudi razvoj krajevnih skupnosti, ki načrtujejo številne naloge za hitrejši razvoj, zlasti pa za urejanje komunalne problematike. Vse več je zahtev po gradnji industrijskih obratov, v večjih vseh občine pa bi veljalo v razpravah razmisliti tudi o tem. Na prvi letošnji seji občinske skupščine bo govor tudi o razvoju gostinstva, turizma in trgovine, to pa so področja, ki bodo gotovo v ospredju zanimanja delegatov zlasti iz krajevnih skupnosti. Razlogov za dobro pripravo na sejo občinske skupščine je torej dovolj, upati je, da bodo gradivo za sejo delegacije dobro pretehtale in dale predloge za dokončno izdelavo družbenega plana občine do leta 1985.

Jani D.

BELTINCI

Trgovina s plinom

V Mladinski ulici v Beltincih je trgovska delovna organizacija Potrošnik Murska Sobota odprla trgovino s plinom. Trgovina je odprta dvakrat tedensko, in sicer v torek od 8. do 10. ure in v petek od 14. do 16. ure. Občani Beltincev in okoliških krajev so to odločitev trgovske organizacije Potrošnik z veseljem sprejeli. Prodajalna plina v Beltincih pa je vsekakor zelo razbremenila prodajo plina v Murski Soboti.

F. M.